

ბაზისბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური
ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2018 წლის 31 დეკემბერი

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები 1
 მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური
 ანგარიშები 2
 კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები 5
 ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები 8

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

1 შესავალი 8
 2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო 9
 3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა 10
 4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების
 დროს 31
 5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა 33
 6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები 37
 7 ფული და ფულის ეკვივალენტები 39
 8 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში 40
 9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ 41
 10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 41
 11 ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 44
 12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები 44
 13 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS-ით (მხოლოდ შედარებადი მაჩვენებლებისთვის) 57
 14 ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციები (მხოლოდ შედარებადი
 მაჩვენებლებისთვის) 57
 15 საინვესტიციო ქონება 58
 16 სადაზღვევო კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები 59
 17 სხვა აქტივები 62
 18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები 63
 19 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები) 64
 20 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ 64
 21 კლიენტთა ანგარიშები 66
 22 სხვა ნასესხები სახსრები 67
 23 სადაზღვევო ვალდებულებები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები 67
 24 სხვა ვალდებულებები 68
 25 სააქციო კაპიტალი 69
 26 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა 69
 27 კაპიტალის თითოეულ კომპონენტში აღიარებული სხვა სრული შემოსავალი 71
 28 საპროცენტო შემოსავლები და ხარჯები 72
 29 საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები 72
 30 სხვა საოპერაციო შემოსავალი 72
 31 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები 73
 32 მოგების გადასახადები 73
 33 დივიდენდები 76
 34 ვალის რეკონსილაცია 76
 35 ფინანსური რისკების მართვა 76
 36 კაპიტალის მართვა 96
 37 პირობითი ვალდებულებები 97
 38 ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა 102
 39 სამართლიანი ღირებულების გამჭვავნება 102
 40 ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით 105
 41 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის 106

42	2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკა.....	109
43	აბრევიატურები	114

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ბაზისბანკის აქციონერებს და მენეჯმენტს

ჩვენი დასკვნა

ჩვენი დასკვნით, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშები“) ყველა არსებითი ასპექტით სამართლიანად წარმოადგენს სს „ბაზისბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსური საქმიანობის შედეგებს და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი ნაკადების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად.

რას ჩაუტარდა აუდიტი

ფინანსური ანგარიშები მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის;
- კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის;
- ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის; და
- ფინანსური ანგარიშების განმარტებებს, რომლებიც მოიცავს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა განხილულია ჩვენი ანგარიშის თავში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით“.

ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მიღებული აუდიტის მტკიცებულება საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის.

დამოუკიდებლობა

პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის საერთაშორისო ეთიკური სტანდარტების მუხლის თანახმად, (IESBA კოდექსი), ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ როგორც ჯგუფის, ისე ბანკისგან. ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული ეთიკური მოვალეობები.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია მენეჯმენტი. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მენეჯმენტის ანგარიშს (მაგრამ არა ფინანსურ ანგარიშებს და აუდიტორის დასკვნას), რომელიც უნდა მოგვეწოდოს ამ აუდიტის დასკვნის ხელმოწერის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებით არ ვრცელდება მენეჯმენტის ანგარიშზე.

ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გავეცნოთ მენეჯმენტის ანგარიშს, როცა მოგვეწოდება, და მისი გაცნობის დროს განვიხილოთ, ხომ არ არსებობს რაიმე

არსებითი უზუსტობა მენეჯმენტის ანგარიშსა და ფინანსურ ანგარიშებს შორის ან აუდიტის დროს ჩვენს მიერ მიღებულ ინფორმაციას შორის, ან ხომ არ არის ის სხვაგვარად არსებითად არაზუსტი.

ამასთან, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონი მოითხოვს, რომ გამოვხატოთ ჩვენი მოსაზრება იმასთან დაკავშირებით, შეესაბამება თუ არა შესაბამის საზედამხედველო ნორმატიულ აქტებს მენეჯმენტის ანგარიშის გარკვეული ნაწილები და ვიმსჯელოთ იმაზე, შეიცავს თუ არა მენეჯმენტის ანგარიში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

თუ მენეჯმენტის ანგარიშის გაცნობის შემდეგ დავასკვნით, რომ მასში რაიმე არსებითი უზუსტობაა, ჩვენ მოგვეთხოვება, ამ საკითხის შესახებ ვაცნობოთ მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს. ჩვენ ასევე გამოვცემთ განახლებულ ანგარიშს, სადაც აღვნიშნავთ, რომ ან ზემოხსენებულთან დაკავშირებით განსაცხადებელი არაფერი გვაქვს, ან, ჯგუფის და მისი გარემოებების შესახებ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნაზე დაყრდნობით, აღვწერთ ჩვენს მიერ მენეჯმენტის ანგარიშში აღმოჩენილ არსებით უზუსტობებს. ჩვენს განახლებულ ანგარიშში ასევე მოცემული იქნება ჩვენი მოსაზრებები წინა პარაგრაფში ხსენებულ საკითხებთან დაკავშირებით.

ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებით მენეჯმენტის და მმართველობის ფუნქციის მქონე პირების მოვალეობები

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად; ასევე, ისეთ შიდა კონტროლზე, როგორცაა მენეჯმენტი ჩათვლის საჭიროდ ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომლებშიც არ იქნება არსებითი უზუსტობები, სულერთია ტყუილის, თუ შეცდომის შედეგად.

ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას, მენეჯმენტის მოვალეობაა, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, გააგრძელოს მუშაობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, საჭიროებისას გაამჟღავნოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო მეთოდი, თუ მენეჯმენტი არ აპირებს ჯგუფის ან ბანკის ლიკვიდაციას, ან ოპერაციების შეწყვეტას, ან არ აქვს ამგვარი ქმედების გარდა სხვა რეალური ალტერნატივა.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირები ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე არიან პასუხისმგებელი.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით

ჩვენი ამოცანებია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ მთლიანად ფინანსურ ანგარიშებში არსებითი უზუსტობები არ არის, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, და გამოვცემთ აუდიტორის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს დასკვნას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არაა იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის მიაკვლევს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოიწვიოს ტყუილმა ან შეცდომამ და არსებითად ითვლება, თუ ისინი, ცალკე ან ერთობლივად, აჩენს გონივრულ მოლოდინს, რომ გავლენას მოახდენს მომხმარებლების მიერ ამ ანგარიშებზე დაყრდნობით გაკეთებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

როგორც აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარება მოითხოვს, აუდიტის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების არსებითი უზუსტობის რისკებს, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, ვამზადებთ და ვასრულებთ აუდიტის ისეთ პროცედურებს, რომლებიც ასეთ რისკებზეა ორიენტირებული და ვიღებთ აუდიტის მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის. იმის რისკი, რომ აუდიტი ვერ მიაკვლევს ტყუილით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას, უფრო მაღალია, ვიდრე

შეცდომით გამოწვეულის ვერმიკვლევის, რადგან ტყუილი შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო შეთანხმებას, გაყალბებას, განზრახ გამოტოვებას, არასწორ ინტერპრეტაციებს ან შიდა კონტროლის გადამეტებას.

- ვიღებთ აუდიტისთვის რელევანტურ ინფორმაციას შიდა კონტროლის შესახებ, გარემოებების შესაბამისი აუდიტის პროცედურების მომზადების მიზნით და არა ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობის შესახებ მოსაზრების გამოხატვის მიზნით.

- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის კანონზომიერებას და მენეჯმენტის მიერ მოწოდებული სააღრიცხვო პროგნოზების და მასთან დაკავშირებული გამჟღავნებების გონივრულობას.

- ვამზადებთ დასკვნას იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად კანონზომიერად იყენებს მენეჯმენტი ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო მეთოდს და მიღებული აუდიტის მტკიცებულების საფუძველზე ვასკვნით, არსებობს თუ არა არსებითი გაურკვეველობა იმ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებით, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვან ექვექვე დააყენოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, მუშაობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი გაურკვეველობა, ჩვენი მოვალეობაა, აუდიტის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშის შესაბამის გამჟღავნებებში, ან, თუ ასეთი გამჟღავნებები არაადეკვატურია, შევცვალოთ ჩვენი მოსაზრება. ჩვენი დასკვნები აუდიტის ანგარიშის მომზადების დროს მიღებულ აუდიტის მტკიცებულებებს ეფუძნება. თუმცა, მომავლის მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის ან ბანკის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სახით მუშაობის გაგრძელების შეწყვეტა.

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების საერთო პრეზენტაციას, სტრუქტურას და შინაარსს, გამჟღავნებების ჩათვლით; ასევე იმას, წარმოადგენს თუ არა ფინანსური ანგარიშები მიმდინარე ტრანზაქციებს და მოვლენებს იმგვარად, რომ სამართლიანად იყოს წარმოდგენილი.

- ვიღებთ საკმარის ადეკვატურ აუდიტის მტკიცებულებას ჯგუფის ბიზნესერთეულების ან ბიზნეს-საქმიანობის ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით და ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენს დასკვნაზე პასუხს ვაგებთ მხოლოდ ჩვენ.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირებთან ვაწარმოებთ კომუნიკაციას, სხვა საკითხებთან ერთად, აუდიტის დაგეგმილ მასშტაბსა და ვადებზე, აუდიტის მნიშვნელოვან დასკვნებზე, მათ შორის აუდიტის დროს აღმოჩენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ხარვეზებზე.

შპს „ფრაის ვოტერჰაუს კუპერსი საქართველოს“ სახელით და მისთვის,

ლაშა ჯანელიძე (ხელმოწერა) (Reg.#SARAS-A-562091)

21 მარტი, 2019

თბილისი, საქართველო

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები

ათასი ლარი	განმარტება	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდირ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდირ
აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	7	130,272	132,500	139,577	139,577
სავალდ. რეზ. საქ.ერ. ბანკში	8	170,443	170,443	130,824	130,824
მოთხოვნები სხვა ბანკ. მიმართ	9	-	-	15,094	15,094
ინვესტიციები სავალო ფას. ქად.	10	175,690	175,690	-	-
ინვესტიციები საემისიო ფას. ქად.	11	63	63	-	-
ინვესტიციები შვილ. კომპ.	41	10,096	-	8,097	-
კლიენტებზე გაც. სესხები და ავანს.	12	900,803	900,803	757,874	757,874
სარეალიზ. საინვესტ. ფას. ქად.	13	-	-	63	63
ამორტ.დირ. აღრიც. ობლიგაციები	14	-	-	143,903	143,903
საინვესტიციო ქონება	15	1,037	1,572	400	1,078
მოგების გად. მიმდ. ავანსი	32	-	5	183	217
დაზღვ. და სხვა ფინ. აქტივები	16	809	5,066	1,429	1,429
სხვა აქტივები	17	15,031	17,449	14,019	16,857
არამატერიალური აქტივები	18	1,364	1,382	861	861
შენობა-ნაგ. და მოწყობ.	18	26,421	26,457	21,888	21,894
სარეალიზ. გრძელვად. აქტივები	19	4,016	4,360	1,928	1,928
მთლიანი აქტივები		1,436,045	1,435,790	1,236,140	1,231,599
ვალდებულებები					
ვალდებულ. სხვა ბანკ. მიმართ	20	100,196	100,196	59,982	59,982
კლიენტთა ანგარიშები	21	734,262	727,421	682,318	677,820
სხვა ნასესხები სახსრები	22	345,782	345,782	270,280	270,280
დაზღვევა და სხვა ფინ. ვალდ.	23	1,822	6,353	7,674	7,674
მოგ.გადას.მიმდ.ვალდებულება	32	1,374	1,647	-	-
გადავადებული მოგ.გად.ვალდ.	32	1,664	1,671	152	152
ვალდ.და ხარჯ. რეზერვები	37	374	374	346	346
სხვა ვალდებულებები	24	2,410	2,812	1,854	1,854
მთლიანი ვალდებულებები		1,187,884	1,186,256	1,022,606	1,018,108
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	25	16,057	16,057	16,057	16,057
საემისიო შემოსავალი		74,923	74,923	74,923	74,923
გაუნაწილებელი მოგება		146,558	147,931	113,316	113,273
წილობრ.ინსტრ.გადახდის რეზერვი	26	1,339	1,339	851	851
შენობა-ნაგ. გადაფას.რეზ.		9,284	9,284	8,233	8,233
სარეალიზ. ფას. ქად.გადაფას. რეზ.		-	-	154	154
მთლიანი კაპიტალი		248,161	249,534	213,534	213,491
მთლიანი ვალდებულ. და კაპიტალი		1,436,045	1,435,790	1,236,140	1,231,599

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2019 წლის 21 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

ბაზისბანკის ჯგუფი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშები

	განმარტება	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ
<i>ათასი ლარი</i>					
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	28	98,708	98,803	78,628	78,628
საპროცენტო და მსგავსი ხარჯი	28	(43,509)	(43,085)	(32,641)	(32,622)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმინდა მარჯა		55,199	55,718	45,987	46,006
საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(966)	(966)	(1,976)	(1,976)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმინდა მარჯა საკრედიტო ზარალის რეზერვის შემდეგ		54,233	54,752	44,011	44,030
საკომისიო შემოსავალი	29	6,695	6,630	5,007	4,973
საკომისიო ხარჯი	29	(2,490)	(2,490)	(2,238)	(2,238)
წმინდა სადაზღვევო შემოსავალი		-	1,883	-	-
წმ. დამდგარი სადაზღ. ზარალები		-	(281)	-	-
მოგებას გამოკლებული ფინ. წარმოებულებით გამოწვ. დანაკ. მოგებას გამოკლ. უცხ. ვალუტ. ვაჭრ. გამოწვ. დანაკარგები		-	-	(184)	(184)
წარმოებულებით გამოწვ. დანაკ. მოგებას გამოკლ. უცხ. ვალუტ. ვაჭრ. გამოწვ. დანაკარგები		4,467	4,467	4,114	4,114
უცხ. ვალუტ. გადანაგარიშ. მოგებას გამოკლ. დანაკარგები		(283)	(283)	(229)	(229)
კრედიტთან დაკავშ. ვალდებულ. რეზერვი		206	206	(198)	(198)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	30	3,712	3,739	676	696
ადმინისტრ. და სხვა საოპ. ხარჯები	31	(25,470)	(25,858)	(19,278)	(19,333)
მოგება დაბეგრამდე		41,070	42,765	31,681	31,631
მოგების გადასახადის ხარჯი	32	(5,195)	(5,473)	(1,742)	(1,742)
წლის მოგება		35,875	37,292	29,939	29,889
სხვა სრული შემოსავალი / (ზარალი):					
მუხლები, რომლებიც შეიძლება საბოლოოდ გადაკლასიფიცირდეს მოგებაში ან ზარალში:					
სარეალიზაციო ინვესტიციები:					
- წლის განმავლობაში წარ. მოგებას გამოკლებული დანაკარგები	13	-	-	(85)	(85)
მუხლები, რომლებიც არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:					
შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასება	18	1,052	1,052	-	-
წლის სხვა სრული შემოსავალი / (ზარალი)		1,052	1,052	(85)	(85)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		36,927	38,344	29,854	29,804

ბაზისბანკის ჯგუფი
კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიში

ათასი ლარი	განმარტება	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	წილობრივ ინვესტიციების გადახდები	AFS ფას.ქაღ. გადაფას. რეზერვები	შენიშნული გადაფას. რეზ.	გაუნაწილებელი მოგება	მთლიანი კაპიტალი
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	388	239	8,233	85,929	185,769
წლის მოგება		-	-	-	-	-	29,889	29,889
სხვა სრული შემოსავალი	27	-	-	-	(85)	-	-	(85)
2017 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	(85)	-	29,889	29,804
წილობრივ ინვესტიციების გადახდები	26	-	-	463	-	-	-	463
დეკლარირ. დივიდენდები	33	-	-	-	-	-	(2,545)	(2,545)
ბალანსი 2017 წ. 31 დეკემბერს		16,057	74,923	851	154	8,233	113,273	213,491
IFRS 9-ზე გადასვლა:								
- მოსალო. საკრედიტო დანაკ. ხელახალი შეფ. დაბეგვრის გამოკლ.	5	-	-	-	-	-	202	202
- სხვა ეფექტები	5				(154)		154	-
ხელახლა განცხ. ბალანსი 1 იანვარი 2018		16,057	74,923	851	-	8,233	113,629	213,693
წლის მოგება		-	-	-	-	-	37,292	37,292
სხვა სრული შემოსავალი	27	-	-	-	-	1,052	-	1,052
2018 წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	-	-	1,052	37,292	38,344
წილ. ინსტრ. გადახდ. დარიცხვები	26	-	-	488	-	-	-	488
დეკლარირ. დივიდ.	33	-	-	-	-	-	(2,989)	(2,989)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	1,339	-	9,284	147,931	249,534

ბაზისბანკის ჯგუფი
კაპიტალის ცვლილების ინდივიდუალური ანგარიში

ათასი ლარი	განმარტება	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	წილობრ.ინსტრ. გადახდის რეზ.	AFS ფას. ქდ.გადაფას.რეზ.	შენიშნაგ. გადაფას. რეზ.	გაუნაწილებელი მოგება	მოლიანი კაპიტალი
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	388	239	8,233	85,924	185,764
წლის მოგება		-	-	-	-	-	29,939	29,939
სხვა სრული შემოსავალი	27	-	-	-	(85)	-	-	(85)
2017 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	(85)	-	29,939	29,854
წილობრ.ინსტრ.გადახ.დარიცხვები	26	-	-	463	-	-	-	463
დეკლარირ.დივიდენდები	33	-	-	-	-	-	(2,545)	(2,545)
ბალანსი 2017წ 31 დეკემბერს		16,057	74,923	851	154	8,233	113,316	213,534
IFRS 9-ზე გადასვლა:								
- მოსალო.საკრედ.დანაკ.ხელახალი შეფ. დაბეგვრის გამოკლ.	5	-	-	-	-	-	202	202
- სხვა ეფექტები	5				(154)		154	-
ხელახლა განცხ.ბალანსი 1 იანვარი 2018		16,057	74,923	851	-	8,233	113,672	213,736
წლის მოგება		-	-	-	-	-	35,875	35,875
სხვა სრული შემოსავალი	27	-	-	-	-	1,052	-	1,052
2018 წლის მოლიანი სრული შემოსავალი		-	-	-	-	1,052	35,875	36,927
წილ.ინსტრ.გადახდ.დარიცხვები	26	-	-	488	-	-	-	488
დეკლარირ.დივიდ.	33	-	-	-	-	-	(2,989)	(2,989)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	1,339	-	9,284	146,558	248,161

ათასი ლარი	განმარტ	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ
ფულადი ნაკ. მოძრ. საოპერაც. საქმ.					
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		93,462	93,557	74,545	74,545
გადახდილი პროცენტი		(42,129)	(41,705)	(33,527)	(33,508)
მიღებული საკომისიოები		6,695	6,630	5,007	4,973
გადახდილი საკომისიოები		(2,490)	(2,490)	(2,238)	(2,238)
ანგარიშსწ. ფინ. წარმოებულებიდან		-	-	(184)	(184)
უცხ. ვალ. ვაჭრობიდან მიღ. შემოს.		4,467	4,467	4,287	4,287
სხვა მიღ. საოპერაც. შემოსავალი		3,712	5,341	676	696
დასაკუთრ. ქონებ. რეალიზაც. მიღ. შემოს.		6,543	6,543	1,614	1,614
გადახდილი თანამშრომ. ხარჯ.		(13,818)	(14,144)	(11,013)	(11,014)
გადახდ. ადმინისტრ. და სხვა საოპერაც. ხარჯები		(8,963)	(9,044)	(7,046)	(7,114)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,343)	(2,343)	(3,705)	(3,675)
ფულადი ნაკად. მოძრ. საოპერაც. საქმ. საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულ. ცვლილებებამდე		45,136	46,812	28,416	28,382
<i>წმინდა (ზრდა)/შემცირება:-</i>					
- მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ		(20,780)	(20,779)	(35,398)	(35,394)
- კლიენტებზე გაც. სესხები და ავანსები		(134,031)	(134,375)	(187,244)	(187,167)
- სხვა ფინანსური აქტივები		(26,374)	(30,631)	(13,079)	(13,080)
- სხვა აქტივები		(843)	(422)	(1,733)	(1,775)
<i>წმინდა ზრდა/(შემცირება):</i>					
- ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		18,003	18,003	5,876	5,874
- კლიენტთა ანგარიშები		40,110	37,767	118,240	113,929
- სხვა ფინანსური ვალდებულებები		(6,003)	(1,472)	5,481	5,481
- სხვა ვალდებულებები		19,827	20,258	(46)	(46)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		(64,955)	(64,839)	(79,487)	(83,796)
ფულადი ნაკ. მოძრ. საინვესტიციო საქმიანობიდან					
ფულის ინექცია შვილობილ კომპანიაში		(2,000)	-	(4,300)	-
შენობა-ნაგ. და მოწყობ. შესყიდვა	18	(5,164)	(5,195)	(2,034)	(2,039)
საინვესტიც. ქონ. შესყიდვა	15	(637)	(494)	-	-
საინვესტ. ქონ. რეალიზ. მიღ. შემოს.		-	-	65	79
არამატერიალ. აქტივების შესყიდვა	18	(742)	(760)	(490)	(490)
არამატ. აქტ. რეალიზ. მიღ. შემოს.	18	15	33	43	43
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		(8,528)	(6,416)	(6,716)	(2,407)
ფულ. ნაკ. მოძრ. ფინანს. საქმიანობიდან					
სხვა ნასესხ. სახსრ. მიღ. შემოს.	34	262,622	262,622	678,868	678,868
სხვა ნასესხ. სახსრ. დაფარვები	34	(195,944)	(195,944)	(530,118)	(530,118)
გადახდილი დივიდენდები	33	(2,989)	(2,989)	(2,545)	(2,545)
წმინდა ფული ფინანსური საქმიანობიდან		63,689	63,689	146,205	146,205
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულზე და ფულის ეკვივალენტებზე		489	489	5,889	5,889

ათასი ლარი	განმარტ	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		(9,305)	(7,077)	65,891	65,891
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		139,577	139,577	73,686	73,686
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	7	130,272	132,500	139,577	139,577

1 შესავალი

წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის სს “ზაზისბანკისა” და მისი შვილობილი საწარმოებისთვის (შემდგომში “ჯგუფი”).

ბანკი დაფუძნდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. სარეგისტრაციო ორგანო: მთაწმინდა-კრწანისის სასამართლო. სარეგისტრაციო ნომერი: 4/5-44, საიდენტიფიკაციო კოდი 203841833. ბანკი არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით და დაარსებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანია იყო ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში რეგისტრირებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd. ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი პირი იყო ბ-ნი მი ენჰუა.

აქციონერები	წილები პროცენტულად 2018 წლის 31 დეკ მდგ	
	2018	2017
Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd	92.305%	92.305%
ბ-ნი მი ზაიქი	6.969%	6.969%
სხვა მცირე აქციონერები	0.726%	0.726%

ძირითადი საქმიანობა: ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა კომერციული და საცალო საბანკო ოპერაციების განხორციელება საქართველოში. ბანკი საქართველოს ეროვნული ბანკის (“სეზ”) მიერ გაცემული სრული საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე საქმიანობას ახორციელებს 1993 წლიდან.

ბანკი დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სქემის მონაწილეა. სქემა შემოღებულ იქნა 2017 წლის 17 მაისს მიღებული „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის“ შესახებ საქართველოს კანონით. „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, სადაზღვევო შემთხვევის, ანუ ლიკვიდაციის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების პროცესების დადგომისას, დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო იძლევა გარანტიას ფიზიკური პირების დეპოზიტების 100%-იან ანაზღაურებაზე, თითო პიზიკურ პირზე 5 000 ლარამდე თანხით.

ბანკს საქართველოში 22 (2017: 22) ფილიალი აქვს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს 463 თანამშრომელი ჰყავდა (2017: 399).

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი: ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი №1.

ანგარიშგების ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები წარმოდგენილია ათასი ქართული ლარით (“ლარი”), სხვაგვარად მითითებულის გარდა.

შვილობილი საწარმოები: წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მოიცავს შემდეგ მთავარ შვილობილ საწარმოს:

სახელწოდება	რეგისტრაციის ქვეყანა	მთავარი საქმიანობა	წილი % 31 დეკ.მდგ.	
			2018	2017
შპს ბაზის ესეთ მენეჯმენტ		აქტივების		
ჰოლდინგი	საქართველო	მართვა	100%	100%
სს ჰუალინგ დაზღვევა	საქართველო	დაზღვევა	100%	100%
სს BHL ლიზინგი	საქართველო	ლიზინგი	100%	100%

შპს ჰოლდინგი Basis Asset Management “ბაზის ესეთ მენეჯმენტ” . კომპანია დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 404417984. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ქონების ფლობა ლიზინგით გასაცემად.

სს Hualing Insurance “ჰუალინგ დაზღვევა”. ჰუალინგ დაზღვევა დაარსდა 2017 წლის დეკემბერში და ფუნქციონირებს საქართველოში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით, და

შექმნილია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია არის სს “ბაზისბანკი”, დაფუძნებული საქართველოში.

კომპანიის ძირითადი ბიზნეს-საქმიანობა არის სადაზღვევო ბიზნეს-ოპერაციების წარმოება საქართველოს ტერიტორიაზე. საქართველოს სახელმწიფო დაზღვევის ზედამხედველობის სამსახურმა 2017 წლის 27 დეკემბრიდან კომპანიაზე გასცა სიცოცხლის და არა-სიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიები.

სს BHL Leasing “ბი-ეიჩ-ელ ლიზინგი”. კომპანია დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის გამცემი ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტოფიკაციო კოდი 406233534. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. ბანკმა დააარსა ლიზინგის შვილობილი კომპანია 2018 წლის დეკემბერში, რათა მომხმარებელს შესთავაზოს ფინანსური ლიზინგის შემდეგი პროდუქტები:

- სატრანსპორტო საშუალებების ლიზინგი
- ძირითადი საშუალებების ლიზინგი (მოწყობილობა, დანადგარები, ტექნიკა და ა.შ.)
- შეღავათიანი აგროლიზინგი (APMA)
- ლიზინგი „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში
- გაყიდვები და უკულიზინგი

აბრევიატურები. წინამდებარე დოკუმენტში გამოყენებული აბრევიატურების ლექსიკონი მოცემულია განმარტება 43-ში.

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფს საქმიანობა უხდება საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებსაც განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი ნიშნები აქვს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი კანონმდებლობა კვლავ ვითარდება, მაგრამ განსხვავებული ინტერპრეტაციების და ხშირი ცვლილების საგანია, რაც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად სირთულეებს უქმნის საქართველოში მოქმედ კომპანიებს. კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებაში მოცემულია მენეჯმენტის შეფასებები ჯგუფის საქმიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე ქართული ბიზნესგარემოს გავლენის შესახებ. მომავალში ბიზნესგარემო შეიძლება განსხვავებული იყოს მენეჯმენტის შეფასებისგან.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასების მიზნებისთვის ჯგუფი იყენებს დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, მათ შორის მაკროეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს. ისევე, როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, პროგნოზი და მისი ასრულების ალბათობა გაურკვევლობის მაღალი ხარისხით ხასიათდება, ამიტომ, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან. განმარტება 35-ში მოცემულია დამატებითი ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ იყენებს ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას ECL მოდელებში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების ("IFRS") შესაბამისად ისტორიული ღირებულების პრინციპით, რომელიც იცვლება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით და შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის, სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივებისა და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში (FVTPL) და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI) აღებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით. ქვემოთ ახსნილია ის ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების შედგენისას. გარდა სააღრიცხვო პოლიტიკის

ცვლილებებისა, რომლებიც მოითხოვა 2018 წლის 1 იანვრიდან IFRS 9 და IFRS 15-ზე გადასვლამ, ეს პოლიტიკა განუხრელად გამოიყენებოდა ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. იხ. განმარტება 5 და 35.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები. შვილობილი საწარმოები ის საინვესტიციო ობიექტებია, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (ა) აქვს უფლებამოსილება, წარმართოს საინვესტიციო ობიექტების ის შესაბამისი საქმიანობა, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს მათ მოგებაზე; (ბ) ამ ობიექტებში მისი მონაწილეობიდან გამომდინარე, აქვს პოზიცია ან უფლება მათ ცვლად მოგებაზე და (გ) აქვს უნარი, გამოიყენოს მისი, როგორც ინვესტორის უფლებამოსილება, ზეგავლენა მოახდინოს ამ ობიექტების მოგების მოცულობაზე. ძირითადი უფლებების, მათ შორის, პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობა და ეფექტი მხედველობაში მიიღება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე. იმისათვის, რომ უფლება ძირითადი იყოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების გამოყენების პრაქტიკული უნარი ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობის წარმართვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას. ჯგუფს ინვესტიციის ობიექტზე უფლება შეიძლება ჰქონდეს იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მას ობიექტის ხმის უფლებების უმრავლესობაზე ნაკლები ხმის უფლება აქვს. ასეთ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლების სიდიდეს ხმის უფლებების მქონე სხვა პირების ავუარების სიდიდესა და დისპერსიასთან მიმართებაში, რითაც ადგენს, აქვს თუ არა ფაქტობრივი უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, მაგ., უფლებები, რომლებიც დაკავშირებულია ინვესტიციის ობიექტის საქმიანობაში ფუნდამენტური ცვლილებების განხორციელებასთან, ან რომლებიც მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში გამოიყენება, ჯგუფს ხელს არ უშლის ინვესტიციის ობიექტის კონტროლში. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულად ითვლება იმ დღიდან, როცა კონტროლი გადადის ჯგუფზე, და დეკონსოლიდირდება კონტროლის შეწყვეტის დღიდან.

ბუღალტრული აღრიცხვის თვითღირებულების მეთოდი გამოიყენება შვილობილი საწარმოების შემენის აღრიცხვის მიზნით. საწარმოთა გაერთიანების დროს შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით შეძენის დღის მდგომარეობით, მიუხედავად არასაკონტროლო წილის მოცულობისა.

ჯგუფი ანგარიშობს იმ არასაკონტროლო წილს, რომელიც წარმოადგენს მიმდინარე მფლობელის წილს და მის მფლობელს ანიჭებს წმინდა აქტივების პროპორციულ წილს ლიკვიდაციის შემთხვევაში ტრანზაქციის მიხედვით, ან: (ა) სამართლიანი ღირებულებით, ან (ბ) შეძენილი წმინდა აქტივების არასაკონტროლო წილის პროპორციული წილით.

შეძენილი საწარმოსთვის გადაცემული ანაზღაურება იანგარიშება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული ინსტრუმენტების და გაწეული ან მიღებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მათ შორის პირობითი ანაზღაურების შესახებ შეთანხმებებით გათვალისწინებული აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ არ მოიცავს შეძენასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, როგორცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების ხარჯები. წილობრივი ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული ტრანზაქციის ხარჯები გამოიქვითება კაპიტალიდან; სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული ტრანზაქციის ხარჯები გამოიქვითება მისი საბალანსო ღირებულებიდან; შესყიდვასთან დაკავშირებული ყველა სხვა ტრანზაქციის ხარჯი აღიარდება ხარჯებში.

კომპანიათაშორის ტრანზაქციები, ჯგუფის კომპანიებს შორის განხორციელებული ტრანზაქციების ნაშთები და არარეალიზებული მოგება გამოირიცხება; ასევე გამოირიცხება არარეალიზებული დანაკარგები, თუ ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამის, ერთიან სააღრიცხვო პროცედურებს.

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში აღირიცხება თვითღირებულების მეთოდით ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში. თუ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ შვილობილ კომპანიაში გაკეთებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება გაუფასურდა, გაუფასურების ზარალი იანგარიშება, როგორც სხვაობა ინვესტიციის

საბალანსო ღირებულებასა და მის ანაზღაურებად ღირებულებას შორის. ანაზღაურებადი ღირებულება იანგარიშება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს სიდიდეს გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და გამოყენების ღირებულება. წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეიძლება აღდგენილიყოს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა ცვლილება შეფასებებში, რომლებიც გამოყენებული იყო ინვესტიციის თანხის ასანაზღაურებლად, გაუფასურების ზარალის ბოლო აღიარების მომენტიდან.

სადაზღვევო კონტრაქტები. სადაზღვევო კონტრაქტებად განისაზღვრება კონტრაქტები, რომლებიც მოიცავენ მნიშვნელოვან სადაზღვევო რისკს კონტრაქტის დასაწყისში ან კონტრაქტები, სადაც კონტრაქტის ძალაში შესვლისას არსებობს კომერციული არსის სცენარი, სადაც სადაზღვევო რისკის დონე შეძლება მნიშვნელოვანი იყოს. სადაზღვევო რისკის მნიშვნელობა დამოკიდებულია როგორც სადაზღვევო შემთხვევის ალბათობაზე, ასევე მისი პოტენციური ზეგავლენის მასშტაბზე. იმის შემდეგ, რაც კონტრაქტი კლასიფიცირებულია, როგორც სადაზღვევო კონტრაქტი, ის დარჩება სადაზღვევო კონტრაქტად მისი მოქმედების ბოლომდე, იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც სადაზღვევო რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება აღნიშნული პერიოდის განმავლობაში, და თუ ყველა უფლებები და მოვალეობები არ იქნება შეწყვეტილი ან ვადაგასული.

დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები. დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლების აღიარება ხდება სადაზღვევო პოლისის საფუძველზე და შეფასება ხორციელდება პირველადი ღირებულებით. დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლების საბალანსო ღირებულება მოწმდება გაუფასურების კუთხით, როდესაც გარემოებები ან მოვლენები მიუთითებენ იმაზე, რომ საბალანსო ღირებულება ვერ ანაზღაურდება, გაუფასურების ზარალი კი აისახება მოგება-ზარალის შემადგენლობაში.

არასაკონტროლო წილების ყიდვა-გაყიდვა. ჯგუფი იყენებს ეკონომიკური ერთეულის მოდელს არასაკონტროლო წილების მფლობელების გარიგებების აღრიცხვისთვის. არასაკონტროლო წილების ნებისმიერი სხვაობა შესყიდული და საბალანსო ღირებულების შორის აღიარდება როგორც კაპიტალის ტრანზაქცია უშუალოდ კალიტალის შემადგენლობაში. ჯგუფი სცნობს გაყიდული არასაკონტროლო წილების და საბალანსო ღირებულების შორის სხვაობას როგორც კაპიტალის ტრანზაქციას კაპიტალის ცვლილების ანგარიშში.

შეიღობილი საწარმოების გაყიდვა. როცა ამა თუ იმ ობიექტზე ჯგუფის კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა წყდება, ამ ობიექტში დარჩენილი წილი ხელახლა იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო საბალანსო ღირებულებაში მომხდარი ცვლილება აისახება მოგებაში ან ზარალში. სამართლიანი ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება, შემდგომში აღრიცხული, როგორც ასოცირებული კომპანია, ერთობლივი საწარმო ან ფინანსური აქტივი. გარდა ამისა, ამ ობიექტთან დაკავშირებით სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებული თანხები აღიარდება ისე, თითქოს ჯგუფმა პირდაპირ გაყიდა შესაბამისი აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს იმას, რომ სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებული თანხები აღდგება მოგებაში ან ზარალში.

3. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაანგარიშების ძირითადი პირობები. სამართლიანი ღირებულება არის საფასური, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან რომელიც გადახდილია ვალდებულების გადასაცემად ბაზრის მონაწილეებს შორის ორმხრივ ტრანზაქციაში გაანგარიშების დღეს. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე უკეთესი მტკიცებულება აქტიურ ბაზარზე მისი ფასია. აქტიური ბაზარი ის ბაზარია, რომელზეც აქტივებისა და ვალდებულებების ტრანზაქციები ხორციელდება ისეთი სიხშირით და მოცულობით, რომელიც საკმარისია ფასწარმოქმნის შესახებ მუდმივად ინფორმაციის მიღებისთვის. აქტიურ ბაზარზე საკაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ითვლება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის და ბიზნესერთეულის მფლობელობაში მყოფი რაოდენობის პროდუქტი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის

ასათვისებლად და ერთი ტრანზაქციის ფარგლებში ამ პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების მიცემა შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც ბაზარზე სავაჭროდ არ არის განთავსებული, იანგარიშება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასის საფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა გრძელვადიანი პოზიციის (ანუ აქტივის) გაყიდვიდან, კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ, ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (ანუ ვალდებულების) გადაცემისთვის (კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ) გაანგარიშების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ ორმხრივ კომერციულ ტრანზაქციაში. ეს წესი გამოიყენება პერიოდულად სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივების მიმართ, თუ ჯგუფი: (ა) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ამ ჯგუფის მართვას ახორციელებს კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ან კონკრეტული კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის მიმართ ბიზნესრთეულის წმინდა პოზიციის საფუძველზე, ამ ბიზნესრთეულის რისკების მართვის ან საინვესტიციო სტრატეგიის შესაბამისად; (ბ) ამ საფუძველზე, აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფის შესახებ ინფორმაციას აწვდის ბიზნესრთეულის მთავარ მენეჯმენტს; და (გ) საბაზრო რისკები, მათ შორის, ფინანსური აქტივებით და ფინანსური ვალდებულებებით გამოწვეული კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ბიზნესრთეულის პოზიციის ხანგრძლივობა არსებითად იგივეა.

ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან ბოლოდროინდელი „გაშლილი ხელის მანძილი“ (ე.წ. arm's length) პრინციპით შესრულებული ტრანზაქციების მოდელები ან ინვესტიციის ობიექტების ფინანსური მონაცემების განხილვა, გამოიყენება იმ გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებისთვის, რომლებზეც საერთაშორისო საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ მოიპოვება. სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშების ანალიზი ტარდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგი დონეების მიხედვით: (ა) პირველი დონე მოიცავს აქტიურ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს; (ბ) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც ითვალისწინებს მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით პირდაპირ (ანუ, ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (გ) მესამე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ, ამ შემთხვევაში შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს). ითვლება, რომ სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლა მოხდა ანგარიშების პერიოდის ბოლოს. იხ. 39-ე განმარტება.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გაყიდვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ საკომისიოებს,

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გადაცემის გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება (AC) არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ძირითადი თანხის დაფარვები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალის რეზერვი. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული ტრანზაქციის ხარჯების ამორტიზაციას და დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკონტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, წარმოშობისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულადი შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ადისკონტირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. აქტივებისათვის, რომლებიც იყო შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებით (“POCI”) თავდაპირველი აღიარებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებას განიცდის საკრედიტო რისკის გათვალისწინებით, ანუ, ის იანგარიშება თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით და არა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდების მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები FVTPL -ით თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიანი ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტით სხვა დაკვირვებადი საბაზრო ტრანზაქციების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ მიმდინარე ბაზრების დაკვირვებად მაჩვენებლებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ECL რეზერვის აღიარება ხდება ფინანსური აქტივებისათვის, რომლების შეფასებაც ხდება AC-ს მიხედვით და სავალო ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ფასდება FVOCI-ს მიხედვით, რაც იწვევს მომენტალურ სააღრიცხვო დანაკარგებს.

ფინანსური აქტივების ყველა ის შესყიდვა და გაყიდვა, რომელთა მიწოდებაც მოითხოვება მარეგულირებელი ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვადებში (“ჩვეულებრივი” შესყიდვა და გაყიდვა), აღირიცხება გარიგების დღეს, რომლის დროსაც ბანკი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ორგანიზაცია გახდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მონაწილე,

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები. ჯგუფი ახდენს ფინანსური აქტივების შეფასების კლასიფიკაციას შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: FVTPL სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალში ასახვით,, FVOCI - სამართლიანი ღირებულება სხვა შემოსავლის საშუალებით და AC - ამორტიზირებული ღირებულებით. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (1) ჯგუფის შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელზე და (11) აქტივების ფულადი ნაკადის მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები- კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნეს-მოდელი. ბიზნესი მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი აქტივებს რათა ფულადი ნაკადი აწარმოოს, იმის მიუხედავად, მიზნად აქვს ჯგუფს აღებული: (1) აქტივებიდან მიიღოს მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულის ნაკადები (“ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით”), ან (11) მიიღოს როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, ასევე აქტივების გაყიდვიდან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები (“აქტივის ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით”) ან, თუ არც (1) და არც (11) მოდელი არ არის გამოყენებული, მაშინ ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც “სხვა” ბიზნესმოდელი და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის მეშვეობით (FVTPL).

ბიზნესმოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისათვის (პორტფელის დონეზე) ჯგუფის მიერ განხორციელებული ყველა არსებული შესაბამისი აქტივობის მტკიცებულების საფუძველზე, რათა მიაღწიოს პორტფელისათვის დასახულ მიზანს, რომელიც გააჩნია შეფასების მომენტისათვის. ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას გასათვალისწინებელი ფაქტორები მოიცავს პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, ბოლო გამოცდილებას, თუ როგორ გროვდებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებისათვის, როგორ ფასდებოდა და იმართებოდა რისკები, როგორ ფასდება აქტივების ეფექტურობა და როგორ ხორციელდება მენეჯერების კომპენსაცია. მიმართეთ კრიტიკული მოსაზრებების განმარტება 4-ს, რომელიც გამოიყენება ჯგუფის მიერ ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას მისი ფინანსური აქტივებისათვის.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როცა ბიზნესმოდელი ითვალისწინებს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ფლობას და გაყიდვას, ჯგუფი აფასებს, ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს (SPPI). როცა დგინდება მათი ფულადი ნაკადების მოძრაობა SPPI მახასიათებლის შესაბამისია თუ არა, ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეიცავს წარმოებულებს, განიხილება მთლიანობაში. შეფასების დროს, ჯგუფი ითვალისწინებს, შეესაბამება თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობა ძირითადი დაკრედიტების პირობებს, ანუ პროცენტი შეიცავს მხოლოდ საკრედიტო რისკის ანაზღაურებას, ფულის დროით ღირებულებას, სხვა ძირითად დაკრედიტების რისკებს და მოგების მარჟას. როდესაც სახელშეკრულებო პირობები ქმნის რისკის პოზიციას ან ცვალებადობას, რომელიც შეუთავსებელია ძირითადი დაკრედიტების პირობებთან, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება FVTPL-ის მიხედვით. SPPI შეფასება ხორციელდება აქტივის პირველადი აღიარებისას და შემდგომში არ ხდება მისი ხელახალი შეფასება. ფინანსური აქტივების SPPI ტესტირებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობა იხ. განმარტებაში 0. =

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები - რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება პორტფელის მთლიანობაში მართვის ბიზნესმოდელი. რეკლასიფიკაციას პერსპექტივის ეფექტი აქვს და ხდება ბიზნესმოდელის ცვლილების შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. კომპანიას ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შედარებით პერიოდებში არ შეუცვლია და რეკლასიფიკაცია არ განუხორციელებია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის რეზერვი ECL-ისათვის (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები). ჯგუფი წინასწარ აფასებს ECL-ს, AC-ით და FVOCI-ით სავალო ინსტრუმენტებისთვის და ასევე სასესხო ვალდებულებებით და ფინანსური გარანტიებით გამოწვეული პოზიციებისთვის. ჯგუფი აფასებს ECL-ს და აღიარებს კრედიტების დანაკარგების რეზერვებს ყოველ საანგარიშო თარიღისათვის. ECL-ის მაჩვენებელი ასახავს: (ა) მიუკერძოებლობას და შეწონილი თანხის ალბათობას, რომელიც დგინდება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასების გზით; (ბ) ფულის დროით ღირებულებას, (გ) ყველა გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია ყოველგვარი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, გასული მოვლენების, არსებული პირობების და სამომავლო პირობების პროგნოზების თაობაზე საანგარიშო პერიოდის დასასრულს.

AC-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიებისთვის, ECL-ის ცალკე რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში ცალკე აღიარდება, როგორც ვალდებულება. FVOCI-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ცვლილებები ამორტიზებულ ღირებულებაში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები, აღიარებულია მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების სხვა ცვლილებები კი აღიარებულია OCI-ში, როგორც მოგებას გამოკლებული დანაკარგები სავალო ინსტრუმენტებზე FVOCI-ით.

ჯგუფი გაუფასურებაზე იყენებს სამეტაპიან მოდელს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხში მომხდარი ცვლილებების მიხედვით. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საკრედიტო რისკის მიხედვით არ გაუფასურებულა თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1 ეტაპზე. 1 ეტაპის ფინანსურ აქტივებზე ECL ითვლება თანხით, რომელიც უდრის არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის ნაწილს, რომელიც გამომდინარეობს მომდევნო 12 თვეში ან ვადის ბოლომდე მოსალოდნელი დეფოლტის მოვლენებიდან, თუ უფრო მოკლეა. („12-თვიანი ECL“) თუ ჯგუფი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას („SICR“), აქტივი 2 ეტაპზე გადადის და მისი ECL ითვლება არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის მიხედვით, ანუ სახელშეკრულებო ვადის ბოლომდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების, თუ ასეთი არის, გათვალისწინებით („არსებობის მთელი პერიოდის ECL“). იმისთვის, თუ როგორ ადგენს ჯგუფი, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, იხ. განმარტება 35. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკის მიხედვითაა გაუფასურებული, აქტივი გადადის მე-3 ეტაპზე და მისი ECL ითვლება, როგორც არსებობის მთელი პერიოდის ECL. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების და დეფოლტის ჯგუფისეული დეფინიცია იხ. განმარტებაში 35. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც არის შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, („POCI აქტივები“), ECL ყოველთვის ითვლება, როგორც არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL. განმარტება 35 გვთავაზობს ინფორმაციას მონაცემების, ვარაუდების და საპროგნოზო ტექნიკის შესახებ, რომლებიც ECL-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელში.

გამონაკლისის სახით, გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როგორცაა საკრედიტო ზარათები და ოვერდრაფტები, რომლებიც შეიძლება შეიცავდნენ სესხის და აუთვისებელი ვალდებულების კომპონენტს, ჯგუფი არსებობის მოსალოდნელი მთლიანი პერიოდის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების განსაზღვრისთვის გამარტივებულ მეთოდს იყენებს. ფინანსური გარანტიების და საკრედიტო ვალდებულებებისთვის, ECL-ის რეზერვი „ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვების“ დოკუმენტში განცხადდება, როგორც ვალდებულება.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როცა ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტას ნიშნავს. იმის დასადაგენად, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, შემდეგი მაჩვენებლები გამოიყენება: სესხების 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება და ჩამოწერის დღეს უზრუნველყოფის არარსებობა. ბანკი ასევე ჩამოწერს სესხებს, რომლებიც უზრუნველყოფილი იყო, მაგრამ ვადაგადაცილებული ვალდებულების აღსრულების პროცესი დასრულებულია და ყველა არსებული უზრუნველყოფა გაყიდულია აუქციონზე, ან დასაკუთრებულია. დარჩენილი არაუზრუნველყოფილი ვალდებულება ჩამოიწერება, მაშინაც კი, როცა ჩამოწერის მომენტისთვის ვალდებულების ვადაგადაცილებული ნაწილი არ არსებობს. ექსპერტული რეკომენდაციის მიხედვით, ჯგუფმა შეიძლება ჩამოწეროს ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების ღონისძიებას იმ დროისთვის, როცა ჯგუფი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობს, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი, ან მოსალოდნელი ამოღება უმნიშვნელოა დარჩენილ ვალდებულებასთან შედარებით.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა ა) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება სხვაგვარადაა ამოწურული, ან ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან ვალდებულების გადაკისრების შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული და თან 1) ასევე ასხვისებს აქტივის ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს ან 2) ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს არც ასხვისებს და არც ინარჩუნებს, მაგრამ არც მათზე კონტროლს იტოვებს. კონტროლი ნარჩუნდება, როცა კონტრაგენტს არ აქვს აქტივის დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

ფინანსური აქტივები - მოდიფიკაცია. ხანდახან ჯგუფი ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებზე ხელახლა მოლაპარაკებას მართავს ან სხვაგვარად ცვლის მათ. ჯგუფი აფასებს, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის მოდიფიკაცია მნიშვნელოვანია თუ არა, სხვა ფაქტორებს შორის შემდეგის გათვალისწინებით: ახალი სახელშეკრულებო პირობები, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს აქტივის რისკის პროფილზე (მაგალითად, მოგების წილი ან მოგება საკუთარ კაპიტალზე), საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი ცვლილება, ორი ან მეტი ფინანსური აქტივის აგრეგირება ერთ ფინანსურ აქტივად ან ფინანსური აქტივების სხვა ტიპის კონსოლიდაცია, ფინანსური აქტივები, რომელსაც არ აქვს წინასწარგანსაზღვრული ფულადი ნაკადები, ერთმანეთს ჩაანაცვლებს გრაფიკით ან პირიქით, როცა ფულად ნაკადებზე უფლებები თავდაპირველ კონტრაგენტებს შორის ამოიწურება იმის გამო, რომ თავდაპირველ დებიტორს ჩაანაცვლებს ახალი (თუ ორივე დებიტორი საერთო კონტროლის ქვეშ არაა), ცვლილება ვალუტის დენომინაციაში, ახალი უზრუნველყოფა ან კრედიტის გაზრდა, რაც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკთან, ან მნიშვნელოვანი სესხის გაცემა, როცა მსესხებელი არ არის ფინანსური სიმწელების წინაშე.

თუ მოდიფიცირებული პირობები ძირითადად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ჯგუფი თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს, და აღიარებს ახალ აქტივს სამართლიანი ღირებულებით. აღიარების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად საბოლოოდ გაუფასურების გაანგარიშების მიზნებისთვის, ასევე იმის დადგენისთვის, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას. სამართლიანი ღირებულებით აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, ძირითადად მოდიფიცირებულ აქტივს შორის განსხვავება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, თუ განსხვავების არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ მიეწერება.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ისეთ სიტუაციაში, სადაც აღიარების შეწყვეტა გამოწვეული იყო კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების გაკეთების უუნარობით, ჯგუფი თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობებს ერთმანეთს ადარებს, რითაც აფასებს, აქტივის რისკები და სარგებელი ძირითადად განსხვავდება თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიკაციის შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი ძირითადად არ იცვლება, მოდიფიცირებული

აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველისგან და მოდიფიკაცია არ სრულდება აღიარების შეწყვეტით. ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ბრუტო საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით POCI ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და მოდიფიკაციის მოგებას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები - გაანგარიშების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც საბოლოოდ AC-ით დათვლილი, გარდა, 1) FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება დერივატივებზე, რეალიზაციისთვის განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგ. ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიციებზე), შემსყიდველის მიერ აღიარებულ ვალდებულებებზე ბიზნესკომბინაციაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც ასეთად აღიარდება თავდაპირველი აღიარებისას და 2) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებების და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა).

ჯგუფსა და ჯგუფის სავალო ინსტრუმენტების თავდაპირველი კრედიტორებს შორის ძირეულად განსხვავებული პირობების ურთიერთგაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების ძირეული მოდიფიკაციები აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ამოწურვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები ძირეულად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით, ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება, მათ შორის გადახდილი საკომისიოები, მიღებული და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული საკომისიოების გამოკლებით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებისგან. ამასთან, გასათვალისწინებელია სხვა ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორცაა ინსტრუმენტის ვალუტა, საპროცენტო განაკვეთის ტიპების ცვლილება, ინსტრუმენტის ახალი კონვერსიის მახასიათებლები და სესხების კოვენანტების ცვლილება. თუ სავალო ინსტრუმენტების ურთიერთგაცვლა ან პირობების მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც ამოწურული, შესაბამისი ხარჯები და საკომისიოები აღიარდება, როგორც ამოწურვის მოგების ან ზარალის ნაწილი. თუ ურთიერთგაცვლა და მოდიფიკაცია არ აღიარდება ამოწურვად, ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება გაწეული ხარჯებით და საკომისიოებით და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების არსებობის დარჩენილ პერიოდზე.

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ სრულდება ამოწურვით, აღირიცხება, როგორც პროგნოზის ცვლილება, ამორტიზაციის უკანა თარიღით დარიცხვის კუმულაციური მეთოდის გამოყენებით, შესაბამისი მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალში აღიარდება, თუ საბალანსო ღირებულებების განსხვავებების ეკონომიკური არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციებს არ მიეწერება.

დაზღვევის ხელშეკრულების ვალდებულებები. დაზღვევის ხელშეკრულების ვალდებულებები მოიცავს გამოუმუშავებელი პრემიების რეზერვებს, ზარალების რეზერვებს და ვადაგაუსვლელ რისკს, ასევე გადამზღვევი კომპანიებისთვის გადასახდელ თანხებს. გამოუმუშავებელი პრემიების რეზერვი აღიარდება, როცა ფორმდება ხელშეკრულებები და პრემიები აღირიცხება, და მოგება-ზარალში ცხადდება, როგორც სადაზღვევო შემოსავალი ხელშეკრულების პირობით. ზარალების რეზერვები მოიცავს განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებულ რეზერვების, გაწეულ, მაგრამ არა განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებულ რეზერვებს, ზარალების დამუშავების ხარჯების რეზერვებს. განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებული რეზერვები განისაზღვრება ინდივიდუალური შეფასებით. ზარალების დამუშავების ხარჯების და გაწეული, მაგრამ განუსაზღვრელი ზარალების განსაზღვრისას გამოიყენება აქტუარული მეთოდები. თითოეულ საანგარიშგებო დღეს, გამოუმუშავებელი პრემიის საბალანსო ღირებულება ანგარიშდება აქტიურ პოლისებზე დაზღვევის პერიოდის და პოლიცის ვადის გასვლამდე დარჩენილი დროის მიხედვით. ჯგუფი ვადაგაუსვლელ რისკებს აფასებს ცალკეული ბიზნესმიმართულებების ისტორიული ეფექტიანობის მიხედვით, რითაც საზღვრავს მოსალოდნელი ზარალების საერთო ცვლილებას.

გამოუშვებელი პრემიის რეზერვს, ზარალების რეზერვებს და მოსალოდნელ ზარალებს შორის განსხვავება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში პრემიის დანაკლისის რეზერვის შექმნით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადამზღვევ კომპანიებზე გადასახდელი თანხები აღიარდება დარიცხვის მეთოდით და ანგარიშდება ამორტიზებული ღირებულებით.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები ის პუნქტებია, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფული და ფულადი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკთაშორის განთავსებებს და რეპო და უკურეპო ხელშეკრულებებს სხვა ბანკებთან, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომლებიც დაბლოკილია სამ თვეზე მეტი ხნით, ამოღებულია კატეგორიიდან „ფული და ფულის ეკვივალენტები“ როგორც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, ისე ფულადი ნაკადების მოძრაობის განცხადების მიზნებისთვის. ფული და ფულის ეკვივალენტები AC-ით აღირიცხება, რადგან: 1) ისინი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ინკასაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და 2) ისინი არ არის FVTPL-ის დანიშნულების.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშში ასახული ჩეკების გადახდები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ტრანსფერებს, მათ შორის, ჯგუფის კონტრაგენტების მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხულ ან დაკრედიტებულ და ჯგუფის მიერ ფლობილ თანხებს, მაგ., სესხის საპროცენტო შემოსავლებს ან სესხის ძირითად თანხას, რომლის ამოღება ხდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშიდან, ან პროცენტის დაფარვას ან სესხის გაცემებს, რომლებიც დაკრედიტდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე, რაც წარმოადგენს ფულს და ფულის ეკვივალენტებს კლიენტის პერსპექტივიდან.

ფულადი სახსრები სებ-ში. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც არ შეიძლება ჯგუფის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის და ამიტომ, ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშების მიზნებისთვის, არ მიიჩნევა ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როცა ჯგუფი ფულს კონტრაგენტთა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, როცა: 1) მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და 2) ისინი არ არის FVTPL-ის დანიშნულების.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი სავალო ფასიან ქაღალდებში გაკეთებულ ინვესტიციებს აკლასიფიცირებს, როგორც AC-ით, FVOCI-ით ან FVTPL-ით აღრიცხულს. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღრიცხულია AC-ით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და როცა ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და თუ ისინი თვითნებურად არ არის FVTPL დანიშნულების, სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

სავალო ფასიანი ქაღალდები აღრიცხულია FVOCI-ით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაცია და გაყიდვაა, როცა ასეთი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და თუ არ არის FVTPL დანიშნულების. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდით პროგნოზირებული გაუფასურების რეზერვი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება OCI-ში. როცა სავალო ფასიანი ქაღალდის აღიარება წყდება, ადრე OCI-ში აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი OCI-დან გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში აღირიცხება FVTPL-ით, თუ ისინი არ აკმაყოფილებს AC-ის ან FVOCI-ის კრიტერიუმებს. ჯგუფს ასევე შეუძლია ინვესტიციებს სავალო ფასიან ქაღალდებში FVTPL დანიშნულება მიანიჭოს თავდაპირველი აღიარებისას, თუ ამ ალტერნატივის არჩევა მნიშვნელოვნად შეამცირებს ბუღალტრულ შეუსაბამობას იმ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის,

რომლებიც აღიარდება ან ანგარიშდება სხვადასხვა სააღრიცხვო საფუძვლებით.

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში. ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეესაბამება წილის დეფინიციას ემიტენტის პერსპექტივიდან, ანუ ინსტრუმენტები, რომლებიც არ შეიცავს ნაღდი ფულის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულებას და ეს ემიტენტის წმინდა აქტივებში ნარჩენი ინტერესის დასტურია, ჯგუფის მიერ მიიჩნევა წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციად. ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ითვლება FVTPL-ით, გარდა შემთხვევებისა, როცა თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი წილობრივ ინვესტიციებს FVOCI დანიშნულებას ანიჭებს. ჯგუფის პოლიტიკაა, წილობრივ ინვესტიციებს FVOCI დანიშნულება მიანიჭოს, როცა ამ ინვესტიციებს სტრატეგიული დანიშნულება აქვს და არა მხოლოდ საინვესტიციო მოგების მიღების მიზნითაა აღრიცხული. როცა არჩევანი FVOCI-ის სასარგებლოდ კეთდება, სამართლიანი ღირებულების მოგება და ზარალი აღიარდება OCI-ით და საბოლოოდ არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, მათ შორის არც გასხვისებისას. გაუფასურების ზარალი და მათი ამობრუნება, თუ ასეთი არის, არ ითვლება სამართლიან ღირებულებაში სხვა ცვლილებებისგან განცალკევებით. დივიდენდები კვლავ აღიარდება მოგება-ზარალში, როცა დგინდება ჯგუფის მიერ გადახდების მიღების უფლება, გარდა შემთხვევებისა, როცა ისინი ინვესტიციის ამოღებას წარმოადგენს და არა ამ ინვესტიციიდან მოგებას.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები ჩაიწერება, როცა ჯგუფი გასცემს ფულს კლიენტისგან მისაღები სესხის შესასყიდად ან წარმოშობისთვის. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მოძრაობის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი კლიენტებზე გაცემულ სესხებს და ავანსებს აკლასიფიცირებს ერთ-ერთ შემდეგ კატეგორიაში: 1) AC - სესხები, რომლებიც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და სესხები, რომლებსაც თვითნებურად არ მიენიჭება FVTPL დანიშნულება, და 2) FVTPL: სესხები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს SPPI ტესტს ან სხვა AC ან FVOCI კრიტერიუმებს ითვლება FVTPL-ით.

გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო ECL მოდელების მიხედვით. განმარტება 35 შეიცავს ინფორმაციას ECL გაანგარიშებაში გამოყენებული მონაცემების, ვარაუდების და პროგნოზების ტექნიკის შესახებ, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელებში.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც ჯგუფი მიიღებს ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. თავდაპირველად აქტივები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შეიტანება კატეგორიაში „შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა“, „სხვა ფინანსური აქტივები“, „საინვესტიციო ქონება“ ან „სასაქონლო-მატერიალური მარაგები“ სხვა აქტივებში, გააჩნია მათ ბუნებას და ჯგუფის მიზანს ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. საბოლოოდ, ისინი წინასწარ ითვლება და აღრიცხება ამ კატეგორიის აქტივებთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად. დასაკუთრებული აქტივების მარაგები აღრიცხება უმცირესი ღირებულებით, ანუ წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით. სარეალიზაციო ან გრძელვადიან აქტივებთან და გასხვისების ჯგუფებთან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკას ჯგუფი იყენებს დასაკუთრებულ უზრუნველყოფაზე, როცა ამგვარი კლასიფიკაციისთვის შესაბამისი პირობები დაცულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

სასესხო ვალდებულებები. ჯგუფი გასცემს ვალდებულებებს სესხებზე. ეს ვალდებულებები გამოუთხოვადი ან გამოთხოვადია მხოლოდ მატერიალურ უარყოფით ცვლილებასთან მიმართებაში. ამგვარი ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რაც როგორც წესი დასტურდება მიღებული საკომისიოებით. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით ვალდებულების არსებობის პერიოდში, გარდა სესხების წარმოშობის ვალდებულებებისა, თუ არის იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ დაკრედიტების ხელშეკრულებას დადებს და არ მოეღოს ამ სესხის გაყიდვას წარმოშობიდან მოკლე ვადაში; ამგვარი სასესხო ვალდებულების საკომისიოები გადავადდება და შეიტანება სესხის საბალანსო ღირებულებაში თავდაპირველი აღიარებისას. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებები ითვლება 1) თავდაპირველი აღიარების თანხის დარჩენილი

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამორტიზებული ბალანსით, პლუს 2) ზარალის რეზერვის თანხით, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით, თუ ვალდებულება ითვალისწინებს სესხის გაცემას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე ქვემოთ, რა შემთხვევაშიც დათვლა ხდება ამ ორი თანხიდან უმაღლესით. სასესხო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ვალდებულებას. იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც მოიცავს როგორც სესხს ისე აუთვისებელ ვალდებულებას და როცა ჯგუფს არ შეუძლია ცალკე განსხვავოს აუთვისებელი ვალდებულების და სესხის კომპონენტის ECL, აუთვისებელი ვალდებულების ECL აღიარდება სესხზე ზარალის რეზერვთან ერთად. რამდენადაც კომბინირებული ECL-ები აჭარბებს სესხის ბრუტო საბალანსო ღირებულებას, ისინი აღიარებულია ვალდებულებად.

ფინანსური გარანტიები. ფინანსური გარანტიები მოითხოვს, რომ ჯგუფმა სპეციალური გადახდები გააკეთოს, რათა გარანტიის მფლობელს აუნაზღაუროს მის მიერ გაწეული ზარალი, რომელიც გამოიწვია კონკრეტული დებიტორის მიერ ვადადამდგარი ვალდებულების გაუსტუმრებლობამ სავალო ინსტრუმენტის თავდაპირველი ან მოდიფიცირებული პირობების თანახმად. ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რისი დასტურიცაა მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) გარანტირებული პოზიციის ზარალის რეზერვის ოდენობა, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი ზარალის მეთოდით და 2) თანხის დარჩენილი არამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას. ამასთან, ECL ზარალის რეზერვი აღიარდება იმ მისაღები საკომისიოებისთვის, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშში აღიარებულია, როგორც აქტივი.

ეფექტიანობის გარანტიები. ეფექტიანობის გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც ითვალისწინებს კომპენსაციას იმ შემთხვევებში, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს კონტრაქტით დაკისრებულ ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით არაფინანსური ეფექტიანობის რისკი გადაეცემა საკრედიტო რისკთან ერთად. ეფექტიანობის გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ადასტურებს მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) თანხის დარჩენილი არამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას და 2) თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კონტრაქტზე ანგარიშსწორებისთვის საჭირო დანახარჯის საუკეთესო წინასწარი შეფასება, დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებით. როცა ჯგუფს კონტრაქტით მინიჭებული აქვს უფლება, ეფექტიანობის გარანტიის კონტრაქტების ანგარიშსწორებისთვის გადახდილი თანხების ამოსაღებად მიმართოს კლიენტს, ეს თანხები გარანტიის მიმდებისთვის ზარალის ანაზღაურების გადაცემისას აღიარდება, როგორც აქტივი. ეს საკომისიოები აღიარდება მოგება-ზარალის „საკომისიო შემოსავლების“ კატეგორიაში.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელსაც ჯგუფი ფლობს გაქირავებიდან შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის, ან ორივე მიზნით, და რომელიც ჯგუფის მიერ არ არის დაკავებული. საინვესტიციო ქონება მოიცავს აქტივებს მშენებლობის პროცესში, რომელიც მომავალში გამოიყენება საინვესტიციო ქონებად.

საინვესტიციო ქონება განცხადებულია თვითღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა. თუ არსებობს იმის მინიშნება, რომ საინვესტიციო ქონება შეიძლება გაუფასურდეს, ჯგუფი წინასწარ აფასებს იმ თანხას, რომელსაც რეალიზაციიდან ამოიღებს, როგორც უმაღლესს ამ სიდიდეებიდან: გამოყენების ღირებულებაზე უფრო მაღალი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებით. საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულება იწერება ანაზღაურებადი ღირებულების სიდიდით, წლის მოგება-ზარალში გატარებით. წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამობრუნდება, თუ აქტივის ამოღებადი თანხის დასადგენად გაკეთებული წინასწარი შეფასებები მნიშვნელოვნად შეიცვალა.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ქირიდან მიღებული შემოსავალი წლის მოგება-ზარალში იწერება სხვა საოპერაციო შემოსავლის

კატეგორიაში.

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა განცხადდება, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა, გარდა იმ შენობა-ნაგებობებისა, რომლებიც განცხადებულია გადაფასებული თანხებით, როგორც ქვემოთაა აღწერილი.

საკმაო რეგულარულობით, შენობები გადაფასებას ექვემდებარება, რათა ზუსტად იყოს ცნობილი, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც დადგინდებოდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებისას. საბალანსო ღირებულების ზრდა, რომელსაც გადაფასებისას აქვს ადგილი, კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავალში და ზრდის გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. შემცირება, რომელიც აოფსეტებს იმავე აქტივის წინა ზრდებს, აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და ამცირებს ადრე აღიარებულ გადაფასების ნამეტს კაპიტალში; ყველა სხვა შემცირება აღირიცხება წლის მოგება-ზარალში. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასების რეზერვი, რომელიც კაპიტალშია შეტანილი, პირდაპირ გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში, როცა გადაფასების ნამეტი რეალიზდება აქტივის აქტიური მოხმარებიდან გამოსვლის ან გასხვისებისას. თუ არ არსებობს სამართლიანი ღირებულების ბაზრიდან გამომდინარე მტკიცებულება, მაშინ სამართლიანი ღირებულება წინასწარ ფასდება შემოსავლის მიდგომის გამოყენებით. მენეჯმენტმა განაახლა მიწის და შენობების საბალანსო ღირებულება, რომელიც დაითვალა საანგარიშო პერიოდის ბოლოდ გადაფასების მოდელის გამოყენებით, ბაზრიდან გამომდინარე მტკიცებულებით და კმაყოფილია, რომ განახლებული სამართლიანი ღირებულების დასაბუთებისთვის საკმარისი საბაზრო მტკიცებულება არსებობს.

მცირე შეკეთებების ხარჯები და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები მათი გაწვევისას ტარდება. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის დიდი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზაციას გადის, გამოცვლილი ნაწილი კი აღირიცხება, როგორც აქტიური მოხმარებიდან გამოსული.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, მენეჯმენტი აფასებს, არის თუ არა შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გაუფასურების რამე ნიშნები. თუ არის, მენეჯმენტი წინასწარ აფასებს ამოსაღები თანხის ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება, როგორ აქტივის სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს მაჩვენებელს გამოკლებული გასაყიდი ხარჯები და ღირებულების გამოყენებული სიდიდე. საბალანსო ღირებულება მცირდება ამოსაღებ თანხამდე და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება გაუფასურების ზარალი იმ ოდენობით, რომ აჭარბებდეს კაპიტალში აღიარებულ გადაფასების ნამეტს. აქტივზე წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამოზრუნდება, თუ დაფიქსირდება ცვლილებები ღირებულების გამოყენებული სიდიდის ან სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გასაყიდი ხარჯების პროგნოზირებისთვის გამოყენებულ მაჩვენებლებში.

გასხვისებისას მიღებული მოგება ან ზარალი, რომელიც დადგინდება შემოსული თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით, აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (სხვა ოპერაციულ შემოსავალში ან ხარჯებში).

ცვეთა. ცვეთა არ ვრცელდება მიწასა და მშენებლობაზე. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის კატეგორიის სხვა მუხლებზე ცვეთა იანგარიშება წრფივი მეთოდით და მათი თვითღირებულება ან გადაფასებული თანხები მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე ნაწილდება მათ ნარჩენ ღირებულებაზე:

სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში

შენობა-ნაგებობები	50
საოფისე და კომპიუტერული მოწყობილობა	5

3. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის ის საპროგნოზო თანხა, რომელსაც ჯგუფი აქტივის რეალიზაციიდან ამჟამად მიიღებდა, გამოკლებული გასხვისების შესაძლო ხარჯები, თუ აქტივი უკვე ასაკიანია და იმ მდგომარეობაშია, რომ მოსალოდნელია, სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლო პერიოდი ჰქონდეს.

აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მოხმარების ვადა განიხილება და თუ საჭიროა კორექტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს აქვს განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და უმთავრესად მოიცავს კაპიტალიზირებულ კომპიუტერულ პროგრამებს და ლიცენზიებს. შემენილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შემენისას და სასარგებლო მდგომარეობაში მოყვანისას. პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული ჯგუფის მიერ კონტროლირებად, იდენტიფიცირებად და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან, აისახება როგორც არამატერიალური აქტივები, თუ კი არსებობს დამატებითი ეკონომიკური სარგებლის მოპოვების ალბათობა. რომელიც აღემატება გაწეულ ხარჯებს. გაწეული ხარჯების საფუძველზე კომპიუტერულ პროგრამებთან დაკავშირებული სხვა ყველა ხარჯი, მაგალითად მათი ტექნიკური მომსახურება, აღირიცხება ამგვარი ხარჯების გაღებისას. კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამებს ამორტიზაცია ერიცხება სწორხაზოვან საფუძველზე მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადაში, რომელიც 10 წელს შეადგენს.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც ჯგუფი არის მოიჯარე იჯარაში, რომელიც არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რისკისა და სარგებლის მეიჯარიდან ჯგუფისთვის გადაცემას, მთლიანი გადახდილი საიჯარო თანხები აღირიცხება მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში (საიჯარო ხარჯი) სწორხაზოვანი მეთოდით საიჯარო ურთიერთობის ვადაში. სხვა ხელშეკრულებებში შეტანილი იჯარები გამოცალკევებულია, თუ (ა) გარიგების შესრულება დამოკიდებულია კონკრეტული აქტივის ან აქტივების გამოყენებაზე და (ბ) გარიგება ითვალისწინებს აქტივით სარგებლობის უფლების გადაცემას. საოპერაციო იჯარის ფარგლებში აქტივის იჯარით გაცემისას, საიჯარო ხელშეკრულების საფუძველზე მისაღები თანხების აღიარება ხდება საიჯარო შემოსავლის სახით, სწორხაზოვანი მეთოდით საიჯარო ურთიერთობის ვადაში.

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები. როდესაც ჯგუფი არის მეიჯარე იჯარის ხელშეკრულების მიხედვით, რომელიც გადაცემს მფლობელობასთან დაკავშირებულ ყველა რისკებს და სარგებელს მოიჯარეს, და იჯარით გადაცემული აქტივები აისახება როგორც ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანება და აისახება სამომავლო იჯარის გადასახადების მიმდინარე ღირებულებით. ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანება თავდაპირველად აღიარდება დასაწყისში (იჯარის ვადის დაწყებისთანავე) თავდაპირველად დაწესებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (იჯარის ხელშეკრულების ადრინდელი თარიღი და მხარეების მიერ კონტრაქტის ძირითადო დებულებების მიღების თარიღი).

მთლიანი მისაღები შემოსავლებისა და დღევანდელი ღირებულების სხვაობა წარმოადგენს არაგამომუშავებულ ფინანსურ შემოსავალს. აღნიშნული შემოსავალი ექვემდებარება აღიარებას იჯარის ვადის განმავლობაში წმინდა ინვესტიციების (დაბეგვრამდე) მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ასახავს მოგების მუდმივ პერიოდულ ნორმას. დამატებითი ხარჯები, დაკავშირებული იჯარის ორგანიზებასთან და მოლაპარაკების ჩატარებასთან, შედის ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანების პირველად შეფასებაში და ამცირებს იჯარის პერიოდში აღიარებულ მოგების თანხას. იჯარის ფინანსური მოგება აისახება სხვა საოპერაციო მოგებათა შემადგენლობაში წლიური მოგება-ზარალის ნაწილში.

საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის აღიარება ხორციელდება საერთო ECL(მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები) მოდელის შესაბამისად. ECL-ი დგინდება იგივე მეთოდით. რაც სესხებისათვის და ავანსებისათვის, რომლების შეფასება ხდება AC (ამორტიზირებული ღირებულების) -ში და აღირიცხება სარეზერვო ანგარიშით დებიტორული დავალიანების სუფთა საბალანსო ღირებულების ჩამოწერისათვის მოყვანილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ღირებულებაში, ფინანსური იჯარით გათვალისწინებული დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთით. სამომავლო სავარაუდო ფულადი ნაკადები ასახვა ფულად ნაკადებს, რომლებიც ჩნდება აქტივების შეძენა-გაყიდვების შედეგად, რომლებიც ექვემდებარება იჯარას.

სარეალიზაციოდ კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები), რომლებიც შესაძლოა მოიცავდეს როგორც არაბრუნვად ისე ბრუნვად აქტივებს, კლასიფიცირდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში როგორც “გასაყიდად არსებული არაბრუნვადი აქტივები”, თუკი მათი საბალანსო ღირებულება იქნება დაფარული ძირითადად გაყიდვის ტრანსაქციის მეშვეობით, მათ შორის აქტივებზე მფლობელ შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვის ჩათვლით, 12 თვის განმავლობაში საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. აქტივები ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, თუ კი ყველა მომდევნო პირობა დაკმაყოფილებულია: (ა) აქტივები ხელმისაწვდომია მყისიერი გაყიდვისთვის ახლანდელ პირობებში; (ბ) ჯგუფის მენეჯმენტის ამტკიცებს და ინიცირებს მყიდველის მოპოვების აქტიურ პროგრამას; (გ) აქტივები აქტიურად იყიდება გონივრულ ფასში; (დ) გაყიდვა მოსალოდნელია ერთ წლის განმავლობაში; და € ნაკლებად მოსალოდნელია, რომ გაყიდვების გეგმაში იქნება შეტანილი მნიშვნელოვანი ცვლილებები ან, რომ გეგმა იქნება გაუქმებული. არაბრუნვადი აქტივები და განკარგვის ჯგუფები, კლასიფიცირებული, როგორც გასაყიდად არსებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის მიმდინარე პერიოდისათვის არ არის რეკლასიფიცირებული ან ხელმეორედ წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის შედარებით ანგარიშში მიმდინარე პერიოდის კლასიფიკაციის ამსახველად.

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გასხვისების ჯგუფები მთლიანობაში ანგარიშდება მათი უმცირესი საბალანსო ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებით.

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ. სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებები იწერება, როცა ფული ან სხვა აქტივები გაიცემა ჯგუფზე კონტრაგენტი ბანკების მხრიდან. არაწარმოებული ვალდებულება აღირიცხება AC-ით. თუ ჯგუფი შეისყიდის მის საკუთარ ვალს, ვალდებულება მოიხსნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშებიდან და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა შეიტანება ვალის ადრეული გაუქმებით გამოწვეულ მოგებაში ან ზარალში.

კლიენტთა ანგარიშები. კლიენტთა ანგარიშები არის ფიზიკური პირების, სახელმწიფო ან კორპორაციული კლიენტების არაწარმოებული ვალდებულებები და აღირიცხება AC-ით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, სავალუტო ხელშეკრულებების, საპროცენტო განაკვეთების ფიუჩერსების, ფორვარდული გარიგებების, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთების სვოპების და სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის ოფციონების ჩათვლით, სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება.

ჯგუფი ახდენს კონტრაგენტ ბანკებთან არსებული სესხების ოფსეტირებას ვალუტების უერთიერთგაცვლის მიზნით. იურიდიული თვალსაზრისით განცალკევებული ასეთი სესხები აგრეგირდება და აღირიცხება, როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო

3. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სვოპი), სადაც 1) სესხები გაიცემა ერთდროულად, 2) ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაგენტი, 3) არის ერთი და იგივე რისკის ქვეშ და 4) არ არსებობს ასეთი ტრანზაქციების ცალკე სტრუქტურირების ბიზნეს-საფუძველი.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღრიცხულია აქტივების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება დადებითი რიცხვია, და ვალდებულების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითი რიცხვია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები შეიტანება წლის მოგება-ზარალში (მოგებას გამოკლებული დანაკარგები წარმოებულზე). ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში გათვალისწინებულია იმ კანონმდებლობის თანახმად, რომელიც ძალაშია, ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარდება წლის მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, რადგან ის უკავშირდება ტრანზაქციებს, რომლებიც ასევე აღიარებულია იმავე ან სხვა პერიოდში სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადი არის თანხა, რომელიც გადასახდელია საგადასახადო ორგანოებისთვის, ან ამოსაღებია მათგან, მიმდინარე და წინა პერიოდების დაბეგვრად მოგებასთან ან დანაკარგებთან დაკავშირებით. დაბეგვრადი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა წინასწარ შეფასებებს, თუ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ავტორიზებულია შესაბამის საგადასახადო ორგანოებში გაგზავნამდე. გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა ჩაიწერება ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯების კატეგორიაში.

გადავადებული მოგების გადასახადი აღირიცხება საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის საბალანსო უწყისის ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით და ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი განსხვავებების გამოყენებით.

თავდაპირველი აღიარების გათავისუფლების მიხედვით, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების დროებითი განსხვავებებისთვის ისეთ ტრანზაქციებში, რომელიც არ არის ბიზნესის კომბინაცია, თუ ტრანზაქცია, როცა თავდაპირველად აღირიცხება, არ ახდენს გავლენას არც აღრიცხვაზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული გადასახადის ნაშთები ითვლება იმ საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც ძალაშია ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, და რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ძალაში იქნება იმ პერიოდში, როცა დროებითი განსხვავებები ამობრუნდება ან საგადასახადო ზარალის გადასატანების უტილიზაცია მოხდება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები განეტოვდება მხოლოდ ჯგუფის ცალკეული კომპანიების შიგნით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები გაქვითვადი დროებითი განსხვავებების და საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის აღირიცხება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არის ალბათობა, რომ იქნება მომავალი დაბეგვრადი მოგება, რომლიდანაც მოხდება გაქვითვა.

გადავადებული მოგების გადასახადი არ აღიარდება შესყიდვისშემდგომ გაუნაწილებელ მოგებაზე და სხვა შესყიდვისშემდგომ ცვლილებებზე შვილობილი კომპანიების რეზერვებში, როცა ჯგუფი აკონტროლებს შვილობილი კომპანიის დივიდენდების პოლიტიკას და როცა არის ალბათობა, რომ პროგნოზირებად მომავალში განსხვავება არ ამობრუნდება დივიდენდების სახით ან სხვაგვარად.

ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები. ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები გაურკვეველი ვადის ან ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებებია. ისინი დაირიცხება, როცა ჯგუფს აქვს წარსულის მოვლენებით გამოწვეული მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, როცა არის

3. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ალბათობა, რომ ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის სახით არსებული რესურსების გადინება და როცა შეიძლება ვალდებულების სანდო ოდენობის განსაზღვრა.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. უშუალოდ ახალი აქციების ან ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები ნაჩვენებია კაპიტალში,

როგორც გამოქვითვა მიღებული ანაზღაურებიდან, დაბეგვრის გარეშე. გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების ზემოთ მიღებული სამართლიანი ღირებულების თანხა იწერება კაპიტალში, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები იწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როცა ისინი დეკლარირდება. ბანკის კანონით მოთხოვნილი სააღრიცხვო დოკუმენტები წარმოადგენს მოგების განაწილების და სხვა ასიგნებების საფუძველს.

საპროცენტო მოგების და ხარჯის აღიარება. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი იწერება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, გარდა FVTPL-ით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის მეთოდით და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამ მეთოდით გადავადდება მხარეთა შორის კონტრაქტის საფუძველზე გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო, (როგორც საპროცენტო მოგების და ხარჯის ნაწილი) რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, ტრანზაქციის ხარჯები და ყველა სხვა პრემია და დისკონტი.

ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე მიბმული საკომისიოები მოიცავს წარმოშობის საკომისიოებს, რომლებიც კომპანიამ მიიღო ან გადაიხადა ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებით, მაგალითად ასეთია გადახდისუნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიების ან უზრუნველყოფის შეფასების და ჩაწერის საკომისიო, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და ტრანზაქციის დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. ჯგუფის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით გაცემული სესხებისთვის მიღებული სახელშეკრულებო ვალდებულების საკომისიოები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ნაწილია, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ სასესხო ხელშეკრულებას გააფორმებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი სასესხო ვალდებულებების FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების დანიშნულებას არ ანიჭებს.

იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც წარმოშობილი ან შესყიდული საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტებს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობას (მათ შორის თავდაპირველად მოსალოდნელ საკრედიტო რისკების დანაკარგებს) სამართლიან ღირებულებაზე თავდაპირველი აღიარებისას (როგორც წესი, წარმოდგენილია შესასყიდი ფასით). შედეგად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებულია საკრედიტო რისკის მიხედვით.

საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე 1) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 ეტაპის), რომლებზეც საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება AC-ზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით, ECL რეზერვის გამოკლებით, და 2) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, რისთვისაც საწყისი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება AC-ით.

საკომისიო შემოსავალი. საკომისიო შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში წრფივი მეთოდით მომსახურების გაწევის პარალელურად, როცა კლიენტი ერთდროულად მიიღებს და მოიხმარს ჯგუფის მუშაობის შედეგად მიღებულ სარგებელს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს ანგარიშის წარმოების პერიოდულ საკომისიოებს, ანგარიშის მომსახურების საკომისიოებს და ა.შ. ცვლადი საკომისიოები აღიარდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მენეჯმენტი გადაწყვეტს, რომ არსებობს დიდი ალბათობა, რომ მნიშვნელოვანი ამობრუნება არ მოხდება.

სხვა საკომისო შემოსავალი აღიარდება ისეთ დროს, როცა ჯგუფი დააკმაყოფილებს ეფექტიანობის ვალდებულებას, როგორც წესი, მიმდინარე ტრანზაქციის შესრულების შემდეგ. მიღებული ან მისაღები საკომისიოს თანხა წარმოადგენს იმ მომსახურების ტრანზაქციის ფასს, რომელიც აშკარად ეფექტიანობის მოვალეობის შესრულებას წარმოადგენს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს კლიენტის სახელით უცხოური ვალუტის ყიდვის ან გაყიდვის ორგანიზების საკომისიოს, საგადახდო ტრანზაქციების დამუშავების საკომისიოს, ნაღდი ფულით ანგარიშსწორების საკომისიოს, ინკასაციის ან ნაღდი ფულის განაწილების საკომისიოს, ასევე მესამე მხარესთან მოლაპარაკებით ან ამ

მოლაპარაკებაში მონაწილეობით გამოწვეულ საკომისიოს, მაგალითად სესხების, აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის შესახებ, ან ბიზნესის ყიდვის ან გაყიდვის შესახებ. სესხების სინდიცირების საკომისიოები აღიარდება შემოსავლად, როცა სინდიკაცია დასრულდება და ჯგუფი თავისთვის არ იტოვებს სესხის არცერთ ნაწილს, ან იტოვებს ნაწილს იმავე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც სხვა წევრებისთვისაა განსაზღვრული.

წმინდა სადაზღვევო შემოსავლები. წმინდა გამოშვებული სადაზღვევო პრემიები აღიარდება პოლისის გაცემისას და და მიიღება პროპორციულად შესაბამისი პოლისის ვადის პერიოდში. გამოშვებული პრემიები ასახავს პერიოდის განმავლობაში დაწყებულ საქმეს და გამორიცხავს გაყიდვებიდან წარმოშობილ გადასახადებს ან მოსაკრებლებს.

გამოშვებული პრემიების რეზერვები. მოზიდული პრემიების ის პროპორცია, რომელიც მომდევნო პერიოდებს მიეწერება, გადავადდება, როგორც გამოშვებული პრემია. გამოშვებული პრემიის რეზერვის ცვლილება მოგება-ზარალში გადაიტანება იმ თანმიმდევრობით, რომლითაც შემოსავალი აღიარდება რისკის პერიოდში, ან ანუიტეტებისთვის მოსალოდნელი სარგებლის გადახდის მიხედვით.

წმინდა სადაზღვევო ზარალები. სადაზღვევო ზარალები, რომლებიც დადგა, მოიცავს პერიოდში მომხდარ ზარალით გამოწვეულ დანაკარგებს, სულერთია, განცხადებულია თუ არა, მათ შორის, მათი მოგვარების ხარჯებს და სხვა ამოღებას და წინა პერიოდების აუნაზღაურებელი ზარალების კორექტირებას. ზარალების მოგვარების ხარჯებში შედის შიდა და გარე ხარჯები, რომლებიც გაიწევა ზარალებზე მოლაპარაკებების და მათ ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, როგორცაა ოჯახის ექიმების ხელფასები. შიდა ხარჯებში შედის ზარალების დეპარტამენტის ყველა პირდაპირი ხარჯი და ზარალების ფუნქციასთან უშუალოდ დაკავშირებული ზოგადადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილი.

უცხოური ვალუტის გაყიდვა და ყიდვა და ვალუტის კონვერტაცია. ჯგუფი ყიდის და ყიდულობს ვალუტებს. ტრანზაქციები სრულდება ჯგუფის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსებით, რომლებიც განსხვავდება კონკრეტული დღის ოფიციალური სპოტ კურსებისგან. ოფიციალურ განაკვეთებსა და ჯგუფის განაკვეთებს შორის განსხვავებები აღიარებულია, როგორც შემოსავლებს გამოკლებული უცხოური ვალუტის ვაჭრობით გამოწვეული დანაკარგები დროის იმ მონაკვეთში, როცა კონკრეტული ეფექტიანობის ვალდებულება კმაყოფილდება.

უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშება. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული ბიზნესერთეულის ფუნქციური ვალუტა არის იმ უშუალო ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც ეს ბიზნესერთეული მოდგაწეობს. ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიების ფუნქციური ვალუტა, ასევე ჯგუფის საპრეზენტაციო ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი. ("GEL").

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები თითოეული ბიზნესერთეულის ფუნქციურ ვალუტაში გადაანგარიშდება სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსით შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ტრანზაქციებზე ანგარიშსწორებით და ფულადი აქტივების და ვალდებულებების თითოეული ბიზნესერთეულის ფუნქციურ ვალუტაში სებ-ის წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით გადაანგარიშებით გამოწვეული სავალუტო მოგება და დანაკარგები აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (როგორც უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშების მოგებას გამოკლებული დანაკარგები). წლის ბოლოს არსებული კურსებით გადაანგარიშება არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ანგარიშდება ისტორიული ღირებულებით.

3. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაფულადი მუხლები, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, მათ შორის წილობრივი ინვესტიციები, გადაანგარიშდება იმ გაცვლითი კურსის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია სამართლიანი ღირებულების დადგენის დღეს.

გაცვლითი კურსის ცვლილებების ეფექტები არაფულად მუხლებზე, რომელიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, იწერება, როგორც მათი სამართლიანი ღირებულების მოგება ან ზარალი.

ჯგუფის ბიზნესერთეულებს შორის სესხები და მასთან დაკავშირებული საკურსო მოგება ან დანაკარგები გამოირიცხება კონსოლიდაციის დროს.

2018 წლის 31 დეკემბერს, უცხოური ვალუტის ნაშთების გადაანგარიშებისას გამოყენებული მთავარი გაცვლითი კურსი იყო USD 1 = GEL 2.6766 (2017: USD 1 = GEL 2.5922), EUR 1 = GEL 3.0701 (2017: EUR 1 = GEL 3.1044).

ოფსეტირება. ფინანსური აქტივების და ვალდებულების ოფსეტირება და წმინდა თანხის განცხადება ხდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ოფსეტირების კანონის ძალის მქონე უფლება და არის ან წმინდად ანაზღაურების, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების ანაზღაურების განზრახვა. ასეთი ოფსეტირების უფლება ა) არ უნდა იყოს პირობითი მომავლის მოვლენაზე და ბ) უნდა იყოს კანონის ძალის მქონე ყველა ჩამოთვლილ გარემოებაში: 1) ჩვეულებრივ პირობებში საქმიანობისას, 2) დეფოლტის შემთხვევაში და 3) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

თანამშრომელთა ხარჯები და დაკავშირებული დაგროვებითი სქემები. ხელფასები, ანაზღაურებული წლიური შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი ბენეფიტები დაირიცხება იმ წელს, როცა შესაბამისი მომსახურება გაიწევა ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გააკეთოს საპენსიო ან მსგავსი ბენეფიტური გადახდები, გარდა კანონით დადგენილი დაგროვებითი სქემისა.

წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა. წილობრივი ინსტრუმენტებით შედგენილი საკომპენსაციო გეგმის თანახმად, ჯგუფი იღებს მომსახურებებს მენეჯმენტისგან, როგორც ჯგუფის წილობრივი ინსტრუმენტების ანაზღაურებას. წილობრივი ინსტრუმენტების გაცემის სანაცვლოდ მიღებული თანამშრომელთა მომსახურებების სამართლიანი ღირებულება აღიარდება ხარჯად. ხარჯად გასაწერი მთლიანი თანხა განისაზღვრება გრანტად გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების მიხედვით, რომელიც გამორიცხავს არასაბაზრო სერვისის და ეფექტიანობის მინიჭების (უფლების გადაცემის) პირობების გავლენას. არასაბაზრო მინიჭების პირობები შეტანილია მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ ვარაუდებში. ხარჯად გაწერილი მთლიანი თანხა აღიარდება მინიჭების პერიოდში; ეს ის პერიოდია, როცა აქციებზე უფლების გადაცემის ყველა კონკრეტული პირობა უნდა დაკმაყოფილდეს. საბალანსო უწყისის თითოეულ თარიღზე ჯგუფი გადასინჯავს თავის წინასწარ შეფასებებს არასაბაზრო პირობებით მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ის აღიარებს თავდაპირველი პროგნოზების გადასინჯვის ზეგავლენას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მოგებაზე ან ზარალზე, რასაც კაპიტალში შესაბამისი კორექტირება მოჰყვება. კაპიტალის ზრდა დარიცხულ აქციებზე, წილობრივი ანგარიშსწორების სქემებიდან გამომდინარე, აღირიცხება აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვის კატეგორიაში. აქციებზე უფლების გადაცემის პირობების დაკმაყოფილებისას, აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვი (რომელიც გადაცემულ აქციებს მიეწერება) გადაიტანება სააქციო კაპიტალში და საემისიო შემოსავალში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების პრეზენტაცია ლიკვიდობის მიხედვით. ჯგუფს არ გააჩნია მკაფიოდ გამოვლენილი ოპერაციული ციკლი და შესაბამისად მიმდინარე და გრძელვადიან აქტივებს და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ცალკე არ წარადგენს. ნაცვლად ამისა, აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია ლიკვიდობის რიგითობით. ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი მოსალოდნელი ვადიანობის მიხედვით იხ. განმარტება 35-ში. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია იმ თანხებზე, რომელთა ამოღებაც ან ანგარიშსწორებაც მოსალოდნელია საანგარიშო პერიოდის გასვლიდან თორმეტ თვემდე და მის შემდეგ, იმ მუხლებზე, რომელიც არ არის გაანალიზებული განმარტება 35-ში.

	31 დეკ 2018			31 დეკ 2017		
	ამოსაღები ან საანგარიშსწ. თანხები		სულ	ამოსაღები ან საანგარიშსწ. თანხები		სულ
	12 თვის განმავლ. საანგ. პერიოდ. ზემდ.	საანგ. პერიოდ. გასვლ. 12 თვის ზემდ.		12 თვის განმავლ. საანგ. პერიოდ. ზემდ.	საანგ. პერიოდ. გასვლ. 12 თვის ზემდ.	
<i>ათასი ლარი</i>						
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალ.	132,500	-	132,500	139,577	-	139,577
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	170,443	-	170,443	130,824	-	130,824
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-	15,094	-	15,094
ინვესტ. სავალო ფას. ქაღ.-ში	85,727	89,963	175,690	-	-	-
ინვესტ. წილობრივ ფას. ქაღ.-ში	-	63	63	-	-	-
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	305,268	595,535	900,803	325,386	432,488	757,874
სარეალობ. საინვესტ. ფასიანი ქაღ.	-	-	-	-	63	63
ობლიგაციები ამორტ. ღირ.-ით	-	-	-	96,172	47,731	143,903
საინვესტიციო ქონება	-	1,572	1,572	-	1,078	1,078
მოგების გადასახადის მიმდინარე ავანსი	5	-	5	217	-	217
სხვა ფინანსური აქტივები	4,932	134	5,066	1,407	22	1,429
სხვა აქტივები	1,339	16,110	17,449	367	16,490	16,857
არამატერიალური აქტივები	-	1,382	1,382	-	861	861
შენიშნა-ნაგებობები და მოწყობილობა	-	26,457	26,457	-	21,894	21,894
სარეალობ. გრძელვად. აქტივები	4,249	111	4,360	1,928	-	1,928
მთლიანი აქტივები	704,463	731,327	1,435,790	710,972	520,627	1,231,599
ვალდებულებები						
ვალდ. სხვა ბანკ. მიმართ	100,196	-	100,196	59,982	-	59,982
კლიენტების ანგარიშები	665,093	62,328	727,421	631,911	45,909	677,820
სხვა ნასესხები სახსრები	194,943	150,839	345,782	206,091	64,189	270,280
სხვა ფინ. ვალდებულებები	6,353	-	6,353	7,674	-	7,674
საშემოსავლოს მიმდ. ვალდებ.	1,647	-	1,647	-	-	-
გადავადებული საშემოსავლოს ვალდებულება	-	1,671	1,671	-	152	152
ვალდ. რეზერ. და ხარჯები	374	-	374	346	-	346
სხვა ვალდებულებები	2,812	-	2,812	1,854	-	1,854
მთლიანი ვალდებულებები	971,418	214,838	1,186,256	907,858	110,250	1,018,108

4 კრიტიკული საადრიცხო პროგნოზები და მოსაზრებები საადრიცხო პოლიტიკის გამოყენების დროს

ჯგუფი აკეთებს პროგნოზებს და ვარაუდებს, რომლებიც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და მომდევნო ფინანსური წლის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე. წინასწარი შეფასებები და მოსაზრებები მუდმივ განხილვას გადის და ითვალისწინებს მენეჯმენტის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის იმ მომავალი მოვლენების მოლოდინებს, რომლებიც იმ გარემოებებში გონივრულად მიიჩნევა. საადრიცხო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, მენეჯმენტი ასევე აყალიბებს მოსაზრებებს, გარდა საპროგნოზო შეფასებებისა. ქვემოთ იხილავთ იმ მოსაზრებებს, რომელთაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე, ასევე იმ პროგნოზებს, რომელთაც მომავალ ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების მნიშვნელოვანი კორექტირების გამოწვევა შეუძლია:

ECL შეფასება. ECL-ების შეფასება მნიშვნელოვანი პროგნოზია, რომელიც მოიცავს მეთოდოლოგიის დადგენას, მოდელის და მონაცემების გამოყენებას. ECL მეთოდოლოგია დეტალურად მოცემულია განმარტება 35-ში. საკრედიტო ზარალის რეზერვზე დიდი ზეგავლენა შემდეგ კომპონენტებს აქვს: დეფოლტის განსაზღვრება, SICR, დეფოლტის ალბათობა, (PD) რისკი დეფოლტის შემთხვევაში (EAD) და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), ასევე მაკროეკონომიკური სცენარის მოდელს. ჯგუფი რეგულარულად გადასინჯავს და ამტკიცებს მოდელს და მათში გამოყენებულ კომპონენტებს, რათა შეამციროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პროგნოზებსა და საკრედიტო ზარალის ფაქტობრივ გამოცდილებას შორის განსხვავება.

ECL-ის გაზომვისთვის ჯგუფმა დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაცია გამოიყენა, კერძოდ, მაკროეკონომიკის პროგნოზირების მოდელი, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ბანკი (სებ) აქვეყნებს. ამ სცენარის მოდელებია: საბაზისო სცენარი, ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები. სებ-ის რეკომენდაციით, ჯგუფი 50% წონას ანიჭებს საბაზისო სცენარს, და 25-25%-ს ოპტიმისტურს და პესიმისტურს. ECL-ის დონესთან და მათთვის მინიჭებულ წონებთან კორელაციაში მყოფი ყველაზე მნიშვნელოვანი საპროგნოზო ინფორმაცია 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული წონა	პროგნოზი პერიოდისთვის		
			2019	2020	2021
სამომხარებლო ფასების ინდექსის ინფლაცია	საბაზისო	50%	2.90%	3.00%	3.00%
	ოპტიმისტური	25%	3.40%	3.20%	3.00%
	პესიმისტური	25%	4.50%	4.00%	3.00%
რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი	საბაზისო	50%	5.00%	5.00%	5.00%
	ოპტიმისტური	25%	6.00%	5.50%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.00%	2.50%	3.50%
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის განაკვეთი NEER (2010=100)	საბაზისო	50%	125.45	125.45	125.45
	ოპტიმისტური	25%	132.99	136.98	136.98
	პესიმისტური	25%	116.65	110.82	113.06
უმრავი ქონების ფასების ინდექსი ლარში (2017=100)	საბაზისო	50%	102.90	103.00	103.00
	ოპტიმისტური	25%	103.40	103.20	103.00
	პესიმისტური	25%	95.00	100.00	105.00
სახელმწიფო რისკის პრემია,%	საბაზისო	50%	2.60	2.60	2.60
	ოპტიმისტური	25%	2.60	2.60	2.60
	პესიმისტური	25%	4.10	3.60	2.60

4 კრიტიკული საადრიცხო პროგნოზები და მოსაზრებები საადრიცხო პოლიტიკის გამოყენების დროს (გაგრძელება)

2018 წლის 1 იანვარს პროგნოზები და მინიჭებული წონები იყო შემდეგი:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული წონა	პროგნოზი პერიოდისთვის		
			2018	2019	2020
სამომხმ. ფას. ინდ. ინფლაცია	საბაზისო	50%	3.50%	3.00%	3.00%
	ოპტიმისტური	25%	2.50%	2.50%	2.70%
	პესიმისტური	25%	4.50%	4.30%	3.80%
რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი	საბაზისო	50%	4.50%	4.80%	5.00%
	ოპტიმისტური	25%	5.50%	6.00%	5.70%
	პესიმისტური	25%	3.00%	2.00%	3.00%
ნომინ. ეფექტ. გაცვლ. კურსი, NEER (2010=100)	საბაზისო	50%	107.00	108.00	109.00
	ოპტიმისტური	25%	110.00	112.00	113.00
	პესიმისტური	25%	101.00	98.00	99.00
უმრ. ქონ. ფასების ინდექსი ლარში (2017=100)	საბაზისო	50%	103.50	106.60	109.80
	ოპტიმისტური	25%	101.40	103.60	107.70
	პესიმისტური	25%	104.90	109.80	112.00
სახელმწიფო რისკის პრემია, %	საბაზისო	50%	2.60	2.60	2.60
	ოპტიმისტური	25%	2.00	2.00	2.00
	პესიმისტური	25%	3.50	4.00	4.00

საბაზისო საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ ვარაუდებში წონის ცვლილება 10%-ით პესიმისტურის მხარეს, ECL-ის 63 ათასი ლარით ზრდას გამოიწვევდა 2018 წლის 31 დეკემბერს (2018 წლის 1 იანვარს: 17 ათასი ლარით)

შესაბამისი ცვლილება პესიმისტურისკენ კი ECL-ს 34 ათასი ლარით შეამცირებდა 2018 წლის 31 დეკემბერს (2018 წლის 1 იანვარს: 17 ათასით)

დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10% ზრდა 2018 წლის 31 დეკემბერს მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 394 ათასი ლარით გაზრდიდა 2018 წლის 31 დეკემბერს (2018 წლის 1 იანვარს: 448 ათასი ლარით)

2018 წლის 31 დეკემბერს დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10%-იანი შემცირება მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 418 ათასი ლარით შეამცირებდა (2018 წლის 1 იანვარს: 471 ათასი ლარით)

LGD პროგნოზის 10% ზრდა ან შემცირება 2018 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 565 ათასი ლარით ზრდით ან შემცირებით დასრულდებოდა (2018 წლის 1 იანვარს: 310 ათასით ზრდა ან შემცირება)

LGD ქვედა ზღვარს ბანკი იყენებს LGD ღირებულების წინასწარი შეფასებისთვის. LGD ქვედა ზღვარის 10%-იანი ზრდა ან კლება 2018 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 300 ათასი ლარით ზრდით ან კლებით დასრულდებოდა (2018 წლის 1 იანვარს: 330 ათასი ლარით ზრდა ან კლება).

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR). იმისათვის, რათა განისაზღვროს, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდში მომხდარ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მომხდარი დეფოლტის რისკს ადარებს თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს. შეფასება ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შედარებით ზრდას და არა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს რისკის გარკვეული დონის მიღწევას. ჯგუფი ითვალისწინებს ყველა არასათანადო ხარჯის და ძალისხმევის გაწევის გარეშე არსებულ გონივრულ და დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც მოიცავს მთელ რიგ ფაქტორებს, მათ შორის კონკრეტული კლიენტთა პორტფელების ქცევით ასპექტებს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის ზრდის ქცევით მაჩვენებლებს ვადაგადაცილებამდე გამოავლენს და შესაბამის საპროგნოზო ინფორმაციას

4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის შეფასებაში შეიტანს, ან ცალკეული ინსტრუმენტის, ან პორტფელის დონეზე. იხ.

განმარტება 35.

ECL რომ კლიენტებზე გაცემულ ყველა სესხსა და ავანსზე იზომებოდეს არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ით, (ანუ, ამჟამად 1 და 2 ეტაპებს მიკუთვნებულები, 12-თვიანი ECL-ით), მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 1,577 ათასი ლარით მეტი იქნებოდა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წლის 1 იანვარს: 832 ათასი ლარით მეტი).

ფინანსური აქტივების მოდიფიკაცია. როცა ფინანსური აქტივები განიცდის მოდიფიკაციას ხელშეკრულების მიხედვით (ანუ მათზე ხელახალი მოლაპარაკების შედეგად), ჯგუფი აფასებს, ეს მოდიფიკაცია არსებითია თუ არა და დასრულდება თუ არა თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტით და ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულებით აღიარებით. ეს შეფასება ძირითადად ემყარება ხარისხობრივ ფაქტორებს, რაც შესაბამის სააღრიცხვო პოლიტიკაშია აღწერილი და მოსაზრებების ჩამოყალიბებას მოითხოვს. კერძოდ, ჯგუფი მოსაზრებებს აყალიბებს იმის გადაწყვეტისას, უნდა შეწყდეს თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ხელახლა მოლაპარაკებული სესხების აღიარება და უნდა მოხდეს თუ არა ახალი აღიარებული სესხების მიჩნევა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მათი თავდაპირველი აღიარებისას. აღიარების შეწყვეტის მსჯელობა დამოუკიდებელია იმაზე, იცვლება თუ არა რისკები და სარგებელი, ანუ მოსალოდნელი (და არა სახელშეკრულებო) ფულადი ნაკადების მოძრაობის ცვალებადობა, ამგვარი მოდიფიკაციების შედეგად. მენეჯმენტმა გადაწყვიტა, რომ რისკები და სარგებელი არ იცვლება ამგვარი სესხების მოდიფიცირების შედეგად და შესაბამისად, ძირითადად ყველა ამგვარი მოდიფიკაციისას, არც სესხების აღიარება წყდებოდა და არც მათი ამოღება ხდებოდა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულის ეტაპიდან.

ჩამოწერის პოლიტიკა. ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება იმ შემთხვევაში, როცა ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. მოსაზრებების ჩამოყალიბება ესაჭიროება იმ ფულადი ნაკადების მოძრაობის დადგენას, რისთვისაც ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. იმის დასადგენად, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, მენეჯმენტმა შემდეგი მაჩვენებლები გაითვალისწინა: სესხების 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება, ლიკვიდაციის ან გაკოტრების პროცედურების არსებობა, ჩატარებული ამოღების ღონისძიებების არსებობა, რის შედეგადაც უზრუნველყოფა აღარ არსებობს.

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა

IFRS 9 “ფინანსური ინსტრუმენტების” შემუშავება. ჯგუფმა მიიღო IFRS 9, „ფინანსური ინსტრუმენტები“, 2018 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფმა აირჩია, ხელახლა არ განეცხადებინა შედარებითი რიცხვები და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების კორექტირება სტანდარტის პირველად გამოყენების დღის, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არსებულ საწყის გაუნაწილებელ

მოგებაში აღიარა. შესაბამისად, IFRS 7-ის: *ფინანსური ინსტრუმენტები: გამჟღავნება*, გადამუშავებული მოთხოვნები მხოლოდ მიმდინარე პერიოდზე იქნა მისადაგებული. შედარებითი პერიოდის გამჟღავნებები იმეორებს წინა წელს გაკეთებულ გამჟღავნებებს.

მიმდინარე პერიოდზე მისადაგებული მნიშვნელოვანი ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკა განმარტება 3-შია აღწერილი. 2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც შედარებით ინფორმაციას მიესადაგება, გამჟღავნებულია განმარტება 42-ში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ათანხმებს ფინანსური აქტივების თითოეული კლასის საბალანსო ღირებულებებს, როგორც ბანკმა და ჯგუფმა ადრე გაზომა IAS 39-ით, და 2018 წლის 1 იანვარს მიღებული IFRS 9-ით დადგენილ ახალ თანხებს. IAS 39-ის ჯგუფის დაწესებულებებზე, ბანკის გარდა, ცალკე გავლენა არსებითი არ ყოფილა და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არ აღიარებულა.

ათასი ლარი	გაზომვის კატეგორია		საბ. ღირ. IAS 39 - 31 დეკ. 2017	IFRS 9-ის ეფექტ	საბ. ღირ. IFRS 9 - 1 იანვ. 2018
	IAS 39	IFRS 9		ხელახლა გაზომ ECL	
ფული და ფულის ეკვივალ.	L&R	AC	139,577	(114)	139,463
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში			130,824	-	130,824
<i>ინვესტ. სავალო ფას. ქაღ.</i>					
- საქ. მთავრ. სახაზ. ობლ.	L&R	AC	87,747	(169)	87,578
- საქ. მთავრ. სახაზ. ფას. ქაღლ.	L&R	AC	56,156	(89)	56,067
მოლიანი ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში			143,903	(258)	143,645
ინვესტიციები საემისო ფასიან ქაღალდებში					
- კორპორაციების აქციები	AFS	FVOCI	63	-	63
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ					
- განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადიანობით	L&R	AC	15,094	(48)	15,046
სესხები და ავანსები კლიენტებზე					
- <i>სესხები კორპორაციულ კლიენტებზე</i>					
- სტანდარტული დაკრედიტება	L&R	AC	603,917	647	604,564
- <i>სესხები ფიზ. პირებზე</i>					
- იპოთეკური სესხები	L&R	AC	99,763	409	100,172
- სამომხმარებლო სესხები	L&R	AC	49,204	(136)	49,068
- საკრედიტო ბარათები	L&R	AC	4,990	(28)	4,962
მოლიანი სესხები და ავანსები კლიენტებზე			757,874	892	758,766
სხვა ფინანსური აქტივები					
- სხვა ფინანსური აქტივები	L&R	AC	1,429	-	1,429
მოლიანი ფინანსური აქტივები			1,188,764	472	1,189,236

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვის და ECL მოდელით გაანგარიშებული ფინანსური გარანტიების ზრდა 235 000 ლარია.

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა (გაგრძელება)

ა) ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფულის და ფულის ეკვივალენტების ყველა კლასი, როგორც განმარტება 0-შია მოცემული, სესხების და მისაღები შემოსავლების (L&R) კატეგორიიდან IAS 39-ის მიხედვით გადაკლასიფიცირდა AC კატეგორიაში, IFRS 9-ის მიხედვით სტანდარტის ამოქმედების დღის მდგომარეობით. ფულის და ფულის ეკვივალენტების საკრედიტო ზარალის რეზერვი 114 ათასი შეადგენდა.

ბ) მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

სხვა ბანკების მიმართ არსებული მოთხოვნების ყველა კლასი IAS 39-ის მიხედვით L&R კატეგორიიდან გადაკლასიფიცირდა AC კატეგორიაში IFRS 9-ის მიხედვით.

გ) ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

გადაკლასიფიცირება ძველი კატეგორიებიდან გაზომვაში ცვლილებების გარეშე. ჯგუფის მიდგომით, სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტირების მიზანი არის ინვესტიციებიდან შემოსავლის მიღება პერიოდული ფულადი ნაკადების სახით. სავალო ინსტრუმენტების კატეგორია „სესხები და მისაღები შემოსავლები“ გადაკლასიფიცირდა ახალ AC კატეგორიად IFRS 9-ის მიხედვით, ისე რომ მათ გაზომვაში ცვლილება არ მომხდარა.

დ) ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში

ჯგუფმა არჩია, არასარეალიზაციო ფასიანი ქაღალდების პორტფელში არსებული ზოგიერთი სტრატეგიული ინვესტიციისთვის საბოლოოდ მიენიჭებინა FVOCI, როგორც ეს IFRS 9-ითაა ნებადართული. ეს ფასიანი ქაღალდები ადრე კლასიფიცირებული იყო, როგორც AFS. ასეთი ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება აღარ იქნება გადაკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში, როდესაც ისინი გაუფასურდება ან მათ განკარგავენ.

IFRS 9 არ ითვალისწინებს გამონაკლისს არაკოტირებულ წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების თვითღირებულებით აღრიცხვაზე. IFRS 9-ზე გადასვლის შემდეგ ჯგუფმა ხელახლა შეაფასა ყველა ასეთი ინვესტიცია სამართლიანი ღირებულებით და FVOCI მიანიჭა. FVOCI ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები უმნიშვნელო რაოდენობას წარმოადგენს, ამიტომ ჯგუფმა IFRS 9-ზე გადასვლის შემდეგ მისი ხელახლა გაზომვის ეფექტი არ ასახა.

ე) კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ბანკმა კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები SPPI კრიტერიუმებით შეაფასა. The SPPI ტესტი (შეფასება იმისა, ფინანსური ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების მოძრაობა წარმოადგენს თუ არა ძირის თანხის და პროცენტის დაფარვებს) SPPI ტესტს დაქვემდებარებულ ფაქტებს და გარემოებებს ითვალისწინებს თითოეული ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების თარიღის მდგომარეობით. ბანკის მიერ გაცემული ყველა სესხი, რომელიც 2018 წლის 1 იანვარს დაუფარავი იყო, აკმაყოფილებდა SPPI ტესტს და გაიზომა AC-ით.

გაუფასურების რეზერვის რეკონსილაცია 2017 წლის 31 დეკემბერს და საკრედიტო ზარალის რეზერვის 2018 წლის 1 იანვარს. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია გაუფასურების წინა პერიოდის საბოლოო რეზერვის, რომელიც გაიზომა დამდგარი ზარალის მოდელით IAS 39-ის მიხედვით, და ახალი საკრედიტო ზარალის რეზერვის რეკონსილაცია, რომელიც გაიზომა მოსალოდნელი ზარალის მოდელით IFRS 9-ის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	რეზერვი IAS 39-ის მიხედვით ან IAS 37 31 დეკ 2017	ეფექტი ხელახლა გაზომვა დამდგარიდან მოსალოდნელ ზარალზე	საკრედიტო ზარალის რეზერვი IFRS 9-ით 1 იანვ. 2018
	გაზომვის კატეგორია: სესხები და მისაღები შემოსავლები		
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	-	114	114
- მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	48	48
- ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	258	258
- სესხები და ავანსები კლიენტებზე	16,377	(892)	15,485
ფინანსური გარანტიები და საკრედიტო ბაზები	168	235	403

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება AC-თ აღიარებულა. 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციისა და გაზომვაში ცვლილებები არ მომხდარა.

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა (გაგრძელება)

ცხრილში გაანალიზებულია IFRS 9-ზე გადასვლის გავლენა, გადასახადების გამოკლებით, რეზერვებსა და გაუნაწილებელ მოგებაზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გადახდები აქციებზე	AFS ფას. ქალაქ გადაფას რეზერვი	შენიშნა-ნაგ. გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელ ი მოგება	მილიანი კაპიტალი
<i>ათასი ლარი</i>							
თანები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით IFRS 9-ზე გადასვლამდე	16,057	74,923	851	154	8,233	113,273	213,491
სავალო ფასიანი ქაღალდების ECL-ის აღიარება IFRS 9-ის მიხედვით ამორტიზებული ღირებულებით და კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	-	-	-	-	-	202	202
სხვა ეფექტები	-	-	-	(154)	-	154	-
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (IFRS 9- ის მიხედვით)	16,057	74,923	851	-	8,233	113,629	213,693

ცვლილებები IFRS 9-ში - „წინასწარი შენატანის მუხლები ნეგატიური კომპენსაციით“ (გამოიცა 2017 წლის 12 ოქტომბერს და ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან). ცვლილებები ჯგუფმა ადრე დანერგა და პირველად 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. ცვლილებები ჯგუფს საშუალებას აძლევს, ამორტიზებული ღირებულებით გაზომოს ის გარკვეული სესხები და სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა წინასწარ გადახდაც ამორტიზებული ღირებულებაზე ნაკლებით თანხითაა შესაძლებელი, მაგალითად, სამართლიანი ღირებულებით, ან იმ თანხით, რომელიც მოიცავს გონივრულ კომპენსაციას, რომელსაც მსესხებელს უზდიან და რომელიც უდრის ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში მოქმედი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ზრდის ეფექტის მიმდინარე ღირებულებას. ამასთან, სტანდარტს დასკვნის საფუძვლების ნაწილში ემატება ტექსტი, რომელიც კიდევ ერთხელ ადასტურებს IFRS 9-ის არსებულ რეკომენდაციას, რომ ამორტიზებული ღირებულებით გაზომილი გარკვეული ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიკაცია ან კონვერტაცია, რასაც შედეგად არ მოჰყვება აღიარების შეწყვეტა, მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება, როგორც მოგება, ან ზარალი.

შესაბამისად, ჯგუფი ვერ შეძლებს სესხის არსებობის დარჩენილი პერიოდის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გადახედვას, რათა თავიდან იქნას აცილებული სესხის მოდიფიცირებისას მისი გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე. ეს განმარტება არ ახდენს გავლენას ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე, რომლებიც 2018 წლის 1 იანვარს ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხა.

IFRS 15, შემოსავალი კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან (გამოქვეყნებულია 2014 წლის 28 მაისს და ძალაში შედის 2018 წლის 1-ლ იანვარს). IFRS 15-ის ცვლილებები „შემოსავალი კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან“ (გამოქვეყნებულია 2016 წლის 12 აპრილს და ძალაში შედის 2018 წლის 1-ლ იანვარს). ჯგუფი გადავიდა სტანდარტზე IFRS 15, „შემოსავალი კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან“, რომლის გამოყენების პირველი დღე 2018 წლის 1 იანვარი იყო. ახალი სტანდარტი გამოყენებული იქნა მოდიფიცირებული რეტროსპექტივის მეთოდით, მისი კუმულაციური ეფექტი კი აღიარებული იქნა 2018 წლის 1 იანვარს გაუნაწილებელ მოგებაში. ახალი სტანდარტით შემოღებულ იქნა ძირითადი პრინციპი, რომ შემოსავალი აღიარებული უნდა იქნას, როდესაც პროდუქტი ან მომსახურება გადაეცემა დამკვეთს ტრანზაქციის ფასად. ნებისმიერი კომპლექსური (ჯგუფური) პროდუქტი ან მომსახურება, რომლებიც გამოკვეთილია, ექვემდებარება ცალკეულად აღიარებას; ნებისმიერი ფასდაკლება ან დათმობა საკონტრაქტო ღირებულებაზე გამოყოფილი უნდა იქნას ცალკე ელემენტებად. როდესაც ეს ანაზღაურება რაიმე მიზეზით იცვლება, მინიმალური თანხა უნდა იქნას აღიარებული, თუ ისინი არ არის ამობრუნების მნიშვნელოვანი რისკის ქვეშ. კლიენტებთან კონტრაქტების უზრუნველსაყოფად გაწეული ხარჯები, ექვემდებარება კაპიტალიზაციას და ამორტიზაციას იმ პერიოდში, როდესაც კონტრაქტის სარგებლის მოხმარება ხდება. სტანდარტს ჯგუფზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ მოუხდენია.

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფში ძალაში შევიდა შემდეგი გადამუშავებული სტანდარტები. მათ ჯგუფზე რაიმე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ მოუხდენია.

IFRS 2-ის ცვლილება წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა“ (გამოიცა 2016 წლის 20 ივნისს და ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვრიდან).

IFRS 4-ის ცვლილება „IFRS 9-ის ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება IFRS 4-ის სადაზღვევო კონტრაქტებზე“ (გამოიცა 2016 წლის 12 სექტემბერს და ძალაში შევიდა, მიდგომიდან გამომდინარე, 2018 წლის 1 იანვრიდან, იმ კომპანიებისთვის, რომელთაც არჩიეს დროებითი გამონაკლისის არჩევანის გამოყენება, ან როცა კომპანია პირველად იყენებს IFRS 9-ს იმ კომპანიებზე, რომლებმაც არჩიეს შეერთების მიდგომა)

5. ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა (გაგრძელება)

IFRS სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესების 2014-2016 წლების ციკლი - IFRS 1-ის და IAS 28-ის ცვლილებები (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან).

IFRIC 22 "სავალუტო ოპერაციები და ავანსის ანაზღაურება" (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან).

IAS 40-ის ცვლილება "საინვესტიციო ქონების გადაცემა" (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან).

6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები

IFRS 16 "ლიზინგი" (გამოქვეყნებულია 2016 წლის 13 იანვარს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან) ახალი სტანდარტი ადგენს ლიზინგის აღიარების, შეფასების, პრეზენტაციის და გამჟღავნების პრინციპებს. ყველა სალიზინგო ურთიერთობაში მოიჯარე თავიდან იღებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დასაწყისში და თუ საიჯარო გადახდები ხორციელდება გარკვეული პერიოდით, აგრეთვე იღებენ დაფინანსებას. შესაბამისად IFRS 16 გამორიცხავს ლიზინგის, როგორც საოპერაციო იჯარად ან ფინანსურ იჯარად კლასიფიკაციას, როგორც ამას მოითხოვს IAS 17 და ამის ნაცვლად შემოიღებს ერთი მოიჯარის აღრიცხვის მოდელს. მოიჯარემ უნდა აღიაროს: (ა) აქტივები და ვალდებულებები 12 თვეზე მეტი ვადიანობით, თუ შესაბამისი აქტივი დაბალი ღირებულების არ არის; და (ბ) საიჯარო აქტივების ამორტიზაცია საიჯარო ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთისგან განცალკევებით საშემოსავლო დეკლარაციაში. IFRS 16 არსებითად აყალიბებს მეიჯარის სააღრიცხვო მოთხოვნებს IAS 17-ში. შესაბამისად, მეიჯარე საიჯარო ქონებას კვლავ საოპერაციო იჯარის ან ფინანსური ლიზინგის სახით აკლასიფიცირებს და განაგრძობს მათ სხვადასხვანაირად აღრიცხვას. ჯგუფის გადაწყვეტილებით, ის სტანდარტს მოდიფიცირებული რეტროსპექტივის მეთოდით გამოიყენებს, შედარებების ხელახალი განცხადების გარეშე. 2019 წლის 1 იანვარს ჯგუფმა აღიარა 2,541 ლარის ღირებულების აქტივის გამოყენების უფლება შესაბამის სალიზინგო ვალდებულებაზე. საოპერაციო ლიზინგის ვალდებულებების შეთანხმება, რომელიც განმარტება 37-შია გამჟღავნებული, ასეთია:

<i>ათასი ლარი</i>	31 დეკ 2018 / 1 იანვ 2019
მილიანი სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები მუდგველი საოპერაციო საიჯარო ქონებაზე (განმარტება 37)	327
- სამომავლო სალიზინგო გადახდები, რომელთა გადახდის ვადაც დგება და რომლებზეც ვრცელდება ვადის გახანგრძლივების არჩევანი და როცა არსებობს გონივრული ზუსტი ვარაუდი, რომ ეს არჩევანი განხორციელდება.	2,602
- მიმდინარე ღირებულებაზე დისკონტის ეფექტი	(388)
მილიანი სალიზინგო ვალდებულება	2,541

IFRIC 23 "გაურკვევლობა მოგების გადასახადის მეთოდების ინტერპრეტაციისას (გამოქვეყნებულია 2017 წლის 7 ივნისს და ძალაშია 2019 წლის 1-ლი იანვრიდან)

IAS 12 აზუსტებს, თუ როგორ აღირიცხება მიმდინარე და გადავადებული მოგების გადასახადი, მაგრამ არა იმას, თუ როგორ უნდა აისახოს ამ გაურკვევლობის ეფექტი. ინტერპრეტაციაში განმარტებულია, თუ როგორ უნდა იქნას გამოყენებული აღიარების და გაზომვის მოთხოვნები IAS 12-ში, როცა მოგების გადასახადის ასახვასთან დაკავშირებით გაურკვევლობა არსებობს.

კომპანიამ უნდა განსაზღვროს, თითოეული გაურკვეველი საგადასახადო შემთხვევა განცალკევებულად განიხილოს, თუ სხვა გაურკვეველ საგადასახადო ინტერპრეტაციებთან ერთობლიობაში იქედან გამომდინარე, თუ რომელი მიდგომა უკეთესი გაურკვევლობის გადასაწყვეტად. კომპანიამ უნდა დაუშვას, რომ საგადასახადო ორგანო შეამოწმებს იმ თანხებს, რომლების შემოწმების უფლებაც აქვს, ექვემდებარება შემოწმებას და სრულად იქნება ინფორმირებული ყველა შესაბამის საკითხზე აღნიშნული შემოწმებისას. თუკი კომპანია დაუშვებს, რომ არ არსებობს იმის ალბათობა, რომ საგადასახადო ორგანო მიიღებს გაურკვეველ საგადასახადო ინტერპრეტაციას, მაშინ ამგვარი გაურკვევლობის გავლენა აისახება შესაბამისი დაბეგვრადი მოგების ან ზარალის განსაზღვრაში, გადასახადის საფუძვლებში, გამოყენებულ საგადასახადო დანაკარგებში, გამოუყენებელ საგადასახადო შეღავათებში ან საგადასახადო განაკვეთებში. ამის დადგენისას გამოიყენება ან ყველაზე მოსალოდნელი თანხა ან მოსალოდნელი ღირებულება, იმის მიხედვით, თუ, კომპანიის გადაწყვეტილებით, რომელი მეთოდი უკეთ უზრუნველყოფს გაურკვევლობის მოგვარების პროგნოზირებას. კომპანია ასახავს ფაქტების და გარემოებების ან ახალი ინფორმაციის ცვლილების გავლენას ან ახალი ინფორმაციის გავლენას ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ მოსაზრებებსა და შეფასებებზე, და სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებებზე განიხილავს. ფაქტების და გარემოებების ან ახალი ინფორმაციის ცვლილებების მაგალითები, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიონ გადაწყვეტილების ან

6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები (გაგრძელება)

შეფასების გადასინჯვა, მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება: საგადასახადო ორგანოს შემოწმებები ან ქმედებები, საგადასახადო ორგანოების წესების ცვლილები ან საგადასახადო ორგანოს შემოწმების უფლების ვადის ამოწურვა ან საგადასახადო ინტერპრეტაციის პრინციპის გადასინჯვა. ნაკლებად სავარაუდოა, რომ საგადასახადო ორგანოს მხრიდან საგადასახადო ინტერპრეტაციაზე თანხმობის ან შეუთანხმებლობის არქონით, ცალკე, შეიძლება წარმოადგენდეს ფაქტების, გარემოებების თუ ახალი ინფორმაციის ცვლილებას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციის მიერ მოთხოვნილ მოსაზრებებზე და შეფასებაზე. ამჟამად კომპანია აფასებს ინტერპრეტაციის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

IFRS 17 "სადაზღვევო კონტრაქტები" (გამოქვეყნებულია 2017 წლის 18 მაისს და ძალაში შედის 2021 წლის 1-ლი იანვრიდან). IFRS 17 ანაცვლებს IFRS 4-ს, რომელმაც კომპანიებს მიანიჭა იმის გადაწყვეტის თავისუფლება, რომ სადაზღვევო კონტრაქტების აღრიცხვა არსებული პრაქტიკის გამოყენებით ეწარმოებინათ. ამის შედეგად ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვა მონაცემებით იდენტური სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური მაჩვენებლების ერთმანეთთან შედარება და ერთმანეთისგან განსხვავება. IFRS 17 სტანდარტი ერთ პრინციპზეა აგებული და დაზღვევის ყველა ტიპის კონტრაქტს აღრიცხავს, მათ შორის გადაზღვევის კონტრაქტებს, რომლებსაც დამზღვევი ფლობს. სტანდარტი მოითხოვს კომპანიის სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფების აღიარებასა და შეფასებას შემდეგნაირად: (ა) მომავალი ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით დაკორექტირებული მიმდინარე ღირებულება, (გამომუშავებული ფულადი ნაკადების) რომელიც მოიცავს გამომუშავებულ ფულადი ნაკადების შესრულებაზე სრულ არსებულ ინფორმაციას საბაზრო ინფორმაციის შესაბამისად; დამატებული (თუ კი ეს ღირებულება არის ვალდებულება) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება წარმოადგენს აქტივს) (ბ) თანხა, რომელიც წარმოადგენს კონტრაქტების ჯგუფის გამომუშავებულ მოგებას (კონტრაქტის მომსახურების მარჯა). მზღვეველები აღიარებენ მოგებას სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფიდან იმ პერიოდისთვის, რომლის დროსაც ისინი გასცემენ სადაზღვევო კომპენსაციას და თავისუფლდებიან რისკისაგან. თუ კონტრაქტების ჯგუფი არის ან გახდა წამგებიანი, კომპანია დაუყოვნებლივ აღიარებს ზარალს. ჯგუფი აპირებს ამ სტანდარტის გამოყენებას სადაზღვევო კონტრაქტებზე და ეფექტიანობის გარანტიებზე, რომლებსაც ის გასცემს. ამჟამად ჯგუფი აფასებს ახალი სტანდარტის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

IFRS-ების 2015-2017 წლების ციკლის წლიური გაუმჯობესებები - ცვლილებები IFRS 3, 11, IAS 12 და IAS 23-ში (გამოცა 2017 წლის 12 დეკემბერს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან) მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ოთხ სტანდარტს ეხება. IFRS 3 განმარტავდა, რომ შემსყიდველმა ხელახლა უნდა გაზომოს მისი არსებული ინტერესი ერთობლივ ოპერაციაში, როცა ის ბიზნესის საკონტროლო პაკეტს იძენს. ამის საპირისპიროდ,

IFRS 11 ახლა ცალსახად აცხადებს, რომ ინვესტორმა ხელახლა არ უნდა გაზომოს მისი არსებული ინტერესი, როცა იგი ერთობლივ ოპერაციაში ერთობლივ საკონტროლო პაკეტს იძენს, მსგავსად მოთხოვნისა, როცა პარტნიორი ერთობლივი საწარმო ხდება და პირიქით. გადამუშავებული IAS 12 განმარტავს, რომ კომპანია აღიარებს სამშომოსავლო გადასახადს, რაც წარმოიშობა დივიდენდის შედეგად, როცა მას აღიარებული აქვს ის ტრანზაქციები და მოვლენები, რომელთა შედეგად იყო განაწილებადი მოგების მიღება, ანუ, მოგება-ზარალში ან სხვა სრულ შემოსავალში. ახლა გასაგებია, რომ ეს მოთხოვნა ყველა გარემოებაზე ვრცელდება, როცა წილად კლასიფიცირებული გადახდები ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოგების განაწილებას, და არა მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როცა განაწილებულ და გაუნაწილებელ მოგებას სხვადასხვა საგადასახადო განაკვეთები აქვს. გადამუშავებულ IAS 23-ში მოცემულია დეტალური ინსტრუქცია იმის შესახებ, რომ როცა ნასესხები სახსრები მიიღება კონკრეტულად დაფინანსებისთვის, კონკრეტული აქტივი აკლდება კაპიტალიზაციისთვის გამოსადეგ საერთო ნასესხები სახსრების ხარჯებს მხოლოდ მანამდე, სანამ კონკრეტული აქტივი ძირითადად არ დასრულდება. ამჟამად ჯგუფი აფასებს ამ ცვლილებების შედეგს მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფინანსური ანგარიშების კონცეპტუალური სისტემის ცვლილებები (გამოიცა 2018 წლის 29 მარტს და ძალაში შევა 2020 წლის 1 იანვრიდან). გადამუშავებული კონცეპტუალური სისტემა მოიცავს გაზომვის შესახებ ახალ თავს, ფინანსური ეფექტიანობის შესახებ ანგარიშების ინსტრუქციას, გაუმჯობესებულ დეფინიციებს და ინსტრუქციას, განსაკუთრებით ვალდებულების დეფინიციას და განმარტებებს მნიშვნელოვანი სფეროების შესახებ, როგორცაა ლიდერობის როლი, პრუდენცია და ფინანსური ანგარიშების გაურკვევლობის გაზომვა.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის აღნიშნული, ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან ზეგავლენას არ მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებზე, ან არ ვრცელდება ჯგუფზე ან ბანკზე.

მატერიალურობის განმარტება - ცვლილებები IAS 1 და IAS 8-ში . (გამოიცა 2018 წლის 31 ოქტომბერს და ძალაში შევა 2020 წლის 1 იანვრიდან) . ცვლილებები განმარტავს მატერიალურობის რაობას და თუ როგორ უნდა იქნას გამოყენებული და გახდეს დეფინიციების ინსტრუქციების ნაწილი, რომელიც აქამდე IFRS-ში შედიოდა. ამასთან, დეფინიციის თანმხლები განმარტებები გაუმჯობესდა. და ბოლოს, ცვლილებები უზრუნველყოფს, რომ მატერიალურობის დეფინიცია ერთნაირია მთელი IFRS სტანდარტების მასშტაბით. ინფორმაცია მატერიალურობის (არსებითია) იმ შემთხვევაში, არის იმის გონივრული მოლოდინი, რომ მისმა გამოტოვებამ, არასწორმა განცხადებამ ან გაზუნდოვანებამ შეიძლება ზეგავლენა მოახდინოს იმ გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც ზოგადი დანიშნულების ფინანსური ანგარიშების პირველადი მომხმარებლები იღებენ ამ ფინანსური ანგარიშებისავე საფუძველზე, იმ ანგარიშების, რომლებიც ანგარიშის წარმდგენი კონკრეტული კომპანიის შესახებ ფინანსურ ინფორმაციას შეიცავს. ამჟამად ჯგუფი აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

7 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2018	2017
ნაღდი ფული	32,099	30,341
ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	31,812	27,903
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერდლიანი განთავსებები სხვა ბანკებში	68,699	81,333
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(110)	-
მილიანი ფული და ფულის ეკვივალენტები	132,500	139,577

ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები ბანკის ცალკე ფინანსური ანგარიშის მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბერს შეადგენს 130,272 ლარს (2017: 139,577, ათასი ლარი)

ცხრილში ნაჩვენებია ფულის და ფულის ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი, საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფის საკრედიტო რისკების შეფასების სისტემა იხ. განმარტება 35-ში.

ათასი ლარი	ფულადი სახსრები სებ-ში, გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	სულ
- მალიან კარგი	31,750	63,528	95,278
- კარგი	-	8	8
- დამაკმაყოფილებელი	-	2,946	2,946
- სპეც. მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	59	59
- რეიტინგის არმქონე	-	2,109	2,109
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ, გარდა ნაღდი ფულისა	31,750	68,650	100,400

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ორი განთავსება ჰქონდა რეიტინგის არმქონე ორ ქართულ ბანკში, საერთო თანხით 2,109 ათასი ლარი.

ECL შეფასების მიზნისთვის, ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები პირველ ეტაპში შედის. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ ნაშთების ECL 110 ათასი ლარია (2018 წლის 1 იანვარს: 114 ათასი ლარი) ECL მიდგომის შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში.

ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი 2017 წლის 31 დეკემბერს შეადგენდა:

ათასი ლარი	ფულადი სახსრები სებ-ში, გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	განთავსებები სხვა ბანკებში	სულ
<i>არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული</i>				
- სებ	27,903	-	-	27,903
- A- დან A+ რეიტინგის მქონე	-	60,200	-	60,200
- A- ზე დაბალი რეიტინგის მქონე	-	20,975	-	20,975
- რეიტინგის არმქონე	-	158	-	158
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ, გარდა ნაღდი ფულისა	27,903	81,333	-	109,236

ამ ცხრილში საკრედიტო რეიტინგები Fitch-ის რეიტინგებს ეფუძნება. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ერთი განთავსება ჰქონდა რეიტინგის არმქონე ერთ ქართულ ბანკში მთლიანი თანხით 98 ათასი ლარი, ერთი რეიტინგის არმქონე ევროპის თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციის OECD ბანკში მთლიანი თანხით 59 ათასი ლარი.

7. ფული და ფულის ეკვივალენტები (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ერთი კონტრაგენტი ბანკი ჰყავდა (2017: ერთი ბანკი), რომელთანაც განთავსებული მთლიანი ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. ამ ნაშთების მთლიანი აგრეგირებული თანხა 60,925 ათასი ლარი იყო (2017: 44,387 ათასი) ან ფულის და ფულის ეკვივალენტების 46% (2017: 32%).

ფულის და ფულის ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი გამჟღავნებულია განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტება 41-ში. ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო რეზერვების დეპოზიტებისა) სებ-ში რიცხული ის ნაშთებია, რომლებიც ანგარიშსწორების საქმიანობას უკავშირდება და წლის ბოლოს მზად იყო გამოსატანად.

8 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში დეპონირებულ თანხებს. რეზიდენტ ფინანსურ ინსტიტუტებს მოეთხოვება საპროცენტო სავალდებულო რეზერვის შენარჩუნება სებ-ში, რომლის ხელმისაწვდომობაც შეზღუდულია და რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია ამ ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული სახსრების სიდიდეზე.

2018 წელს საკრედიტო სააგენტომ Fitch Ratings დაადასტურა საქართველოს მოკლევადიანი სახელმწიფო საკრედიტო რეიტინგი “B” და გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგი “BB-“. ECL მეთოდის მიზნებისთვის, სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი ნაშთები პირველი ეტაპის ქვეშ ექცევა. ამ ნაშთების ECL უმნიშვნელო თანხაა, ამიტომ ჯგუფმა კატეგორიისთვის „ფულადი სახსრები სებ-ში“ საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ აღიარა. ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში.

9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	2018	2017
განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე მეტი საწყისი ვადიანობით	-	15,094
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	15,094

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ერთ კონტრაგენტ ბანკთან ჰქონდა განთავსება, ეს იყო ქართული ბანკი „კრედიო“. ამ ნაშთების ECL 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნული იყო (2018 წლის 1 იანვარს: 48 ათასი ლარი). ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში.

„სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების“ კატეგორიაში რიცხული თანხების თითოეული კლასის საპროგნოზო სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 39-ში. „სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების“ საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტება 41-ში.

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ათასი ლარი	2018
სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით	175,690
მთლიანი ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	175,690

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზომვის კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	სავალო ვალდებულებები AC-ით	სულ
საქ. მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	106,314	106,314
საქ. მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	66,969	66,969
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	2,732	2,732
მთლიანი ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (ბრუტო საბალანსო ღირებულება)	176,015	176,015
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(325)	(325)
მთლიანი ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (საბალანსო ღირებულება)	175,690	175,690

ა) ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში AC-ით

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია სავალო ფასიანი ქაღალდების ანალიზი AC-ით საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო რისკის კატეგორიებით და თანხებს აჩვენებს ECL-ის სამი ეტაპის მიხედვით. ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო რისკის შეფასების სისტემის შესახებ, ასევე ECL-ის სისტემით შეფასების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში. იმავე განმარტებაში ასევე იხილეთ დეფოლტის და SICR-ის დეფინიცია, რადგან ისინი ვრცელდება

სავალო ფასიან ქაღალდებზე AC-ით. AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (ქვემოთ მოცემული) ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
საქართველოს მთავრობის სასაზიზო ობლიგაციები - კარგი	106,314	106,314
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	106,314	106,314
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(205)	(205)
საბალანსო ღირებულება	106,109	106,109
საქართველოს მთავრობის სასაზიზო ვალდებულებები - კარგი	66,969	66,969
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	66,969	66,969
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(119)	(119)
საბალანსო ღირებულება	66,850	66,850
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები - კარგი	2,732	2,732
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	2,732	2,732
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1)	(1)
საბალანსო ღირებულება	2,731	2,731

სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით არ არის უზრუნველყოფილი.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები საბალანსო

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ღირებულებით 40,427 ათასი ლარი, მესამე მხარეების ანგარიშებზე იყო ფლექსირებული, სხვა ბანკებში ვადიანი განთავსებების სანაცვლოდ. იხ. განმარტებები 20 და 22. კონტრაგენტს უფლება არ აქვს ინვესტიციები გადაყიდოს ან ხელახლა ფლექსირება მოახდინოს.

ცხრილში ახსნილია AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო საბალანსო ღირებულების ცვლილებები წლის დასაწყისსა და წლის ბოლოს შორის პერიოდში:

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
საქ. მთავრობის სასაზიზო ობლიგაციები				
2018 წლის 1 იანვარს	(169)	(169)	87,748	87,748
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(113)	(113)	58,004	58,004
პერიოდში აღიარებამეწყვეტილი	77	77	(39,566)	(39,566)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	-	-	128	128

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(36)	(36)	18,566	18,566
2018 წლის 31 დეკემბერს	(205)	(205)	106,314	106,314

ცვლილებები საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებების საკრედიტო ზარალის რეზერვში და ბრუტო ამორტიზებულ ღირებულებაში AC-ით შემდეგი იყო:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
საქ. მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები				
2018 წლის 1 იანვარს	(89)	(89)	56,156	56,156
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებულ მუდმივი	(119)	(119)	86,692	86,692
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	89	89	(80,841)	(80,841)
			4,962	4,962
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(30)	(30)	10,813	10,813
2018 წლის 31 დეკემბერს	(119)	(119)	66,969	66,969

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

AC-ით აღრიცხული სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო ამორტიზებული ღირებულების ცვლილებები იყო შემდეგი:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	Stage 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები				
2018 წლის 1 იანვარი	-	-	-	-
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:				
ტრანსფერები:				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(1)	(1)	6,834	6,834
პერიოდში დარიცხვამუცვეტილი	-	-	(4,177)	(4,177)
ცვლილებები დარიცხულ საპროცენტო განაკვეთში	-	-	75	75
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(1)	(1)	2,732	2,732
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1)	(1)	2,732	2,732

8-111 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

11 ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში

ათასი ლარი	2018
საემისიო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	63
მოლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში	63

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზომვის კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	საემისიო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	სულ
კორპორაციების აქციები	63	63
მოლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		

ა) ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში FVOCI-ით

2018 წლის 1 იანვარს ჯგუფმა ინვესტიციებს საემისიო ფასიანი ქაღალდების დანიშნულება მისცა, FVOCI-ით, რაც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია მოცემული. 2017 წელს ეს ინვესტიციები AFS-ად იყო კლასიფიცირებული. იხ. განმარტება 13. FVOCI ფუნქციის მინიჭება მოხდა იმიტომ, რომ ეს ინვესტიციები სტრატეგიული მიზნებისთვისაა განკუთვნილი და არა იმ შეხედულებით, რომ მათი საბოლოო რეალიზაციიდან მიიღება მოგება, და მოკლე ან საშუალოვადიან მომავალში გეგმაში არ არის ამ ინვესტიციების გასხვისება.

ათასი ლარი	სამართლიანი ღირებულება 31 დეკ 2018
საქართველოს საფონდო ბირჟა გაერთიანებული საკლირინგო ცენტრი	6 57
მოლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში FVOCI	63

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით მოიცავს საემისიო ფასიან ქაღალდებს 63 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც საფონდო ბირჟაზე დარეგისტრირებული არაა. ადგილობრივი ფინანსური ბაზრების ხასიათიდან გამომდინარე, ამ ინვესტიციების მიმდინარე საბაზრო ღირებულების მოპოვება არ არის შესაძლებელი. ამ ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება წინასწარ განისაზღვრება ინვესტიციის ობიექტის საოპერაციო ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით. იხ. განმარტება 39.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ათასი ლარი	31 დეკ 2018	31 დეკ 2017
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულებას AC-ით გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	916,451 (15,648)	774,251 (16,377)
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება სულ	900,803	757,874
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ	900,803	757,874

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა გამოავლინა, რომ კლიენტებზე გაცემული სესხების

8-111 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

და ავანსების პორტფელის 100% აკმაყოფილებს SPPI მოთხოვნებს AC კლასიფიკაციისთვის IFRS 9-ის მიხედვით.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება და საკრედიტო ზარალის რეზერვი AC-ით კლასების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

ათასი ლარი	31 დეკ 2018			31 დეკ 2017		
	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	სესხების გაუფასურ. რეზერვი	საბალ. ღირებულება
სესხები იურიდიულ პირებზე	694,896	(10,977)	683,918	616,832	(12,915)	603,917
სტანდარტული დაკრედიტება	694,896	(10,977)	683,918	616,832	(12,915)	603,917
სესხები ფიზ. პირებზე	221,555	(4,670)	216,885	157,419	(3,462)	153,957
იპოთეკური სესხები	137,685	(2,705)	134,980	102,197	(2,434)	99,763
სამომხმარებლო სესხები	79,004	(1,758)	77,246	50,142	(937)	49,204
საკრედიტო ბარათები	4,866	(207)	4,659	5,080	(91)	4,990
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით	916,451	(15,647)	900,803	774,251	(16,377)	757,874

ქვემოთ მოცემულია უფრო დეტალური განმარტება იურიდიულ პირებზე გაცემული სტანდარტული სესხების კლასებზე:

მსხვილ კომერციულ ბიზნესერთეულებზე სტანდარტული პირობებით გაცემული სესხები, ძირითადად სამუშაო კაპიტალის და საინვესტიციო პროექტების დასაფინანსებლად; და

მცირე და საშუალო ბიზნესზე (SME) გაცემული სესხები - მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხების შემთხვევები, რომლებსაც ჯგუფი განსაზღვრავს, როგორც ერთ კლიენტზე 1 მილიონ აშშ დოლარამდე თანხით გაცემულ სესხებს.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია კლიენტებზე გაცემული ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო საბალანსო ღირებულების ცვლილებები საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და დასასრულს შორის:

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებ.			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მოლ. პერ. ECL SICR-ისთვის)	Stage 3 (არს. მოლ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მოლ. პერ. ECL SICR-ისთვის)	ეტაპი 3 (არს. მოლ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება								
2018 წლის 1 იანვრის მდგ	1,796	363	10,109	12,268	514,783	61,996	40,053	616,832
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მოლ. პერ.-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(70)	130	-	60	(27,549)	27,549	-	-
- საკრედიტო რისკით გაუფას.-ზე (1-ლი და მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(33)	(30)	1,131	1,068	(8,881)	(817)	9,698	-
- 12-თვიანი ECL-დან (მე-2 და მე-3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	18	(26)	(2)	(10)	6,309	(6,286)	(23)	-

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				სულ	ბრუტო საბალანსო ღირებ.			სულ
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მოლ.პერ. ECL SICR- ისთვის)	Stage 3 (არს.მოლ.პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)			ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მოლ. პერ. ECL SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს. მოლ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	
<i>ათასი ლარი</i>									
არს.მოლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან მე-2 ეტაპზე)	-	1	(26)	(25)	-	251	(251)	-	
ახალი წარმოშ. ან შესყ.	1,307	-	-	1,307	447,514	-	-	447,514	
გადახდები	(1,016)	(120)	(3,104)	(4,240)	(345,531)	(24,861)	(20,400)	(390,792)	
სხვა ცვლილებები	67	(17)	485	535	3,433	655	132	4,220	
მთლ.ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	273	(62)	(1,516)	(1,305)	75,295	(3,509)	(10,844)	60,942	
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:									
ჩამოწერები	-	-	(209)	(209)	-	-	(209)	(209)	
უცხ. ვალ. და სხვა ცვლილებები	20	7	196	223	15,643	1,140	549	17,332	
31 დეკ 2018	2,089	308	8,580	10,977	605,721	59,627	29,549	694,897	

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას.)	სულ
აბოთეკური სესხები	277	604	1,145	2,026	66,051	30,490	5,656	102,197
2018 წლის 1 იანვ								
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები: არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(62)	387	-	325	(23,853)	23,853	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(121)	(27)	1,374	1,226	(3,055)	(1,673)	4,728	-
- 12-თვიანი ECL- დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	15	(71)	(100)	(156)	4,378	(3,929)	(449)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	5	(128)	(123)	-	587	(587)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული გადახდები	110	-	-	110	74,559	-	-	74,559
სხვა ცვლილებ.	(88)	(214)	(424)	(726)	(27,978)	(11,816)	(2,430)	(42,224)
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(64)	29	790	755	24,234	7,079	1,285	32,598
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები უცხ. ვალ. და სხვა ცვლილებები	-	-	(109)	(109)	-	-	(109)	(109)
	4	7	21	32	2,500	411	88	2,999
	217	640	1,847	2,704	92,785	37,980	6,920	137,685
31 დეკ 2018								

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარ. რეზ.				Total	ბრუნო საბალ. დირ.			სულ
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ-გაუფ.)			ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ-გაუფ.)	
<i>ათასი ლარი</i>									
სამომხ. სესხ.									
2018 წ 1 იანვ	332	25	717	1,074	45,709	1,786	2,647	50,142	
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:									
ტრანსფერები:									
- არს. მთ. პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(89)	130	-	41	(10,964)	10,964	-	-	
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(282)	(59)	1,287	946	(3,074)	(431)	3,505	-	
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	-	(1)	(2)	(3)	110	(66)	(44)	-	
არს. მთ. პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	1	(19)	(18)	-	125	(125)	-	
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული გადახდები	414	-	-	414	69,005	-	-	69,005	
არს. მთ. პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(199)	(11)	(384)	(594)	(37,554)	(917)	(1,593)	(40,064)	
არს. მთ. პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	221	66	71	358	6	55	14	75	
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	65	126	953	1,144	17,529	9,730	1,757	29,016	
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:									
ჩამოწერები	-	-	(464)	(464)	-	-	(464)	(464)	
უცხ. ვალ. და სხვა ცვლილებ.	1	-	4	5	274	16	20	310	
31 დეკ 2018	398	151	1,210	1,759	63,512	11,532	3,960	79,004	

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალ. ღირ.			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მოპერ. ECL SICR- სთვის)	Stage 3 (არს.მოპერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას.)	სულ	Stage 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მოპერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მოპერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას.)	სულ
საკრედიტო ბარათები								
2018 წლის 1 იანვ	-	47	71	118	-	4,879	201	5,080
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- საკრ.რისკ.გაუფას.-დან (1 და 2 ეტაპიდან 3-ზე)	-	-	328	328	-	(384)	384	-
გადახდები*	-	(22)	(33)	(55)	-	(2,199)	(92)	(2,291)
სხვა ცვლილებები*	-	15	58	73	-	2,327	1	2,328
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	-	(7)	353	346	-	(256)	293	37
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	(257)	(257)	-	-	(257)	(257)
უცხ. ვალ. და სხვა ცვლილებები	-	-	-	-	-	6	-	6
31 დეკ 2018	-	40	167	207	-	4,629	237	4,866

*საკრედიტო ბარათების პოზიციებზე პერიოდის წმინდა შემცირება ნაჩვენებია „გადახდების“ კატეგორიაში, ხოლო წმინდა ზრდა - „სხვა ცვლილებების“ კატეგორიაში.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა ცვლილებები მოიცავს მსესხებლებისგან საკრედიტო ხაზების გამოყენებას შესაბამისი ეტაპის სესხებისთვის. სესხების გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2017 წლის განმავლობაში შემდეგია:

ათასი ლარი	სესხები კორპორატ	იპოთეკ სესხ	სამომხმ. სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 1 იანვ 2017	10,170	3,470	975	207	14,822
(ამოღება)/გაუფას. რეზერვ.წლის განმავლ*	2,853	(1,045)	422	260	2,490
წლის განმავლ.ჩამოწ.თანხები, როგორც უიმედო	(168)	-	(390)	(377)	(935)
სესხების გაუფასურების რეზერვი 31 დეკ 2017	12,855	2,425	1,007	90	16,377

*2017 წლის განმავლობაში გაუფასურების რეზერვი განსხვავდება წლის მოგება-ზარალში ნაჩვენები თანხისგან, 514 ათასი ლარის გამო, რაც წარმოადგენს უკვე ჩამოწერილი უიმედო თანხების ამოღებას. ამოღებული თანხა წლის მოგება-ზარალში პირდაპირ დაკრედიტდა რეზერვების კატეგორიაში.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვზე, რომელიც შესაბამისი პერიოდისთვისაა აღიარებული, სხვადასხვა ფაქტორი მოქმედებს. ECL გაზომვა ახსნილია განმარტება 35-ში. ქვემოთ აღწერილია ცხრილში მოცემული მთავარი ცვლილებები:

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

- 1,2 და 3 ეტაპს შორის ტრანსფერები მოხდა იმის გამო, რომ პერიოდის განმავლობაში ნაშთების საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა (ან შემცირდა) ან ისინი საკრედიტო რისკით გაუფასურდა, ასევე მოხდა ტრანსფერები „მაღლა“ ან „დაბლა“ 12-თვიან და არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ს შორის;
- პერიოდში აღიარებული ახალი ფინანსური ინსტრუმენტების დამატებითი რეზერვები და გაცემები ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელთა აღიარებაც შეწყდა პერიოდის განმავლობაში;
- უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივების უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშება და სხვა ცვლილებები; და
- აქტივებთან დაკავშირებული რეზერვების ჩამოწერა, რომელიც მოხდა პერიოდის განმავლობაში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი შეიცავს კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო რისკების პოზიციის ანალიზს AC-ით, რომელზეც აღიარებულია ECL რეზერვი. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საბალანსო ღირებულება ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკების პოზიციას ამ სესხებზე.

კორპორაციულ კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR-ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრედიტოსკ.გაუფას)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება				
- მაღიან კარგი	58,718	-	-	58,718
- კარგი	547,001	-	-	547,001
- დამაკმაყოფილებელი	-	57,456	-	57,456
- სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	2,171	-	2,171
- დეფოლტი	-	-	29,549	29,549
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	605,719	59,627	29,549	694,895
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,088)	(309)	(8,581)	(10,978)
საბალანსო ღირებულება	603,632	59,318	20,968	683,918

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო

ხარისხი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
იპოთეკური სესხები				
- ძალიან კარგი	1,743	-	-	1,743
- კარგი	91,041	-	-	91,041
- დამაკმაყოფილებელი	-	36,812	-	36,812
- სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	1,169	-	1,169
- დეფოლტი	-	-	6,920	6,920
ზრუტო საბალანსო ღირებულება	92,784	37,981	6,920	137,685
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(218)	(640)	(1,847)	(2,705)
საბალანსო ღირებულება	92,566	37,341	5,073	134,980
სამომხმარებლო სესხები				
- ძალიან კარგი	4,437	-	-	4,437
- კარგი	59,075	-	-	59,075
- დამაკმაყოფილებელი	-	10,827	-	10,827
- სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	705	-	705
- დეფოლტი	-	-	3,960	3,960
ზრუტო საბალანსო ღირებულება	63,512	11,532	3,960	79,004
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(398)	(151)	(1,209)	(1,758)
საბალანსო ღირებულება	63,114	11,381	2,751	77,246
საკრედიტო ბარათები				
- დამაკმაყოფილებელი	-	4,629	-	4,629
- დეფოლტი	-	-	237	237
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	-	4,629	237	4,866
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	(40)	(167)	(207)
საბალანსო ღირებულება	-	4,589	70	4,659

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში გამოყენებული საკრედიტო რისკების შეფასების სისტემის აღწერა იხ. განმარტება 35-ში.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

სესხების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

ათასი ლარი	კორპ. სესხები	იპოთეკური სესხები	სამომხმ. სესხები	საკრედიტო ბარათ.	სულ
<i>არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული</i>					
- მსხვილი მსესხებლები ორ წელზე მეტი საკრ.ისტორიით	175,002	-	-	-	175,002
- ახალი მსხვილი მსესხებლები	269,182	-	-	-	269,182
- სესხები სამუალო ზომის ბიზნეს ერთეულებზე	59,836	-	-	-	59,836
- სესხები მცირე ბიზნეს ერთეულებზე	866	4	3	134	1,007
- სესხები 100 000 ლარის ზემოთ საკრედიტო ლიმიტის მქონე ფიზ. პირებზე	69,241	49,420	3,499	361	122,521
- სესხები 100 000 ლარის დაბლა საკრედიტო ლიმიტის მქონე ფიზ. პირებზე	11,630	44,248	42,271	4,382	102,531
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული სულ	585,757	93,672	45,773	4,877	730,079
<i>ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული</i>					
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	2,626	1,879	1,295	1	5,801
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	126	-	-	126
სულ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	2,626	2,005	1,295	1	5,927
<i>გალკე გაუფასურებულად განსაზღვრ. სესხები (ბრუტო)</i>					
- არა ვადაგადაცილებული	11,476	2,521	693	53	14,743
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებული	58	704	49	55	866
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,979	1,037	489	58	6,563
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	1,356	775	534	35	2,700
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	6,937	692	273	-	7,902
- 360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	3,644	791	1,036	-	5,471
მილიანი გაუფასურებული სესხები (ბრუტო)	28,450	6,520	3,074	201	38,245
გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი	(12,916)	(2,434)	(937)	(90)	(16,377)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ	603,917	99,763	49,205	4,989	757,874

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ეკონომიკის სექტორების რისკების კონცენტრაცია კლიენტთა სასესხო პორტფელში ასეთია:

ათასი ლარი	2018		2017	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	221,555	25%	157,419	21%
სასტუმროები და რესტორნები	86,990	10%	73,456	9%
ვაჭრობა	85,697	10%	50,658	7%
უმრავი ქონების მართვა	82,680	9%	63,889	8%
მომსახურება	71,358	8%	75,993	10%
ფინანსური ინსტიტუტები	63,182	7%	43,593	6%
ჯანდაცვა	61,635	7%	55,784	7%
წარმოება	46,560	5%	56,430	7%
სოფლის მეურნეობა	45,185	5%	38,468	5%
მშენებლობა და სამშენებლო მასალების წარმოება	40,709	4%	24,040	3%
ენერჯეტიკა	31,022	3%	52,598	7%
უმრავი ქონების განვითარება	22,069	2%	48,960	6%
ტელეკომუნიკაციები	13,424	1%	-	0%
ღვინის წარმოება	12,183	1%	18,128	2%
სხვა	32,202	4%	14,835	2%
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ AC-ით	916,451	100%	774,251	100%

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს მსესხებელთა 10 ჯგუფი ჰყავდა (2017: 12) მსესხებელი) სესხების საერთო თანხით, რომელიც ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ს აღემატებოდა. ამ სესხების მთლიანი აგრეგირებული რაოდენობა 195,258, ათასი ლარი იყო (2017: 234,440, ათასი ლარი) ან მთლიანი სასესხო პორტფელის 21% (2017: 30%).

ჯგუფის პოლიტიკა უზრუნველყოფის მიღებასთან დაკავშირებით საანგარიშო პერიოდში დიდად არ შეცვლილა და წინა პერიოდიდან მოყოლებული ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი უზრუნველყოფის საერთო ხარისხი მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა. სესხების სანაცვლოდ მფლობელობაში მყოფი უზრუნველყოფა ამორტიზებული ღირებულებით 2018 წლის 31 დეკემბერს არის:

ათასი ლარი	სტანდარტული დაკრედიტება	იპოთეკური სესხები	სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხები უზრუნველყოფით:					
- უმრავი ქონების	509,888	135,800	31,972	11	677,671
- ფულადი დეპოზიტების	76,432	153	4,338	-	80,923
- ტრანსპორტის და აღჭურვილობის	19,238	42	241	-	19,521
- სხვა აქტივების	29,252	268	4	20	29,544
სულ	634,810	136,263	36,555	31	807,659
პოზიციები უზრუნველყოფის გარეშე	60,086	1,423	42,449	4,834	108,792
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	694,896	137,686	79,004	4,865	916,451

12 კლიენტზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების უზრუნველყოფის შესახებ ინფორმაცია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	კორპ სესხები	იპოთეკური სესხები	სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხები უზრუნველყოფით:					
- უძრავი ქონების	454,484	98,880	18,003	152	571,519
- ფულადი დეპოზიტების	95,203	114	1,229	-	96,546
- ტრანსპორტის და აღჭურვილობის	8,529	-	325	-	8,854
- სხვა აქტივების	26,253	1,483	-	20	27,756
სულ	584,469	100,477	19,557	172	704,675
პოზიციები უზრუნველყოფის გარეშე	32,363	1,720	30,585	4,908	69,576
კლიენტზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	616,832	102,197	50,142	5,080	774,251

სესხების საბალანსო ღირებულება ჩაიწერა უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით შემდეგი რიგისობით: ფულადი დეპოზიტი, უძრავი ქონება, ტრანსპორტი და აღჭურვილობა, სხვა აქტივები. სხვა აქტივები ძირითადად მოიცავს ფასიან ქვადანერგებს და სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებს. იმ იპოთეკური სესხების ნაწილი, რომელიც გაიცა დაუსრულებელი მშენებლობის სტატუსის მქონე უძრავი ქონების შესაძენად, არაა უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით მანამ, სანამ სამშენებლო კომპანია არ დაასრულებს იურიდიული რეგისტრაციის პროცედურებს. ამ პროცედურების დასრულებამდე, სესხები უზრუნველყოფილია სამშენებლო კომპანიის გარანტიით. სარეგისტრაციო პროცედურების დასრულების შემდეგ, უზრუნველყოფა ჩანაცვლდება უძრავი ქონებით.

მესამე მხარისგან მიღებული გარანტიები, აგრეგირებული თანხით 27,432, ათასი ლარი (2017: 152 ათასი ლარი) ზემოთ მოყვანილ ცხრილში არ აისახა.

ზემოთ მოყვანილი გამჟღავნება წარმოადგენს უზრუნველყოფილ სესხებს მათი შესაბამისი უზრუნველყოფის საბალანსო ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების უმცირესი სიდიდით; სესხის ნებისმიერი თანხა, რომელიც უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას აჭარბებს, გამჟღავნებულია უზრუნველყოფის არმქონე პოზიციების გრაფაში.

იმას, თუ რამდენად ამცირებს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები, თვალსაჩინოდ წარმოაჩენს უზრუნველყოფის ღირებულების ცალკე ჩვენება, ა) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები უდრის ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და ბ) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები“). საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ აქტივებზე უზრუნველყოფის გავლენა 2018 წლის 31 დეკემბერს იყო:

ათასი ლარი	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	საბალანსო ღირ.	უზრუნვ. ღირ.	საბალანსო ღირებ.	უზრუნვ. ღირ.
საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივები:				
<i>სესხები კორპორატიულ კლიენტებზე AC-ით</i>				
სტანდარტული დაკრედიტება	29,037	90,588	512	332
<i>სესხები ფიზიკურ პირებზე AC-ით</i>				
იპოთეკური სესხები	6,781	17,583	139	27
სამომხმარებლო სესხები	2,939	13,467	1,021	16
საკრედიტო ბარათები	11	17	226	-

8-111 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის ეფექტი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია ყველა სესხისთვის, სულერთია გაუფასურებელია თუ არა, შემდეგი სახით:

ათასი ლარი	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტ. საბალ.დირ.	უზრუნვ.დირ.	აქტ.საბალ.დირ.	უზრუნვ.დირ.1
<i>სესხები კორპორატიულ კლიენტებზე</i>				
სტანდარტული დაკრედიტება	531,979	1,389,931	85,507	52,926
<i>სესხები ფიზიკურ პირებზე</i>				
იპოთეკური სესხები	97,975	286,999	3,498	1,996
სამომხმარებლო სესხები	19,355	97,161	30,857	272
საკრედიტო ბარათები	173	865	4,908	-

ჯგუფი უზრუნველყოფის შეფასებას სესხის გაცემის დროს იღებს. ჯგუფი ყოველწლიურად ახდენს იმ სესხების უზრუნველყოფაში ჩადებული უძრავი ქონების გადაფასებას, რომლებიც 100 უმსხვილესი მსესხებლის სიაში შედის საანგარიშო პერიოდისთვის არსებული საბალანსო ღირებულებების მიხედვით. 100 უმსხვილესი მსესხებლის ჯგუფების გარდა, სესხებზე საბალანსო ღირებულებით 100 ათასი ლარზე ზემოთ ჯგუფი მოითხოვს ფლეჯირებული უძრავი ქონების უზრუნველყოფის ხელახალ შეფასებას, თუ ამავე უზრუნველყოფით გაიცემა ახალი სესხი ან გაცემული ვალდებულების რესტრუქტურირების შემთხვევაში, თუ ბოლო შეფასება 1 წელზე დიდი ხნის წინ გაკეთდა. ბანკმა შეაფასა ECL-ის შეფასება ძველი შეფასებების შესაძლო გავლენა და აღმოჩნდა, რომ 2018 წლისთვის ეფექტი არ იყო არსებითი. სადაც არის იმის ნიშნები, რომ სესხის საბალანსო ღირებულებამ შეიძლება გადააჭარბოს უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას, მენეჯმენტი თავის გადაწყვეტილებით იღებს შესაბამისი ქონების უზრუნველყოფად გამოყენების შეფასებას. ამ გამჟღავნებაში მოცემული უზრუნველყოფის ღირებულებები უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებებია.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების თითოეული კლასის საპროგნოზო სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 39-ში. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საპროცენტო განაკვეთების ანალისი მოცემულია განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია განმარტება 41-ში.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც ჩამოწერილია, მაგრამ მათზე ამოღების ღონისძიებები მაინც ვრცელდება, 2018 წლის 31 დეკემბერს იყო:

<i>ათასი ლარი</i>	31 დეკ 2018
<i>სესხები იურიდიულ პირებზე</i>	
სტანდარტული დაკრედიტება	826
<i>სესხები ფიზიკურ პირებზე</i>	
იპოთეკური სესხები	118
სამომხმარებლო სესხები	1,676
სულ	2,620

13 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS-ით (მხოლოდ შედარებადი მაჩვენებლებისთვის)

ათასი ლარი	2017
კორპორაციების აქციები (არაკოტირებული)	63
მოლიანი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS-ით	63

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS-ით გულისხმობს 63 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების საემისიო ფასიან ქაღალდებს, რომლებიც საფონდო ბირჟაზე არაა დარეგისტრირებული. მენეჯმენტმა ვერ შეძლო, სანდოდ შეეფასებინა AFS ფასიან ქაღალდებში ჯგუფის ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება. ინვესტიციები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღრიცხულია 63 ათასი ლარის თვითღირებულებით.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 35-ში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესახებ, რომლებიც სარეალიზაციოდაა განკუთვნილი, მოცემულია განმარტება 41-ში.

14 ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციები (მხოლოდ შედარებადი მაჩვენებლებისთვის)

ათასი ლარი	2017
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	87,747
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	56,156
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციები სულ	143,903

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ ყველა ობლიგაციას საქართველოს მთავრობა უშვებს. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციები საბალანსო ღირებულებით 39, 416 ათასი ლარი, მესამე მხარეებზე იყო ფლექსირებული, სხვა ბანკების ვადიანი განთავსებების და სხვა ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფის სახით. იხ. განმარტებები 20 და 22. კონტრაგენტს არ აქვს ამ ინვესტიციების გადაყიდვის ან ხელახალი ფლექსირების უფლება.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციების ცვლილებები იყო:

ათასი ლარი	განმარტება	2017
ბრუტო თანხა 1 იანვარს		128,441
დამატებები		79,460
გადაკლასიფიცირებული შემოსავალი უკუგამოსყიდვის უფლებით გამოსყიდვა		(66,984)
საპროცენტო შემოსავლის დარიცხვა		10,334
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		(7,348)
ბრუტო თანხა 31 დეკემბერს		143,903

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ობლიგაციები გაუფასურებული არ იყო.

L&R სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულებების გამჟღავნება იხ. განმარტება 39-ში. სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია განმარტება 41-ში.

15 საინვესტიციო ქონება

ათასი ლარი	2018	2017
საინვესტიციო ქონება 1 იანვარს	1,078	1,283
ცვეთა	(14)	(14)
გასხვისება	(400)	(191)
ტრანსფერები სხვა აქტივებიდან	1,117	-
ტრანსფერები სარეალიზაციოდ განკუთვნილის კატეგორიაში	30	(209)
საინვესტიციო ქონება 31 დეკემბერს	1,572	1,078

2018 წლის 31 დეკემბერს, უშუალოდ ბანკს 1,037 ათასი ლარის საინვესტიციო ქონება ჰქონდა (2017: 400 ათასი).

ბანკის საინვესტიციო ქონების ცალკე ანგარიში შემდეგია:

ათასი ლარი	2018	2017
საინვესტიციო ქონება 1 იანვარს	400	591
გასხვისება	(400)	(191)
ტრანსფერები სხვა აქტივებიდან	1,037	-
საინვესტიციო ქონება 31 დეკემბერს	1,037	400

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება იყო 3,972 ათასი ლარი (2017: 1,636 ათასი ლარი). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უშუალოდ ბანკის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 3,011 ათასი ლარი იყო (2017: 430)

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა Kushman & Wakefield, რომელსაც აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია აქვს. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას, თითოეული ქონებისთვის გამოვლინდა სამი შედარებადი საბაზრო მონაცემი. რადგან შედარებადი მონაცემები რამდენადმე განსხვავდებოდა შეფასებული ქონებისგან, შედარებადი მონაცემების კოტირებული ფასები კიდევ დაკორექტირდა მათი განსხვავებული ადგილმდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისაწვდომობის, ასაკის და ვაჭრებთან მოლაპარაკებების შედეგად მოსალოდნელი ფასდაკლებების გათვალისწინებით. ამგვარად დადგენილი შედარებითი ფასები კვადრატულ მეტრზე შემდეგ გამრავლდა შეფასებული ქონების ფართზე, რის შედეგადაც მიღებულ იქნა საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება. საინვესტიციო ქონებიდან გამომდინარე შემოსავლების და ხარჯების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტებებში 30 და 31.

16 დაზღვევის კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
<i>სხვა ფინანსური აქტივები AC-ით</i>			
საკრედიტო ბარათის მომსახურებიდან და ფულადი გადარიცხვებიდან მისაღები შემოსავლები		438	1,061
დაბლოკილი თანხა		134	130
სხვა მისაღებ შემოსავლებზე დარიცხული პროცენტი		89	48
ფინანსური იჯარა		89	-
წინასწარი შენატანები სერვისებზე		80	205
სხვა მისაღები შემოსავლები		172	92
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(130)	(107)
სხვა ფინანსური აქტივები AC-ით სულ		872	1,429
მისაღები შემოსავლები დაზღვევიდან		2,098	-
გადაზღვევის აქტივები		2,096	-
დაზღვევის კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები სულ		5,066	1,429

დაბლოკილი თანხა წარმოადგენს საბარათე გადახდების სისტემის Union Pay (UPI) ანგარიშზე რიცხულ ნაშთს. ჯგუფს უფლება არ აქვს ეს სახსრები საქმიანობის დაფინანსების მიზნებისთვის გამოიყენოს.

16 დაზღვევის კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს AC-ით რიცხული დაზღვევის კონტრაქტების და სხვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკის პოზიციების ანალიზს. დაზღვევის კონტრაქტების და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება AC-ით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასევე აჩვენებს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე:

<i>ათასი ლარი</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>საკრედიტო ბარათის მომსახურებიდან და ფულადი გადარიცხვებიდან მიღებული შემოსავალი</i>		
- ძალიან კარგი	144	144
- კარგი	295	295
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	439	439
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(87)	(87)
საბალანსო ღირებულება	352	352
<i>დაბლოკილი თანხა</i>		
- ძალიან კარგი	134	134
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	134	134
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	134	134
<i>სხვა მისაღებ შემოსავლებზე დარიცხული პროცენტი</i>		
- კარგი	89	89
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	89	89
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	89	89
<i>ფინანსური იჯარა</i>		
- კარგი	89	89
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	89	89
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	89	89

16 დაზღვევის კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
წინასწარი შენატანი მომსახურებისთვის		
- კარგი	80	80
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	80	80
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	80	80
სხვა მისაღები შემოსავლები		
- კარგი	172	172
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	172	172
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(43)	(43)
საბალანსო ღირებულება	129	129
მისაღები შემოსავლები და ზღვევიდან		
- კარგი	2,098	2,098
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	2,098	2,098
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	2,098	2,098
გადაზღვევის აქტივები		
- კარგი	2,096	2,096
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	2,096	2,096
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-
საბალანსო ღირებულება	2,096	2,096

16 დაზღვევის კონტრაქტები და სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ცხრილში ნაჩვენებია სხვა ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულების და საკრედიტო ზარალის რეზერვის ცვლილებები გამარტივებული ECL მოდელით, წლიური პერიოდის დასაწყისიდან დასასრულამდე:

ათასი ლარი	ბტურო საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	1,429	-	1,429
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდის განმავლობაში აღიარებამეწყვეტილი ფინანსური აქტივები	4,684 (930)	(130) -	4,554 (930)
საკრედიტო ზარალის რეზერვის მთლიანი ხარჯი პერიოდისთვის		(130)	(130)
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ცვლილება	13	-	13
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	5,196	(130)	5,066

ECL გაანგარიშების მიზნისთვის, სხვა ფინანსური აქტივების ნაშთები 2 ეტაპშია ასახული. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ამ ნაშთების ECL 130 ათას ლარს შეადგენს (ნული 2018 წლის 1 იანვარს). ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში.

სხვა ფინანსური აქტივების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 39-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთებზე ინფორმაცია მოცემულია განმარტება 41-ში.

17 სხვა აქტივები

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა		13,916	13,293
აქტივების დასაკუთრების წინასწარი შენატანი		1,261	1,553
გადახდილი და დაკავებული გადასახადები		922	882
სასამართლო ხარჯების წინასწარ გადახდა		711	589
წინასწარი შენატანი სერვისებზე		626	518
სხვა		13	22
სხვა აქტივები სულ		17,449	16,857

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს უძრავი ქონების აქტივებს, რომელსაც ჯგუფი იღებს ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. პროგნოზირებად მომავალში ჯგუფი ამ აქტივების გასხვისებას აპირებს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უშუალოდ ბანკის დასაკუთრებული აქტივების ღირებულება 12,057 ათასი ლარი იყო (2017: 11,012)

18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები

ათასი ლარი	განმარტება	შენობა-ნაგებობები	საოფისე და კომპიუტერული ტექნიკა	შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა სულ	კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიები	სულ
შეფასების ღირებულება 2017 წლის 1 აკუმულირებული ამორტიზაცია		19,237 384	8,661 6,466	27,898 6,850	1,140 608	29,038 7,458
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 1 იანვარს		18,853	2,195	21,048	532	21,580
დამატებები		494	1,545	2,039	490	2,529
გასხვისებები		-	-	-	(43)	(43)
ამორტიზაცია						
ამორტიზაციის ხარჯი	31	386	808	1,194	161	1,355
გასხვისებები		-	-	-	(43)	(43)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს		18,961	2,932	21,893	861	22,754
ღირებულება ან შეფასება 2017 წლის 31 დეკემბერს		19,731	10,207	29,938	1,587	31,525
აკუმულირებული ამორტიზაცია		770	7,274	8,044	726	8,770
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს		18,961	2,933	21,894	861	22,755
დამატებები		1,922	3,273	5,195	760	5,955
ტრანსფერები		(214)	-	(214)	-	(214)
გასხვისებები		-	-	-	(33)	(33)
აკუმულირებული ამორტიზაციის განულება ქონების გადაფასებისას		(1,141)	-	(1,141)	-	(1,141)
გადაფასება		1,052	-	1,052	-	1,052
ამორტიზაცია						
ამორტიზაციის ხარჯი	31	375	1,095	1,470	239	1,709
გასხვისებები		-	-	-	(33)	(33)
აკუმულირებული ამორტიზაციის განულება ქონების გადაფასებისას	26	(1,141)	-	(1,141)	-	(1,141)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს		21,346	5,111	26,457	1,382	27,839
ღირებულება ან შეფასება 2018 წლის 31 დეკემბერს		21,350	13,480	34,830	2,314	37,144
აკუმულირებული ამორტიზაცია		4	8,369	8,373	932	9,305
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს		21,346	5,111	26,457	1,382	27,839

18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შენობა-ნაგებობები 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით სამართლიანი ღირებულებით იქნა შეფასებული. შეფასება ჩაატარა შემფასებელთა დამოუკიდებელმა ფირმამ, შპს „Georgian Valuation Company“, რომელსაც აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია აქვს და რომელსაც მსგავსი ადგილმდებარეობის და კატეგორიის მქონე აქტივების ახლო წარსულში შეფასების გამოცდილება აქვს.

ის მონაცემი, რომლის მიმართაც შენობა-ნაგებობების საპროგნოზო სამართლიანი ღირებულება ყველაზე მგრძობიარეა, კვადრატული მეტრის ფასია: რაც უფრო მაღალია ფასი კვადრატულ მეტრზე, მით მეტია სამართლიანი ღირებულება.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 12,903 ათასი ლარი (2017: 11,265 ათასი ლარი), ეს აქტივები, რომ აღრიცხულიყო თვითღირებულებას გამოკლებული ამორტიზაციით. ეს თანხა შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულებასთან შემდეგნაირად თანხმდება:

ათასი ლარი	31 დეკ 2018	31 დეკ 2017
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში გადაფასების თანხით განცხადებული შენობა-ნაგებობები	21,350	18,961
კაპიტალში განცხადებული გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გამოკლებით	9,284	8,233
ღირებულების მიხედვით და გადაფასების თანხით აღრიცხულ აკუმულირებულ ამორტიზაციებს შორის განსხვავება, რომელიც ჯერ არ გადატანილა გაუნაწილებელ მოგებაში	(837)	(537)
შენობა-ნაგებობები ღირებულებით, გამოკლებული აკუმულირებული ამორტიზაცია	12,903	11,265

19 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები)

სარეალიზაციოდ კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების (ანუ გასხვისების ჯგუფების) მთავარი კლასებია:

ათასი ლარი	2018	2017
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები 1 იანვრის მდგომარეობით:	1,928	-
გასხვისებები	(485)	-
ტრანსფერები PPE-დან	414	-
ტრანსფერები სხვა აქტივებიდან	2,299	1,928
ტრანსფერები საინვესტიციო ქონებიდან	204	-
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები სულ (ან გასხვისების ჯგუფები)	4,360	1,928

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაყიდვის შესახებ შეთანხმებები სარეალიზაციოდ განკუთვნილ გრძელვადიან აქტივებზე ხელმოწერილია. ამ აქტივებზე დაფარვები გრაფიკის მიხედვით ხორციელდება. საბოლოო გადახდამდე, რისკი და სარგებელი ჯგუფზე რჩება, ხოლო შესაბამის აქტივთან დაკავშირებული უფლებები და მოვალეობები მყიდველს გადაეცემა მას შემდეგ, რაც ხელშეკრულების ყველა პირობა იქნება დაკმაყოფილებული. 4,249 999 ლარის საბოლოო გადახდა 2019 წლის ბოლოსთვისაა გაწერილი, 111 ათასი ლარის გადახდა კი 2021 წლამდე მოხდება.

უშუალოდ ბანკის სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 4,016 ათას ლარს შეადგენს (2017: 1,928 ათასი ლარი).

20 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	2018	2017
სხვა ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	1	1
სხვა ბანკების მოკლევადიანი განთავსებები	50,155	29,963
სებ-ის მოკლევადიანი განთავსებები	50,040	30,018
მთლიანი ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	100,196	59,982

20 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ (გაგრძელება)

საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფმა სავალო ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით ფლეჯირება გააკეთა 29, 841 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, იპოთეკური სესხები კი საბალანსო ღირებულებით 27,309 ათასი ლარი სებ-ის მოკლევადიანი სესხის უზრუნველყოფად გამოიყენა. (2017: სავალო ფასიანი ქაღალდები 39,416 ათასი ლარი და იპოთეკური სესხები 29,677 ათასი ლარი სებ-ის მოკლევადიანი სესხების ფლეჯირებისთვის)

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულებების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 39-ში. სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი იხ. განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 41-ში.

21 კლიენტთა ანგარიშები

ათასი ლარი	2018	2017
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	128,789	151,595
- ვადიანი დეპოზიტები	35,137	13,638
სხვა იურიდიული პირები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	135,716	136,032
- ვადიანი დეპოზიტები	161,995	171,321
ფიზიკური პირები		
- მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	109,751	93,866
- ვადიანი ანაზრები	156,033	111,368
კლიენტთა ანგარიშები სულ	727,421	677,820

კატეგორია „სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები“ არ გულისხმობს მოგებაზე ორიენტირებულ სახელმწიფო ბიზნესებს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ცალკე ანგარიშში ნაჩვენები კლიენტების ანგარიშების ნაშთები 734,262 ათას ლარს შეადგენს (2017: 682,318 ათასი ლარი)

ეკონომიკური სექტორის კონცენტრაცია კლიენტების ანგარიშებში ასეთია:

ათასი ლარი	2018		2017	
	თანა	%	თანა	%
ფიზიკური პირები	265,784	37%	205,233	30%
მშენებლობა	96,789	13%	54,944	8%
მომსახურება	80,062	11%	58,565	9%
ტრანსპორტი ან კომუნიკაცია	67,413	9%	67,695	10%
ფინანსური ინსტიტუტები	64,190	9%	51,296	8%
სახელმწიფო დეპოზიტები	55,690	8%	29,245	4%
წარმოება	30,212	4%	77,674	11%
ვაჭრობა	28,780	4%	30,898	5%
განათლება	20,808	3%	21,635	3%
ენერჯეტიკა	678	0%	62,598	9%
სხვა	17,015	2%	18,037	3%
კლიენტთა ანგარიშები სულ	727,421	100%	677,820	100%

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ორი კლიენტი ჰყავდა (2017: ხუთი კლიენტი), რომელთა ნაშთებიც მთლიანი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. ამ კლიენტების ნაშთები სულ 97, 333 ათას ლარს (2017: 199,693 ათასი ლარი), ან მთლიანი კლიენტთა ანგარიშების 13.4% (2017: 29.5%) შეადგენდა.

კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულებების გამჟღავნება იხ. განმარტება 39-ში. კლიენტთა ანგარიშების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტება 41-ში.

22 სხვა ნასესხები სახსრები

ათასი ლარი	2018	2017
<i>სხვა ნასესხები სახსრები AC-ით</i>		
სესხები Blue Orchard-დან	81,003	52,913
სესხები ჩინეთის განვითარების ბანკიდან ("CDB")	48,018	51,513
სესხები შავი ზღვის ვაჭრობის და განვითარების ბანკიდან ("BSTDB")	44,029	41,904
სესხები ურუმჩის სიტი კომერციული ბანკიდან	43,509	47,496
სესხები ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკიდან ("EBRD")	40,505	48,808
სესხები საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციიდან ("IFC")	26,693	-
სესხები ფონდიდან „სიმწვანე ზრდისთვის“ (Finance-in-Motion)	26,491	-
სესხები გლობალური კლიმატის პარტნიორობის ფონდიდან (responsAbility)	13,407	-
სესხები „კომერცბანკიდან“	10,267	6,851
სესხები შპს EFA ფინანსური ინსტიტუტების სავალო ფონდიდან PTE. ("EFA")	6,445	-
სესხები ბანკიდან „BANCA POPOLARE DI SONDRIO SCPA“	5,415	7,882
სესხები ოპეკის საერთაშორისო განვითარების ფონდიდან (OFID)	-	12,903
სხვა	-	10
სხვა ნასესხები სახსრები სულ AC-ით	345,782	270,280
სხვა ნასესხები სახსრები სულ	345,782	270,280

სხვა ნასესხები სახსრების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნების შესახებ იხ. განმარტება 39. სხვა ნასესხები სახსრების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი იხ. განმარტება 35-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 41-ში.

23 სადაზღვევო ვალდებულებები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდეგია:

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
<i>სხვა ფინანსური ვალდებულებები AC-ით</i>			
სერვისებისთვის გადასახდელი		762	586
ანაზღაურების ოპერაციები		576	6,473
სხვა დარიცხული ვალდებულებები		389	134
გადასახდელი სადებეტო და საკრედიტო ბარათებზე		95	481
სხვა ფინანსური ვალდებულებები სულ AC-ით		1,822	7,674
გამოუშვებელი პრემია და ზარალის რეზერვები		2,351	-
სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები		2,180	-
მილიანი სადაზღვევო ვალდებულებები		4,531	
სადაზღვევო ვალდებულებები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები სულ		6,353	7,674

ანაზღაურების ოპერაციების ფინანსური ვალდებულება გულისხმობს იმ თანხებს, რომლებიც ბანკის კლიენტებმა გადარიცხეს თავიანთი კლიენტთა ანგარიშებიდან სხვა კომერციულ ბანკებში, და რომელთა ანაზღაურებაც პერიოდის ბოლოს მოხდა. ეს თანხები გამოაკლდა კლიენტთა ანგარიშებს და შეტანილი იქნა სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში.

სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები 2,180 ათასი ლარი გულისხმობს რეზერვებს ზარალებზე, რომლებიც მოხდა, მაგრამ არ განცხადებულა, თანხით 135 ათასი ლარი.

23 სადაზღვევო ვალდებულებები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები (გაგრძელება)

სადაზღვევო ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე ვალდებულებების ცვლილება წლის განმავლობაში ასეთია:

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
გამომუშავებული პრემია და ზარალების რეზერვები 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		-	-
ბრუტო პრემია წლის განმავლობაში		5,442	-
გამომუშავებული პრემია წლის განმავლობაში		(3,091)	-
გამომუშავებული პრემია და ზარალების რეზერვები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		2,351	-

სადაზღვევო პოლისებით გათვალისწინებული რისკები, როგორც წესი, 12 თვეზე ვრცელდება. სადაზღვევო კონტრაქტებში ზარალების რეზერვები (რომლებიც შედგება პოლისების მფლობელების მიერ განცხადებული ზარალების რეზერვებისგან და დამდგარი, მაგრამ ანგარიშგებაში ჯერ არ ასახული ზარალებისგან) კეთდება იმ ზარალების ხარჯის დასაფარად, რომლებიც დადგა და წინასწარ ფასდება ცნობილი ფაქტების მიხედვით საანგარიშგებო თარიღისთვის.

რეზერვები ყოველთვიურად იხვეწება, რაც რეგულარული, მიმდინარე პროცესის ნაწილია, რადგან ზარალების გამოცდილება ვითარდება. გარკვეული ზარალები ანაზღაურდება, სხვები განცხადდება. დაუფარავი ზარალების რეზერვები არ დისკონტირდება ფულის დროითი ღირებულებით.

კომპანია მის ვადაგაუსვლელ რისკებს იხილავს ცალკეული ბიზნესმიმართულებების ისტორიული ეფექტიანობის მიხედვით, რითაც განსაზღვრავს მოსალოდნელი ზარალების საერთო ცვლილებას.

სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 39-ში.

24 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებებში შედის:

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
თანამშრომელთა ბენეფიტების დარიცხული ხარჯები		1,773	1,254
გადასახდელი გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა		27	-
მიღებული ავანსები		767	260
სხვა		245	340
სხვა ვალდებულებები სულ		2,812	1,854

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებები 2,410 00 ლარის ტოლია (2017: 1,854 ათასი ლარი)

25 სააქციო კაპიტალი

ათასი ლარი აქციების რაოდენობის გარდა	გამოშვებული აქციების რაოდენობა ათასებში	ჩვეულებრივი აქციები	საემისიო შემოსავალი	სულ
2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	16,057	16,057	74,923	90,980
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	16,057	16,057	74,923	90,980
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	16,057	16,057	74,923	90,980

ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი ავტორიზებული რაოდენობა 16,137 ათასი -ია (2017: 16,097 ათასი აქცია), ნომინალური ღირებულებით 1 აქცია 1 ლარი (2017: 1 აქცია 1 ლარი). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია მთლიანადაა გადახდილი.

გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობაა 16,137, ათასი აქცია (2017: 16,097 ათასი აქცია). ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. ზემოთ მოცემულ ცხრილში არ შედის მენეჯმენტზე გრანტით გაცემული 80 ათასი (2017: 40) აქცია, რომელიც ჯერ არ არის მინიჭებული. თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს. საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე ზემოთ მიღებულ ნამეტ შემოსავალს.

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ბანკი მოგებას ანაწილებს დივიდენდების სახით ან რიცხავს რეზერვებში საქართველოს სააღრიცხვო წესების მიხედვით მომზადებული ფინანსური ანგარიშების თანახმად. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, განაწილებისთვის ხელმისაწვდომი წლიური მოგება საქართველოს სააღრიცხვო სტანდარტების მიხედვით 35, 230 ათას ლარს შეადგენს (2017: 19,588 ათასი ლარი). ბანკის გაუნაწილებელი რეზერვები საქართველოს სააღრიცხვო წესებით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 82, 129, ათას ლარს შეადგენს (2017: 65,530, ათასი ლარი).

26 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა

2015 წლის აპრილში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის 2015-2016 წლების ახალი საბონუსე სქემა და უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებზე გრანტით გასცა 71, ათასი ახალი აქცია, შესაბამისი მომსახურების პირობებით. აქციებს აქვს დივიდენდის მიღების უფლება, მაგრამ არ გააჩნია ხმის უფლება და არც გაყიდვის ან მესამე პირისთვის გადაცემის უფლება მომსახურების პირობების შესრულებამდე.

სქემის თანახმად, ყოველწლიურად, ეფექტიანობის წინასწარგანსაზღვრული პირობების თანახმად, სქემის მონაწილეებს გადაეცემა აქციების გარკვეული რაოდენობა. გადასაცემი აქციების მთლიანი რაოდენობა დამოკიდებულია გუნდის მიზნების შესრულებაზე და თითოეული აქციის საბალანსო ღირებულებაზე, ჯგუფის აქციების გადაცემის წინა წლისთვის მომზადებული, IFRS-ით აღდირებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მიხედვით. გუნდის მიზნები ძირითადად უკავშირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ზრდის და მომგებიანობის მაჩვენებლების შესრულებას და გარკვეული საზედამხედველო კოეფიციენტების და კოვენანტების დაცვას. გადაცემულ აქციებს მოჰყვება მომსახურების პირობები. ამ პირობების შესრულებამდე, აქციებს აქვს დივიდენდების უფლება, მაგრამ არა ხმის უფლება და ისინი ვერ გაიყიდება და ვერ გადაეცემა მესამე მხარეს. მომსახურების პირობები გულისხმობს სქემის მონაწილის დასაქმების უწყვეტობას, სანამ მათი სრული უფლებების თანდათანობით გადაცემა არ დასრულდება.

2015 წლის აქციებზე მფლობელებს უფლება გადაეცათ 2016 წლის ივლისში. ამ აქციებს სწორედ მაშინ მოეხსნა უფლებების გადაცემის შემდგომი ყველა შეზღუდვა. 2016 წლის ტრანში გაიცა 2017 წლის 27 ივლისს. ამ აქციებს გადაცემის შემდგომ შეზღუდვები მოჰყვება. უფლება გადაცემული აქციების 50%-ს ეს შეზღუდვა მოეხსნება 2019 წლის ივლისში (შეზღუდვის პირველი პერიოდის დასასრული), 2022 წლის 1 ივლისს (შეზღუდვის მეორე პერიოდის დასასრული) კი გადაცემის შემდგომი შეზღუდვები მთლიანად მოიხსნება (ვადა გაუვა).

2017 წლის მარტში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის ახალი საბონუსე სქემა 2017-2021 წლებისთვის და ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებს 169,ათასი ახალი აქცია გადასცა, შესაბამისი მომსახურების პირობებით.

26 **წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა (გაგრძელება)**

გადაცემის თარიღად ჯგუფი 2017 წლის 27 მარტს თვლის. თითოეული აქციის სამართლიანი ღირებულება გადაცემის დღეს 12.55 ლარით განისაზღვრა. აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ბანკის მფლობელებს შორის აქციების შემენის ტრანზაქციებისთვის დადგენილი ერთი აქციის ფასის მიხედვით.

ახალი სქემის მიხედვით, მენეჯმენტის აქციებზე იგივე შეზღუდვები გავრცელდება. მათი მიღებიდან 2 (ორი) წლის განმავლობაში (შეზღუდვის პერიოდი) დირექტორებს არ შეეძლება ამ აქციების გაყიდვა. ამ პერიოდის გასვლის შემდეგ, დირექტორებს შეეძლება მენეჯმენტის აქციების ნახევრის გაყიდვა. დირექტორების მფლობელობაში მყოფი ყველა მენეჯმენტის აქციის გასხვისება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ დირექტორების თანამდებობიდან გადადგომის შემდეგ.

სქემის მთლიანი ხარჯი 2018 წლისთვის 488 ათასი ლარით განისაზღვრა (2017: 463 ათასი ლარი).

სქემის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

ათასი ლარი აქციების რაოდენობის გარდა	2018	2017
მიუნიციპალიტეტი აქციების რაოდენობა წლის დასაწყისში	213,000	44,000
გადაცემული აქციების რაოდენობა	-	169,000
ეფექტიანობის პირობების მიხედვით მისანიჭებული აქციების საპროცენტო რაოდენობის ცვლილება	5,000	-
მიუნიციპალიტეტი აქციების რაოდენობა წლის ბოლოს	218,000	213,000
თითო აქციის ღირებულება გადაცემის დღის მდგომარეობით (ლარში)	12.55	12.55
წილობრივ ინსტრუმენტებზე გაწეული ხარჯი	488	463
წლის განმავლობაში თანამშრომლების ხარჯად აღიარებული ხარჯი	488	463

წილობრივი გადახდის სქემებში წილობრივი ანგარიშსწორების ნაწილში თანამშრომელთა ხარჯები აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით მინიჭების პერიოდის განმავლობაში და შესაბამისი გატარება კეთდება წილობრივი გადახდის რეზერვზე კაპიტალში. კაპიტალში შეტანილი წილობრივი გადახდის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,339 ლარს შეადგენდა (851 ლარი 2017 წლის 31 დეკემბერს)

27 კაპიტალის თითოეულ კომპონენტში აღიარებული სხვა სრული შემოსავალი

სხვა სრული შემოსავლის მუხლობრივი ანალიზი კაპიტალის თითოეული კომპონენტისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	განმარტება	AFS ფასიანი ქაღალდების გადაფას. რეზ.	შენიშვნა-ნაგებობების გადაფას. რეზ.	სულ
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წელი				
სარეალიზაციო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:				
- მოგებას გამოკლებული ზარალი გასხვისებიდან ან გაუფასურებიდან ასახული მოგება-ზარალი		(85)		(85)
სხვა სრული ზარალი სულ		(85)		(85)
2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წელი				
შენიშვნა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასება			1,052	1,052
სხვა სრული შემოსავალი სულ			1,052	1,052

28 საპროცენტო შემოსავლები და ხარჯები

ათასი ლარი	2018	2017
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით	84,739	66,559
სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით	12,129	10,334
სებ-ში რიცხული სხვა ბანკებისგან მისაღები შემოსავლების სავალდებულო ნაშთები	1,935	1,735
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	98,803	78,628
მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	98,803	78,628
პროცენტი და სხვა მსგავსი ხარჯები		
იურიდიული პირების ვადიანი დეპოზიტები	9,622	10,129
ფიზიკური პირების ვადიანი ანაზღაურებები	7,407	5,300
მიმდინარე/საანგარიშსწორების ანგარიშები	4,371	4,431
ბანკებისგან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები	15,433	9,076
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	6,252	3,686
მთლიანი საპროცენტო ხარჯი	43,085	32,622
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	55,718	46,006

29 საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

ათასი ლარი	2018	2017
საკომისიო შემოსავალი		
<i>საკომისიო შემოსავალი, რომელიც არ უკავშირდება ფინანსურ ინსტრუმენტებს FVTPL-ით:</i>		
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	2,098	1,584
- გაცემულ გარანტიებთან დაკავშირებული საკომისიოები	1,656	1,119
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	1,524	1,312
- ტრანზაქციები ნაღდი ფულით	650	595
- დისტანციური საბანკო მომსახურების საკომისიოები	232	149
- სხვა	470	214
საკომისიო შემოსავალი სულ	6,630	4,973
საკომისიო ხარჯი		
<i>საკომისიო ხარჯი, რომელიც არ უკავშირდება ფინანსურ ინსტრუმენტებს FVTPL-ით:</i>		
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	1,709	1,328
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	491	426
- საკრედიტო ხაზების საკომისიოები	-	92
- ინკასაციის და ტრანზაქციების საკომისიოები	129	148
- გარანტიებთან დაკავშირებული ხარჯები	17	96
- სხვა	144	148
მთლიანი საკომისიო ხარჯი	2,490	2,238
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	4,140	2,735

30 სხვა საოპერაციო შემოსავალი

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
მოგებას გამოკლებული დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციის ზარალი		2,857	517

8-111 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

დასაკუთრებული ქონების გაუფასურების ამობრუნება	660	-
შემოსავალი საინვესტიციო ქონების გაქირავებიდან	165	171
ჯარიმები და საურავები	13	8
სხვა	44	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი სულ	3,739	696

31 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ათასი ლარი	განმარტება	2018	2017
თანამშრომელთა კომპენსაცია		15,150	11,014
პროფესიული სერვისები		2,233	1,176
ცვეთა და ამორტიზაცია	22	1,726	1,369
რეკლამირება და მარკეტინგი		1,254	994
საოპერაციო იჯახის ხარჯი		1,110	1,008
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო სერვისები		719	695
უსაფრთხოება		628	623
მოგლა და შეკეთება		553	441
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა		302	270
სასამართლო ავანსების და სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურება		291	183
დაზღვევა		289	204
საოფისე ინვენტარი		260	206
მოგზაურობა და ტრენინგი		70	99
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება		-	116
სხვა		1,273	935
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები სულ		25,858	19,333

თანამშრომელთა ხარჯებში შეტანილია 488 ათასი ლარი (2017: 463 ათასი ლარი), რომელიც ჯგუფის პერსონალისთვის უშუალოდ აქციონერების მხრიდან გადახდილ წილობრივ ანაზღაურებას.

საინვესტიციო ქონების (რომელიც გაქირავებიდან შემოსავალს გამოიმუშავებს) პირდაპირი საოპერაციო ხარჯები 25 ათას ლარს შეადგენდა (2017: 19 ათასი ლარი) და კომუნალური და თანამშრომელთა ხარჯებისგან შედგებოდა. იმ საინვესტიციო ქონების პირდაპირი საოპერაციო ხარჯები, რომლებიც გაქირავებიდან შემოსავალს არ გამოიმუშავებს, 1 ათას ლარს შეადგენდა (2017: 1 ათასი ლარი).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პროფესიული სერვისების საკომისიო მოიცავს 463 ათას ლარს აუდიტისთვის და აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული სხვა პროფესიული სერვისებისთვის, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად (2017: 226 ათასი ლარი). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკთან დაკავშირებული საკომისიოები შეადგენს 431 ათას ლარს (2017: 226 ათასი ლარი).

32 მოგების გადასახადები

ა) მოგების გადასახადის ხარჯის კომპონენტები (ბენეფიტი)

წლის მოგება-ზარალში ასახული მოგების გადასახადის ხარჯი შედგება შემდეგისგან:

ათასი ლარი	2018	2017
მიმდინარე გადასახადი	(3,991)	(2,390)
გადავადებული გადასახადი	(1,482)	648
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	(5,473)	(1,742)

ბ) საგადასახადო ხარჯსა და მოგება-ზარალს შორის რეკონსილაცია, გამრავლებული შესაბამის საგადასახადო განაკვეთზე

ჯგუფის 2018 წლის მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება მოგების გადასახადი განაკვეთით 15% (2017: 15%) შვილობილი კომპანიების მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთი (2017: 15%). ქვემოთ მოცემულია დაბეგვრის მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ხარჯს შორის რეკონსილაცია.

ათასი ლარი	2018	2017
მოგება დაბეგვრამდე	42,766	31,633
თეორიული საგადასახადო ხარჯი კანონის მიხედვით (2018: 15%; 2017: 15%)	(6,415)	(4,745)
იმ მუხლების საგადასახადო ეფექტი, რომლებიც არაა გაქვითვადი ან შეფასებადი საგადასახადო მიზნებისთვის:		
- მოგება, რომელიც გათავისუფლებულია დაბეგვრისგან (მთავრობის/სებ-ის ფასიანი ქაღალდები და დეპოზიტები)	2,065	1,695
- მოგების მუხლები, რომლებიც მოგება-ზარალში არ არის აღიარებული, მაგრამ საგადასახადო თვალსაზრისით ექვემდებარება დაბეგვრას	(91)	(38)
- არაგაქვითვადი ხარჯები	(8)	(23)
- საგადასახადო კანონმდებლობაში შეტანილი ცვლილებების ეფექტი	(1,024)	1,369
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი/(კრედიტი)	(5,473)	(1,742)

ჯგუფმა არ ჩაწერა შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციებთან დაკავშირებული დროებითი განსხვავებების - 7 ათასი ლარის გადავადებული გადასახადის ვალდებულება (2017: ნული), რადგან ჯგუფს შეუძლია აკონტროლოს ამ დროებითი განსხვავებების ამობრუნების დრო და არ აპირებს პროგნოზირებად მომავალში ამ ამობრუნების გაკეთებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილება შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც 2019 წლის 1 იანვრიდან კომერციული ბანკების და სადაზღვევო ორგანიზაციებისთვის უქმდება პერიოდის მოგების გადასახადი (დივიდენდის ან სხვა ფორმით განაწილებამდე).

2018 წლის 30 მაისს საქართველოს მთავრობამ გამოაცხადა ამ ცვლილებების გადავადება 2023 წლის 1 იანვრამდე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები ხელახლა ითვლება იმ რაოდენობებისთვის, რომელთა ათვისებაც მოსალოდნელია 2019 წლის 1 იანვრიდან 2022 წლის დეკემბრამდე პერიოდში.

32 მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

გ) გადავადებული გადასახადები დროებითი განსხვავების ტიპების მიხედვით

IFRS-სა და საკანონმდებლო საგადასახადო რეგულირებას შორის განსხვავებები იწვევს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას (ფინანსური ანგარიშგების მიზნისთვის) და მათ საგადასახადო ბაზას შორის დროებითი განსხვავებების გაჩენას. ქვემოთ მოცემულია ამ დროებითი განსხვავებების ცვლილების საგადასახადო ეფექტი.

ათასი ლარი	1 იანვარი 2018	მოგებაში ან ზარალში დაკრედიტებული/დარიცხული	დაკრედიტებული/დარიცხული პირდაპირ კაპიტალში	31 დეკ 2018
გამოკეთიერადი/(დაბეგრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი				
შენიშნა-ნაგებობები და მოწყობილობა	(14)	(373)	-	(387)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებზე	(799)	(923)	(134)	(1,856)
გარანტიების გაუფასურების რეზერვი	(20)	(92)	(13)	(125)
ბანკთაშორის რეზერვი	-	(8)	24	16
ფასიანი ქაღალდების ამობრუნების რეზერვი	-	10	39	49
დარიცხვები	250	(49)	49	250
სხვა	373	(62)	-	311
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა	58	13	-	71
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	(152)	(1,484)	(35)	(1,671)

ჯგუფის მიმდინარე სტრუქტურის და საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის კონტექსტში, სხვადასხვა ჯგუფის კომპანიების საგადასახადო დანაკარგები და მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ დაოფსეტდეს მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებით და სხვა ჯგუფის კომპანიების დაბეგრადი მოგებით და, შესაბამისად, გადასახადები შეიძლება დაირიცხოს კონსოლიდირებული საგადასახადო ზარალის შემთხვევაშიც კი. ამიტომ, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ოფსეტდება მხოლოდ მაშინ, როცა ერთსა და იმავე დაბეგრად ერთეულს და საგადასახადო ორგანოს უკავშირდება.

ათასი ლარი	1 იანვარი 2017	დაკრედიტებული/დარიცხული პირდაპირ მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2017
გამოკეთიერადი/(დაბეგრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი			
შენიშნა-ნაგებობები და მოწყობილობა:	(246)	232	(14)
სესხის გაუფასურების რეზერვი	(1,176)	378	(798)
გარანტიის გაუფასურების რეზერვი	(63)	43	(20)
დარიცხვები	179	71	250
სხვა	457	(85)	372
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა	49	9	58
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	(800)	648	(152)

33 დივიდენდები

ათასი ლარი	2018	2017
	ჩვეულებრივი	ჩვეულებრივი
1 იანვარს გადასახდელი დივიდენდები		
წლის განმავლობაში დეკლარირებული დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	2,989 (2,989)	2,545 (2,545)
31 დეკემბრის მდგომარეობით გადასახდელი დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში დეკლარირებული დივიდენდები თითოეულ აქციაზე	0.19	0.16

ყველა დივიდენდი დეკლარირებული და გადახდილია ლარით.

34 ვალის რეკონსილაცია

ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ცვლილება წარმოდგენილი პერიოდების მიხედვით. ამ ვალდებულებების მუხლები ის მუხლებია, რომლებიც ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშში „დაფინანსების საქმიანობის“ კატეგორიაშია ასახული.

ათასი ლარი	ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან	
	ნასესხები საბაზრები	სულ
ვალი 2017 წლის 1 იანვარს	121,530	121,530
ფულადი ნაკადების მოძრაობა	150,444	150,444
სავალუტო კორექტირებები	(2,507)	(2,507)
სხვა არაფულადი ცვლილებები	813	813
ვალი 2017 წლის 31 დეკემბრს	270,280	270,280
ვალი 2018 წლის 1 იანვარს	270,280	270,280
ფულადი ნაკადების მოძრაობა	66,678	66,678
სავალუტო კორექტირება	7,637	7,637
სხვა არაფულადი ცვლილებები	1,187	1,187
ვალი 2017 წლის 31 დეკემბრს	345,782	345,782

35 ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფში ფინანსური რისკების მართვის ფუნქცია ვრცელდება ფინანსურ რისკებზე, ოპერაციულ რისკებსა და იურიდიულ რისკებზე. ჯგუფი, ფინანსურ შედეგებზე, მის გრძელვადიან სტრატეგიულ მიზნებსა და რეპუტაციაზე რისკების ზეგავლენის შემცირების მიზნით მართავს რისკების გამოვლენას, შეფასებას და შემსუბუქებას (მიტიგაციას), შიდა მმართველობის პროცესების, რისკების მართვის მექანიზმების და პროცესების საშუალებით.

რისკების მართვის პასუხისმგებლობა ჯგუფის შიგნით ყველა დონეზე ვრცელდება, სამეთვალყურეო საბჭოდან და დირექტორთა საბჭოდან დაწყებული (აღმასრულებელი მენეჯმენტი) თითოეული ფუნქციური ერთეულის მენეჯერთა და რისკების ოფიცრით დამთავრებული. რისკების მართვის ფუნქცია რისკების მართვის შემდეგ ფუნქციურ ერთეულებზეა განაწილებული: სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორთა საბჭო, აუდიტის კომიტეტი, რისკების მართვის კომიტეტი, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO), რისკების მართვის დეპარტამენტი, ხაზინის დეპარტამენტი და საკრედიტო კომიტეტები.

სამეთვალყურეო საბჭოს აკისრია რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ზედამხედველობის ზოგადი პასუხისმგებლობა. სამეთვალყურეო საბჭო, როგორც ბანკის მმართველობის უმაღლესი ორგანო, აფასებს ბანკის რისკის პროფილს და ბანკის რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ადეკვატურობასა და

ეფექტიანობას, რითაც აწესებს რისკების მართვის ზოგად მიდგომას და პრინციპებს. საბჭო ასევე ამტკიცებს ცალკეულ რისკების სტრატეგიებს, ადგენს ბანკის რისკის აპეტიტს და რისკების კონტროლის სისტემას.

სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტები მოიცავს რისკის ძირითად ტიპების განსაზღვრებას, მენეჯმენტს აკისრებს კონკრეტულ რისკებზე პასუხისმგებლობას და აწესებს მოთხოვნებს შიდა კონტროლის სისტემებზე. რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტების მიზანია ჯგუფის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენა, ანალიზი და მართვა, რისკების შესაბამისი ლიმიტების და კონტროლის დაწესება და რისკის დონეების და ლიმიტების დაცვის მუდმივი მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები რეგულარულ გადამოწმებას გადის ბაზრის პირობის ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების ცვლილებების და ახალი საუკეთესო პრაქტიკის ასახვის მიზნით.

დირექტორთა საბჭო თითოეული ბიზნესმიმართულებისთვის განსაზღვრავს ყველა დამახასიათებელი რისკის მართვის შესაბამის პროცედურებს. ამ დროს მისი ამოცანაა ბიზნესის იმგვარი სტრუქტურირება, რომ ასახოს რისკები, უზრუნველყოს მოვალეობათა ადეკვატური გამიჯვნა და ადეკვატური პროცედურების არსებობა, განსაზღვროს დაქვემდებარებულ თანამშრომელთა ოპერაციული მოვალეობები. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების შემსუბუქების ღონისძიებათა მონიტორინგსა და განხორციელებაზე, ასევე ჯგუფის მუშაობის რისკების დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში მიმდინარეობის უზრუნველყოფაზე.

ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის უპირველესი ამოცანებია: რისკების ლიმიტების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის პოზიცია ამ ლიმიტების ფარგლებშია. ოპერაციული და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციების მთავარი ამოცანაა შიდა პოლიტიკის და პროცედურების სათანადო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, ოპერაციული და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით.

საკრედიტო რისკი, იმართება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის საშუალებით როგორც პორტფელის, ისე ტრანზაქციების დონეზე. გადაწყვეტილების მიღების ეფექტიანობის ხელშეწყობის მიზნით, ჯგუფი საკრედიტო კომიტეტების იერარქიას აწესებს, პოზიციის ტიპიდან და სიდიდიდან გამომდინარე.

ბაზრის და ლიკვიდობის რისკებს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი, ხაზინის დეპარტამენტთან და რისკების მართვის დეპარტამენტთან კოორდინაციით. ხაზინის დეპარტამენტი ფინანსური და არაფინანსური რისკების მონიტორინგს ახორციელებს ოპერაციულ ერთეულებთან რეგულარული შეხვედრების გზით. ამ შეხვედრების დროს ხაზინა თანამშრომლებისგან იღებს ექსპერტულ რეკომენდაციას თავიანთი სფეროების შესახებ, ახორციელებს ლიკვიდობის გეპების, სტრუქტურული საპროცენტო განაკვეთების პოზიციების ყოველდღიურ კონტროლს, და მართავს და აკონტროლებს უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციას.

ბანკი ადგენს რისკების ალების და მართვის პრინციპებს, რომლებიც შიდა წესებსა და პოლიტიკის დოკუმენტებშია ასახული და მთელ ორგანიზაციაში თანმიმდევრულად გამოიყენება. ეს ზოგადი პრინციპებია:

- პრუდენციული რისკების ალება რისკების ყოვლისმომცველი შეფასებით და კონტროლის გარემოში;
- მონიტორინგის და ანგარიშგების ადეკვატური და ეფექტიანი სისტემა;
- რისკების სათანადო რაოდენობრივი გამოსახვა სათანადო მეთოდოლოგიის გამოყენებით ბანკის ზომის და კომპლექსურობის შესაბამისად;

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

- მარეგულირებლის ყველა მოქმედი მოთხოვნის და ინსტრუქციის მიღება და შესრულება და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით;

- რისკების ეფექტიანი მმართველობის განხორციელება რისკების კონტროლის სათანადო იერარქიის შენარჩუნებით, რომელიც, ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან არიდების მიზნით, დამოუკიდებელია ბიზნეს-საქმიანობისგან;
- რისკების მართვის მოსაზრებათა დაცვა ახალი საქმიანობის, ბიზნესმიმართულების ან პროდუქტების ექსპლუატაციაში გაშვებისას.

როგორც გარე, ისე შიდა რისკის ფაქტორების გამოვლენა და მართვა მთელი ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურის შიგნით ხდება. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა რისკების რუკის შემუშავებას. ასეთი რუკები რისკის ფაქტორების ფართო სპექტრის გამოვლენის საშუალებას იძლევა და კომფორტის იმ დონის განსაზღვრის საფუძველია, რომელსაც რისკების შემსუბუქების არსებული პროცედურები იძლევა.

საკრედიტო რისკი. ჯგუფის წინაშე დგას საკრედიტო რისკი. ეს ის რისკია, როცა ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვერ შეასრულებს მის მოვალეობას, რითაც კონტრაგენტის ფინანსურ ზარალს გამოიწვევს.

საკრედიტო რისკის პოზიცია წარმოიშობა ჯგუფის საკრედიტო საქმიანობის და პარტნიორებთან განხორციელებული სხვა ტრანზაქციების გამო, რაც იწვევს ფინანსურ აქტივების და კრედიტთან დაკავშირებული გარებალანსური ვალდებულებების გაჩენას.

ჯგუფის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში, ფინანსური პოზიციის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებში. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია გაცემულ ფინანსურ გარანტიებზე, კრედიტის გაცემის ვალდებულებებზე, აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებზე და იმპორტ-ექსპორტის აკრედიტივებზე თავად ვალდებულების ტოლია.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი ჯგუფის საქმიანობასთან ასოცირებული ცალკეული ყველაზე დიდი რისკია. ამიტომ, მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება მის საკრედიტო რისკის პოზიციას.

რისკების მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის შეფასება კომპლექსურია და მოითხოვს მოდელის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება ბაზრის პირობის, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადის და დროის გასვლის მიხედვით. აქტივების პორტფელისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება მოითხოვს დეფოლტის ალბათობის, მასთან დაკავშირებული ზარალის კოეფიციენტების და მხარეებს შორის დეფოლტის კორელაციების შემდგომ შეფასებას.

ლიმიტები. ჯგუფი მისი საკრედიტო რისკის დონეს ასტრუქტურირებს ერთ მსესხებელთან, ან მსესხებელთა ჯგუფთან და გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან მიმართებაში მიღებული რისკის სიდიდეზე ლიმიტების დაწესებით. ლიმიტებს საკრედიტო რისკის დონეზე პროდუქტებისა და დარგის მიხედვით რეგულარულად ამტკიცებს მენეჯმენტი. ამგვარი რისკები მუდმივად განახლებად მონიტორინგს ექვემდებარება და მათი გადახედვა წელიწადში ერთხელ, ან უფრო ხშირად ხდება.

ჯგუფმა რამდენიმე საკრედიტო კომიტეტი შექმნა, რომლებიც მსესხებელ ფიზიკურ პირებზე საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე არიან პასუხისმგებელი:

- ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 300 ათას აშშ დოლარზე ზემოთ. დამტკიცება ელექტრონული ფოსტის საშუალებით ხდება, ან საჭიროებისას ტარდება კომისიის სხდომა. კომისია ასევე პასუხისმგებელია შედარებით დაბალი დონის საკრედიტო კომიტეტებისთვის მითითებების მიცემაზე.

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

- შედარებით დაბალი დონის საკრედიტო კომიტეტები იხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო ლიმიტებს 100-300 ათასი აშშ დოლარის ფარგლებში. დამტკიცება ხდება ელექტრონული ფოსტის საშუალებით, ან საჭიროების შემთხვევაში ტარდება კომიტეტის სხდომა.

- სასესხო განაცხადები 100 ათას აშშ დოლარამდე თანხით მტკიცდება საკრედიტო რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ. გამონაკლისს წარმოადგენს საცალო სესხები თანხით 20 ათას დოლარამდე, რომლებსაც საცალო დაკრედიტების ჯგუფი ამტკიცებს.

საკრედიტო განაცხადები, რომლებიც შესაბამისი კლიენტთან ურთიერთობის მენეჯერებისგან შემოდის, საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად გადაეცემა შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს. საკრედიტო რისკის პოზიცია, ასევე ნაწილობრივ იმართება უზრუნველყოფის და კორპორაციული და პირადი გარანტიების მიღებით. საკრედიტო რისკის პოზიციის მონიტორინგის მიზნით, ფინანსური ანგარიშგების და რისკების დეპარტამენტების შესაბამისი თანამშრომლები ამზადებენ რეგულარულ ანგარიშებს. ეს ანგარიშები კლიენტის ბიზნესის და ფინანსური მდგომარეობის სტრუქტურირებულ ანალიზს ეფუძნება. იმ კლიენტთან რაიმე სახის ურთიერთქმედების ფაქტი, რომლის გადახდისუნარიანობაც უარესდება, მოეხსენება რისკების კომიტეტს, დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს და განიხილება მათ მიერ.

საკრედიტო რისკების კლასიფიკაციის სისტემა. საკრედიტო რისკის გაზომვის და საკრედიტო რისკის სიდიდის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციის მიზნით, ჯგუფი იურიდიული პირებისთვის იყენებს შიდა სარეიტინგო სისტემას, ან საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ დადგენილ რისკების კლასიფიკაციას, ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის, ფასიანი ქაღალდებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის.

შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები ერთმანეთთან შესაბამისობაშია მოყვანილი ბანკის შიგნით დადგენილი მთავარი შკალის მიხედვით, სადაც საკრედიტო რისკის კონკრეტული კატეგორიას შეესაბამება დეფოლტის ალბათობის კონკრეტული დიაპაზონი, როგორც ამ ცხრილზეა ნაჩვენები:

მთავარი შკალა საკრედიტო რისკის კატეგორია	კორპორაციული შიდა რეიტინგი	საერთაშორისო სააგენტოების შესაბამისი საერთ. რეიტინგები (Fitch)	დეფოლტის ალბათობის ინტერვალის შესაბამისი საერთაშორისო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით (Fitch)
ძალიან კარგი	1 – 2	AAA to BB+	0,01% - 0,5%
კარგი	3 – 4	BB to B+	0,51% - 3%
დამაკმაყოფილებელი	5 – 6	B, B-	3% - 10%
სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	7 – 8	CCC+ to CC-	10% - 99,9%
დეფოლტი	9	C, D-I, D-II	100%

თითოეული სესხისთვის ხდება საკრედიტო რისკის კატეგორიის განსაზღვრა გადახდისუნარიანობის შესაბამისად, საკრედიტო რისკის კატეგორიის განმსაზღვრელ მთავარ შკალაზე.

ძალიან კარგი - კრედიტის მაღალი ხარისხი დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით;

კარგი - კრედიტის ადეკვატური ხარისხი ზომიერი საკრედიტო რისკით;

დამაკმაყოფილებელი - კრედიტის ზომიერი ხარისხი დამაკმაყოფილებელი საკრედიტო რისკით;

სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული - კრედიტი, რომელიც უფრო ყურადღებით მონიტორინგს და გამოსასწორებელ ქმედებას მოითხოვს

დეფოლტი - კრედიტი, რომელზეც მოხდა დეფოლტი.

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მიდგომა, რომელსაც ჯგუფი იურიდიულ პირებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის გასაზომად იყენებს, ექსპერტულ რეკომენდაციაზე დაყრდნობით შემუშავებული შიდა მოდელია, რომელიც მსესხებელს საკრედიტო რეიტინგს ანიჭებს სხვადასხვა ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების

მიხედვით. რეიტინგების მინიჭება ხდება საკრედიტო რისკის ოფიცრების მიერ, რომელსაც შემდეგ საკრედიტო რისკის კომიტეტის წევრები იხილავენ სესხის დამტკიცების პროცესში.

ის პოზიციები, რომელთაც შიდა რეიტინგი არ აქვს მინიჭებული, საკრედიტო რისკის მიხედვით კლასიფიცირდება, სხვადასხვა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმის გამოყენებით, ესენია: ვადაგადაცილების დღეები, რესტრუქტურისა, უზრუნველყოფის არსებობა.

საკრედიტო რისკის კატეგორია

სესხის ხარისხის კრიტერიუმები

მალიან კარგი	ვადაგადაცილება არ არის; მთლიანად დაფარულია დეპოზიტის, ძვირფასი ლითონის ან მთავრობის გარანტიით.
კარგი	ვადაგადაცილება არ აღემატება 31 დღეს ბოლო 12 თვის განმავლობაში;
დამაკმაყოფილებელი	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატება 31-60 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურისებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და მიმდინარე ვადაგადაცილება 31 დღეზე ნაკლებია.
სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატებოდა 61-90 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურისებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და მიმდინარე ვადაგადაცილება 31-90 დღეა.
დეფოლტი	სესხმა ბოლო 12 თვის განმავლობაში განიცადა რესტრუქტურისა ან ბოლო 12 თვის განმავლობაში მინიმალური ვადაგადაცილება 90 დღეა.

საერთაშორისო რეიტინგები მხარეებს ისეთი დამოუკიდებელი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მიენიჭება, როგორცაა S&P, Moody's და Fitch. რეიტინგების შესახებ ინფორმაცია საჯაროა. ეს რეიტინგები და დეფოლტის ალბათობის შესაბამისი დიაპაზონი შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ვრცელდება: ბანკთაშორისი განთავსებები, სახელმწიფო დაწესებულებებზე და მათ დაქვემდებარებაში მყოფ ორგანიზაციებზე გაცემული სესხები და ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდები (სახელმწიფოს, კორპორაციების ფასიანი ქაღალდები, მუნიციპალური ობლიგაციები, ევრობონდები და შესყიდული სავალო ვალდებულებები).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL ფულადი ნაკადების სამომავლო დანაკლისის დისკონტირებული ღირებულების ალბათობის მიხედვით შეწონილი შეფასებაა. (ანუ, საკრედიტო დანაკარგების საშუალო შეწონილი, იმ რომელიც დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს და შეწონილია ამ დანაკარგების მოხდენის ალბათობით). ECL მიდგომა მიუკერძოებელია და განისაზღვრება ყველა შესაძლო შედეგის დიაპაზონის შეფასებით. ECL შეფასების მიდგომისთვის ჯგუფი იყენებს ოთხ კომპონენტს, ესენია: დეფოლტის ალბათობა (PD), პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში (EAD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და დისკონტის განაკვეთი.

EAD მეთოდი პოზიციას აფასებს მომავალში მოსახდენი დეფოლტის თარიღით და ითვალისწინებს პოზიციაში მოსალოდნელ ცვლილებებს საანგარიშო პერიოდის შემდგომ, მათ შორის ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვას და დამტკიცებული ლიმიტებიდან მოსალოდნელ გატანებს. EAD სესხებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში ფასდება კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) გამოყენებით. CCF არის კოეფიციენტი, რომელიც აჩვენებს დამტკიცებული ლიმიტების საბალანსო პოზიციად გარდაქმნის ალბათობას განსაზღვრულ პერიოდში. მონაცემთა შეზღუდულობის გამო, ჯგუფი თვლის, რომ CCF არის 100%. დეფოლტის ალბათობა PD დეფოლტის შესაძლებლობის წინასწარი შეფასებაა, რომელიც

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს. LGD იმ ზარალის წინასწარი შეფასებაა, რომელსაც დეფოლტის დროს ექნება ადგილი. ის ეფუძნება სახელმწიფო ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, მათ შორის უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მისაღებ, შორის განსხვავებას. როგორც წესი, ის გამოისახება EAD-ის პროცენტის სახით. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს

გამოითვლება მოსალოდნელი დანაკარგების მიმდინარე ღირებულება, რომლის დროსაც დისკონტის განაკვეთის როლში გამოიყენება ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) ან მისი მიახლოებითი შეფასება.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელირება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მთელ პერიოდზე. *ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მთელი პერიოდი* უდრის სავალო ინსტრუმენტების ვადიანობამდე დარჩენილ სახელშეკრულებო პერიოდს. ამჟამად ბანკი არ ახდენს ECL-ის კორექტირებას მოსალოდნელი წინასწარი დაფარვების მიხედვით, მაგრამ მის ზეგავლენას არაარსებითად არის შეფასებული. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისთვის არსებობის რული პერიოდი ის სახელშეკრულებო პერიოდია, რომლის განმავლობაშიც დაწესებულებას აქვს მიმდინარე სახელშეკრულებო ვალდებულება კრედიტის გაცემაზე. არსებობის მთელი პერიოდის პოზიციის განსაზღვრისთვის, ჯგუფი გამოხაკლისის სახით, იყენებს გამარტივებულ მიდგომას ფიზიკურ პირებზე გაცემულ ბარათებთან მიმართებაში. ამ ინსტრუმენტებისთვის მაქსიმალურ არსებობის მთელ პერიოდად აღებულია 5 წელი (მაქსიმალური ნებადართული ვადიანობა არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო კრედიტებისთვის), ECL კი ყოველთვის იზომება არსებობის მთელ პერიოდში მოსალოდნელი დანაკარგების მიხედვით.

მენეჯმენტი ახდენს *არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის* მოდელირებას, ანუ იმ დანაკარგების, რომლებიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში შესაძლო დეფოლტის შედეგად წარმოიშობა. *12 თვის ECL* არის არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის ნაწილი, რომელიც ფინანსურ ინსტრუმენტს წარმოეშობა დეფოლტის მოვლენებისგან, რომლებიც შესაძლებელია საანგარიშო პერიოდის გასვლიდან 12 თვის განმავლობაში მოხდეს, ან ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილი პერიოდი, თუ ის ერთ წელზე ნაკლებია.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებისთვის შეფასებული ECL-ი, დროის პერიოდის შეფასებებია და არა მთელი ციკლის, რაც, როგორც წესი, საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოიყენება. ეს შეფასებები ითვალისწინებს *საპროგნოზო ინფორმაციას*, ანუ ECL-ი ასახავს საკრედიტო რისკზე ზეგავლენის მქონე მთავარი მაკროეკონომიკური ცვლადების ალბათობის მიხედვით შეწონილ განვითარებას.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის მიზნებისთვის, ჯგუფი დეფოლტს განსაზღვრავს, როგორც სიტუაციას, როცა პოზიცია აკმაყოფილებს ერთ ან მეტ ქვემოთ მოყვანილ კრიტერიუმს:

- 90 დღიზე მეტი ვადაგადაცილება
- პრობლემური რესტრუქტურისა (პოზიცია არის გადახდისუუნარო)
- გადახდისუუნარობა, რაც კონტრაგენტის შიდა რეიტინგით გამოიხატება.

თუ კონტრაგენტის დონეზე დამატებითი ინფორმაცია არაა ხელმისაწვდომი, როგორც წესი, მხოლოდ >90 დღის ვადაგადაცილება და პრობლემური რესტრუქტურისა მიიჩნევა საცალო მსესხებლების დეფოლტის ინდიკატორებად.

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, ჯგუფი დეფოლტად ჩათვლის, ანუ მესამე სტადიას მიაწიკებს სესხს/სესხებს, სადაც შესაძლებელია, შემდეგ შემთხვევებში:

- გარანტიის გამოთხოვა
- ნაწილობრივი ჩამოწერა
- კონკრეტული პორტფელს ან სემენტებს, გლობალური მაკროეკონომიკური ცვლილებების შემთხვევაში, რომლებსაც ნეგატიური ზეგავლენა ექნება აღნიშნულ სემენტებზე;

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, მნიშვნელოვნების ზღვარს ზემოთ მყოფ კონტრაგენტთა ინდივიდუალური შეფასების შემთხვევაში, კონტრაგენტის გადახდისუუნაროდ აღიარებისთვის, ბანკი აანალიზებს მთელ რიგ ხარისხობრივ ფაქტორებს. ქვემოთ ჩამოთვლილი სია არ არის ამომწურავი:

- მსესხებლის მუდმივი შემოსავლის წყაროები აღარ იარსებებს ბაზრის გაქრობის გამო, რაც მსესხებლის გაყიდვების შემცირებას გამოიწვევს.
- სხვა კრედიტორებისთვის გადახდების შეფერხებები;
- მსესხებლის მნიშვნელოვანი აქტივების გაყიდვა ზარალით;
- მნიშვნელოვანი ხელშეკრულების (კლიენტის ან მიმწოდებლის) შეწყვეტა, რომელიც შემოსავლის მნიშვნელოვანი ნაწილის წყაროა ან წარსულში გაკეთებული შესყიდვები;
- ხელშეკრულების ან საკრედიტო ხელშეკრულების პირობების (კოვენანტების) დარღვევა;
- სასამართლო საქმის დაწყება, რომელმაც ფულადი სახსრების მნიშვნელოვანი გადინება შეიძლება გამოიწვიოს;
- არის იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება ან სხვა ფინანსურ რეორგანიზაციას განიცდის;
- სექტორის კრიზისი, თუ კონტრაგენტს სუსტი პოზიცია აქვს მოცემულ სექტორში. ის მქონე კონტრაგენტთან ერთად ოპერირებს.

ინსტრუმენტი დეფოლტის აღარმქონედ (ანუ გაჯანსაღებულად) ითვლება, როცა ზედიზედ თორმეტი თვის განმავლობაში აღარ აკმაყოფილებს დეფოლტის არცერთ კრიტერიუმს. ეს თორმეტი თვიანი პერიოდი ექსპერტული დასკვნით განისაზღვრა, იმ ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მდგომარეობაში დაბრუნების ალბათობას გაჯანსაღების შემდეგ, გაჯანსაღების სხვადასხვა შესაძლო დეფინიციების გამოყენებით.

იმის შეფასება, მოხდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ხდება ინდივიდუალურად თითოეული სესხისთვის. კორპორაციებზე გაცემული სესხებისთვის, ბანკთაშორისი სესხებისთვის და სავალო ფასიანი ქაღალდებისთვის AC (ამორტიზებული ღირებულება)-ით, ან FVOCI (სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლის საშუალებით)-ით, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR) ფასდება ინდივიდუალურად ქვემოთ მოყვანილი მიზეზების მონიტორინგის საშუალებით. ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის SICR ფასდება პორტფელის მიხედვით, მაგრამ საბოლოოდ SICR ცალკეულ სესხს ენიჭება და არა მსესხებლის ყველა სესხს. ბანკის რისკების მართვის დეპარტამენტი პერიოდულად მონიტორინგს უწევს SICR-ის გამოვლენის კრიტერიუმებს და განიხილავს მათ შესაბამისობას და სათანადოობას. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ უპირობოდ აქვს ადგილი, როცა ფინანსური აქტივები 30 დღეზე მეტადაა ვადაგადაცილებული.

ჯგუფი იყენებს დაბალი საკრედიტო რისკის ფინანსური აქტივების დეფინიციას. ბანკი ეყრდნობა იმ მოსაზრებას, რომ აქტივებს გარე რეიტინგით, რომელიც შეესაბამება „საინვესტიციო“ კატეგორიის (მაგალითად AAA-დან BBB-ის ჩათვლით Standard & Poor’s-ის სარეიტინგო სისტემის მიხედვით ან Moody’s-ის შესაბამისად) საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით დაბალი საკრედიტო რისკი აქვს. ჯგუფი საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით არ იყენებს დაბალი რისკის შეფასების გამონაკლისს.

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტს SICR-ის მქონედ მიიჩნევს, როცა ის აკმაყოფილებს შემდეგ ერთ ან მეტ რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ან საყრდენ.

ბანკთაშორისი ოპერაციებისა და ბონდებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30- ზე მეტი დღით;

- ზემოთ მოცემული სარეიტინგო შკალით მინიჭებული აქვს „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულის“ შესაბამისი რისკის საერთაშორისო რეიტინგი.

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების და კორპორაციული კლიენტების მიერ გამოშვებული ობლიგაციებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურირაცია (თუ პოზიცია არაა გადახდისუნარო)
- შიდა რეიტინგის ცვლილება, რომელიც „ძალიან კარგის“ ან „კარგის“ კატეგორიიდან „დამაკმაყოფილებლის“ ან „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულისკენ“ ჩამოსვლის შესაბამისია;

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურირაცია (თუ პოზიცია არ არის გადახდისუნარო)
- არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის მნიშვნელოვანი ზრდა/12 თვის დეფოლტის ალბათობის მნიშვნელოვანი ზრდა საცალო პორტფელში.

ECL-ის ის დონე, რომელიც ამ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაშია აღიარებული, იმაზეა დამოკიდებული, მსესხებლის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს მოდელი გულისხმობს ბანკის აქტივების კლასიფიკაციას სამ ეტაპად.. ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული და რომლის საკრედიტო რისკიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზარდილა, აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვი, რომელიც 12 თვის ECL-ებზეა აგებული(ეტაპი 1). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დადგინდა SICR, ფინანსური ინსტრუმენტი გადაინაცვლებს მეორე ეტაპზე, მაგრამ ის ჯერ არ არის აღიარებული საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. თუ ფინანსური ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ის მესამე ეტაპზე გადადის და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. აქტივის მესამე ეტაპზე კლასიფიკაციის შედეგი ისაა, რომ ბანკი წყვეტს საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას ბრუტო საბალანსო ღირებულების საფუძველზე და საპროცენტო განაკვეთის განაგარიშებისას აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებას არიცხავს, ECL-ის გამოკლებით.

თუ არსებობს იმის მტკიცებულება, რომ SICR კრიტერიუმები აღარ კმაყოფილდება, ინსტრუმენტი ისევ პირველ ეტაპზე გადადის. თუ პოზიცია მეორე ეტაპზე გადავიდა ხარისხობრივი ინდიკატორის საფუძველზე, ჯგუფი აკვირდება, კიდევ არსებობს ეს ინდიკატორი თუ შეიცვალა. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ პორტფელებს, რომლებიც მეორე ეტაპს მიეკუთვნება საყურადღებო სიის სტატუსის გამო. ამ პორტფელებს რეგულარული, სულ მცირე ყოველწლიური მონიტორინგი უტარდება, რომლის დროსაც გათვალისწინებული ECL შეფასებების ბოლო მოვლენები.

POCI ტიპის ფინანსური აქტივებისთვის ECL ყოველთვის იზომება არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ამიტომ, ჯგუფი აღიარებს მხოლოდ არსებობის მთელი პერიოდისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების კუმულატიურ ცვლილებებს.

ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: უნიკალური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე სესხებს, ცალკეულ მნიშვნელოვან სესხებს, ანუ 2 მილიონ ლარზე ზემოთ ცალკეულ პოზიციებს. ეს ზღვარი დაწესდა ექსპერტული გადაწყვეტილებით და გათვალისწინებული იქნა ბანკის პორტფელის მიმდინარე სტრუქტურა. მისი გადახედვა მხოლოდ პორტფელის მოცულობის და სტრუქტურის მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაშია შესაძლებელი.

ჯგუფი პორტფელის მიხედვით აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: საცალო სესხებს და კორპორაციულ მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემულ სესხებს, როცა პოზიცია მნიშვნელოვნების ზღვარს ქვემოთაა. ამ მიდგომის თანახმად, სესხების ჯგუფები კონკრეტული მახასიათებლების მიხედვით ჰომოგენურ ქვესეგმენტებადაა დაჯგუფებული, მაგალითად პროდუქტების ტიპების, დანაკარგების

ისტორიული მონაცემების, ადგილმდებარეობის, საქმიანობის სექტორების, სესხის ვალუტის და ა.შ.

ბანკთაშორის სესხების, ბანკების მიერ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების და სახელმწიფო დაწესებულებებზე გაცემული სესხების შეფასებებს ჯგუფი ახდებს საერთაშორისო რეიტინგების საფუძველზე.

ECL ინდივიდუალური შეფასება ხდება საკრედიტო დანაკარგების პროგნოზების სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეწონით თითოეული შედეგის ალბათობებით.. ჯგუფი თითოეული შეფასებული სესხისთვის სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს განსაზღვრავს, რომელთაგან ერთი სრულ საკრედიტო ზარალს იწვევს, თუმცა ასეთი ზარალის ალბათობა მეტად მცირე შეიძლება იყოს. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად საკრედიტო რისკების და პრობლემური აქტივების მართვის დეპარტამენტების გამოცდილი თანამშრომლების ექსპერტულ დასკვნას ეფუძნება, საკრედიტო ექსპერტების მხარდაჭერით, რომლებიც მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის პირველადი წყარო არიან. ექსპერტული დასკვნა რეგულარულ ტესტირებას გადის წინასწარ შეფასებასა და ფაქტობრივ დანაკარგებს შორის განსხვავების შესამცირებლად.

როცა შეფასება პორტფელის მიხედვით ტარდება, ჯგუფი განსაზღვრავს პოზიციების ეტაპებს და კოლექტიურად ადგენს დანაკარგების რეზერვს. ჯგუფი პოზიციებს ანალიზებს სეგმენტების მიხედვით, რომლებიც საერთო საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მიხედვით დგინდება, ისე რომ ჯგუფის შიგნით პოზიციებს ჰომოგენური ან მსგავსი რისკები აქვს. ის ძირითადი საერთო საკრედიტო მახასიათებლები, რომლებიც მხედველობაში მიიღება, შემდეგია: კლიენტის ტიპი (საბითუმო თუ საცალო), პროდუქტის ტიპი, თავდაპირველი აღიარების თარიღი, ვადიანობამდე დარჩენილი დრო და ა.შ. სხვადასხვა სეგმენტი ასევე ასახავს განსხვავებებს საკრედიტო რისკების ისეთ პარამეტრებში, როგორებიცაა დეფოლტის ალბათობა და LGD (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში). აქტივების ჰომოგენურ ჯგუფებად დაჯგუფების სათანადოობას პერიოდულად აკვირდება და განიხილავს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

ზოგადად ECL მიიღება საკრედიტო რისკების შემდეგი პარამეტრების გამრავლებით: EAD, PD და LGD, რომელთა განმარტებებიც ზემოთაა მოცემული. აღნიშნული პარამეტრების კალკულაციასას, დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირებისთვის გამოიყენება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკების პარამეტრების (EAD, PD და LGD) პროგნოზირებით თითოეული მომავალი კვარტლისთვის თითოეული ინდივიდუალური პოზიციის ან კოლექტიური სეგმენტის არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ეს სამი კომპონენტი მრავლდებაერთმანეთზე.. ამგვარად ხდება ECL-ის გამოთვლა თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის. შემდეგ ის დისკონტირდება საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით და ჯამდება. ECL-ის გაანგარიშებაში გამოყენებული დისკონტური განაკვეთი თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი შეფასებაა.

საკრედიტო რისკების პარამეტრების გაანგარიშების ძირითადი პრინციპები. EAD განისაზღვრება მსესხებლის მიერ 12 თვიანი ან არსებობის მთელი პერიოდის განმავლობაში სახელშეკრულებო დაფარვების საფუძველზე შედგენილი მოსალოდნელი გადახდის პროფილის მიხედვით. ყოველთვიური გრაფიკის არმქონე ინსტრუმენტებზე გადახდის პერიოდულობის შესახებ არსებული არასაკმარისი მონაცემების გამო, მთელი კორპორატიული/მცირე და საშუალო ბიზნესის პორტფელისთვის პირობითი 30-დღიანი გრაფიკი იქნა გამოყენებული. ამ გამარტივების გავლენა არაარსებითად ჩაითვალა. ამჟამად ჯგუფი ECL შეფასებაში არ ითვალისწინებს ადრეული დაფარვის ან

35 საკრედიტო რისკების მართვა (გაგრძელება)

რეფინანსირების ფაქტორებს (გავლენა უმნიშვნელოდ იქნა მიჩნეული). მუდმივად განახლებად პროდუქტებზე, როგორცაა ოვერდრაფტები და საკრედიტო ბარათები, EAD პროგნოზი იღებს მიმდინარე ათვისებულ ნაშთს და რომელსაც მიუყენებს „კრედიტის კონვერსიის ფაქტორს“, რომელიც დეფოლტის დროისათვის დარჩენილი ლიმიტის სიდიდის მოსალოდნელ ათვისებას შეესაბამება.. CCF 100%-ად ითვლება საცალო და კორპორაციული საკრედიტო ბარათების და ოვერდრაფტებისთვის. CCF-ისგან განსხვავებით, რომელიც საკრედიტო ბარათების და ოვერდრაფტებისთვის გამოიყენება, „სარგებლიანობის კოეფიციენტი“ იანგარიშება და განახლდება თითო საანგარიშო პერიოდისთვის

დამტკიცებული მაგრამ აუთვისებელი ლიმიტებისთვის კორპორაციულ და მცირე და საშუალო საწარმოების პოზიციებისთვის. სარგებლიანობის კოეფიციენტი არის დარჩენილი ლიმიტის სიდიდის მოსალოდნელი შემცირება იმ დროისთვის, როცა კონტრაგენტი დეფოლტშია და იანგარიშება წარსული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, ანუ ისტორიული მონაცემების საფუძველზე კორპორაციულ და მცირე და საშუალო საწარმოების პოზიციებზე დეფოლტის დროს არსებული დარჩენილი აუთვისებელი ლიმიტით.

ECL-ების გაანგარიშებისას ორი ტიპის დეფოლტის ალბათობა გამოიყენება: 12-თვიანი და არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა. 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასება ეფუძნება ყველაზე ახალი ისტორიული დეფოლტის მონაცემებს და კორექტირდება საპროგნოზო ინფორმაციით, სადაც შესაძლებელია. არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს დეფოლტის იმ სავარაუდო ალბათობას, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში ხდება და ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდის 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ჯამია. ჯგუფი არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის გაანგარიშებისთვის სხვადასხვა სტატისტიკურ მეთოდს იყენებს სეგმენტიდან და პროდუქტის ტიპიდან გამომდინარე, მაგალითად 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ექსტრაპოლაციის მეთოდს, რომელიც კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესსესხების მიგრაციის მატრიცაზეა აგებული. ჯგუფი დეფოლტის ალბათობის მრუდს ქმნის საცალო სესხების დეფოლტზე ისტორიული მონაცემების მიხედვით.

LGD წარმოადგენს გადეფოლტებულ პოზიციაზე მიღებული ზარალის მოსალოდნელ სიდიდეს. ჯგუფი ამჟამად LGD-ის გასაზომად იყენებს მიდგომას, რომელიც სამ ეტაპად შეიძლება დაყოფილი:

- LGD-ის გაანგარიშება პორტფელის მიხედვით, ამოღების სტატისტიკაზე დაყრდნობით; LGD1 - ამოღება მხოლოდ კლიენტის მიერ ფულის გადახდის შედეგად
- LGD-ის გაანგარიშება უზრუნველყოფის სპეციფიკური მახასიათებლების მიხედვით. LGD2 - მოსალოდნელი ამოღება სპეციფიკური უძრავი ქონების უზრუნველყოფის მიხედვით, სადაც გაითვალისწინება: უზრუნველყოფის საპროგნოზო ღირებულება, უზრუნველყოფის გაყიდვისას რეალურებული ისტორიული დისკონტები და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილ სესხებზე მოქმედი სხვა ფაქტორები, ფულიდა სხვალიკვიდური ფასიანი ქაღალდების უზრუნველყოფა;
- საბოლოო $LGD = LGD1 * LGD2$

ჯგუფის ასეთი მიდგომის ლოგიკა იმ დაკვირვებას ემყარება, რომ დეფოლტის შემდეგაც კი, გადეფოლტებული პოზიციის გარკვეული ნაწილი მსესხებლის მიერ განხორციელებული ფულადი გადახდის შედეგად იფარება, უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე. შესაბამისად, უზრუნველყოფის რეალიზაციით იფარება დარჩენილი გადეფოლტებული ვალდებულება, მხოლოდ იმის შემდეგ, რაც მსესხებელი გადახდის ყველა საშუალებას ამოწურავს. LGD კოლექტიურად იანგარიშება კორპორაციული/მცირე და საშუალო ბიზნეს სესხების პორტფელის და საცალო ჰომოგენური პორტფელების დარჩენილი ნაწილის ამოღების ბოლო სტატისტიკაზე დაყრდნობით.

ჯგუფი საბოლოო შეფასებულ LGD-ს მიუყენებს LGD-ს მინიმალურ ზღვარს. ამ ექსპერტული კორექტირების ლოგიკური დასაბუთება არის დაკვირვება, რომ არსებობს გარკვეული გარემოებები, რომლების მოდელირება ვერ ხერხდება ყველაზე პესიმისტურ სცენარშიც კი, რომლებიც საბოლოო ჯამში შეიძლება დასრულდეს საკრედიტო ზარალით უზრუნველყოფის კარგი კოეფიციენტის მქონე სესხებისთვისაც კი. შესაბამისად ჯგუფი იყენებს LGD მინიმალურ ზღვარს, როგორც მენეჯმენტის ექსპერტულ კორექტირებას LGD მოდელზე. ეს ზღვარი ექვემდებარება მუდმივ ბექ-ტესტს და

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მონიტორინგს. ჯგუფი აქვეყნებს ECL სენსიტიურობას LGD მინიმალური ზღვრის მიმართ ამ დოკუმენტის მე-4 თავში.

ECL-ის გაანგარიშება ფინანსური გარანტიების და სასესხო ვალდებულებებისთვის. ამ ინსტრუმენტებისთვის ECL გაანგარიშება მოიცავს იმავე ეტაპებს, რაზეც ზემოთ საბალანსო პოციზიებზე ვისაუბრეთ, განსხვავდება მხოლოდ EAD გაანგარიშება. EAD კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) და ვალდებულების სიდიდის პროდუქტია (ExOff). CCF კორპორაციული კლიენტების აუთვისებელ

საკრედიტო ხაზებზე, ფიზიკურ პირებზე გაცემულ საკრედიტო ბარათებზე და ფინანსურ გარანტიებზე განისაზღვრება დეფოლტის დროს არსებული წარსული პოზიციების სტატისტიკური ანალიზის შედეგად. CCF ოვერდრაფტებისთვის განისაზღვრება 100%-ით, რადგან კლიენტს ნებისმიერ დროს შეუძლია ლიმიტების გამოყენება.

საერთაშორისო რეიტინგების მიხედვით გაანგარიშების პრინციპები. გარკვეულ პოზიციებს აქვს საერთაშორისო საკრედიტო რისკის რეიტინგები. ისინი საკრედიტო რისკების პარამეტრების, დეფოლტის ალბათობის (PD) და LGD-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, შესაბამისი სარეიტინგო სააგენტოების მიერ გამოქვეყნებული დეფოლტის და ამოღების სტატისტიკის მიხედვით. ეს მიდგომა გამოიყენება სამთავრობო და ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის.

ECL მოდელში გამოყენებული საპროგნოზო ინფორმაცია. SICR-ის და ECL-ის გაანგარიშებისას,, ორივე შემთხვევაში გამოიყენება დამატებით საპროგნოზო ინფორმაცია. ეკონომიკური ცვლადების („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“, „ოპტიმისტური ეკონომიკური სცენარი“ და „პესიმისტური ეკონომიკური სცენარი“) პროგნოზები ქვეყნდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ და მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მოვლენების საუკეთესო წინასწარ შეფასებას მოიცავს. ჯგუფმა განსაზღვრა ის ძირითადი ეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც საკრედიტო რისკთან და შესაბამისად ECL-თანაა ურთიერთკავშირში. დეფოლტის ალბათობაზე შესაბამისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა დადგინდა სტატისტიკური რეგრესიის ანალიზის შედეგად, რომლის მიზანია დადგინდეს, ისტორიულად რა გავლენა ჰქონდა ამ ცვლადების ცვლილებებს დეფოლტის სიდიდეზე. საბოლოო დეფოლტის ალბათობის (PD) მოდელები კორექტირდება შესაბამისი მაკროეკონომიკური ცვლადებით, რომელთაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდა დეფოლტის სიდიდეზე (ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსები საცალო დეფოლტის ალბათობის მოდელებისთვის და სახელმწიფო რისკის პრემია კორპორაციული დეფოლტის ალბათობის მოდელებისთვის). ჯგუფმა მაკროეკონომიკური ცვლადები LGD-ის ფორმულაში შეიტანა, განსაკუთრებით LGD2 ფორმულებში: უძრავი ქონების ფასების ინდექსის მიხედვით კორექტირება გაუკეთდა უზრუნველყოფის ღირებულებას. ამჟამად EAD-ს მაკროეკონომიკური კორექტირება არ უკეთდება, ზეგავლენა კი უმნიშვნელოაა მიჩნეული.

ამჟამად ჯგუფი მაკროეკონომიკური კორექტირებისთვის გაუფასურების მოდელში მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ სცენარებს იყენებს. საბოლოო მოდელში სცენარის წონები განსაზღვრულია საქართველოს ეროვნული ბანკის პუბლიკაციით გათვალისწინებული წონების მიხედვით: 50% საბაზისო სცენარისთვის, 25-25 ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარებისთვის.

ისევე, როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის დროს, ამ სცენარების დადგომის ალბათობა მაღალი ხარისხითის გაურკვევლობით ხასიათდება, ამიტომ ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან.

ჯგუფი რეგულარულად აკეთებს თავისი მეთოდოლოგიის და დაშვებების გადახედვას და კორექტირებას, რათა პროგნოზებსა და კრედიტის ფაქტობრივ ზარალს შორის განსხვავება შემცირდეს. ამგვარი უკუტესტირება სულ მცირე წელიწადში ერთხელ ხორციელდება.

ECL გაანგარიშების მეთოდოლოგიის უკუტესტირების შედეგები ეცნობება ჯგუფის მენეჯმენტს. საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამის უფლებამოსილ პირებთან დისკუსიის შემდეგ ხდება მოდელების და დაშვებების შემდგომი დახვეწა..

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი. ჯგუფი ითვალისწინებს საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიშობა ღია პოზიციებისგან ა) ვალუტაზე, ბ) საპროცენტო განაკვეთებზე და გ) კაპიტალის პროდუქტებზე. ყველა მათგანი დგას ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებების წინაშე. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ღირებულებაზე, რომელიც შეიძლება მიღებული იქნას, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს ექვემდებარება. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ ახდენს ამ ლიმიტების გარეთ დანაკარგების პრევენციას, ბაზრის სიტუაციის უფრო მკვეთრი ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკის შემთხვევაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად როგორც ერთდღიან, ისე დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის.

ღია სავალუტო პოზიციამ შეიძლება მნიშვნელოვანი დანაკარგები გამოიწვიოს, გააჩნია ვალუტის კურსებს შორის განსხვავების სიდიდეს და კურსის ცვლილებას. სავალუტო რისკთან მიმართებაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად ერთდღიან და დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის. ზოგადი ღია პოზიციის ლიმიტები დგინდება რისკის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით, რადგან ცვლილებამ შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ბანკის შემოსავლებზე, კაპიტალზე, ლიკვიდობაზე და გადახდისუნარიანობაზე.

ღია სავალუტო პოზიციას ყოველდღიურად ანგარიშობენ და ინარჩუნებენ. დარღვევის შემთხვევაში ბანკმა უნდა გადადგას ნაბიჯები დაბალანსებისკენ და პარამეტრი დამტკიცებული ლიმიტის ქვეშ უნდა მოაქციოს. ზოგადი ღია სავალუტო პოზიციები არის კონსოლიდირებული საბალანსო და გარეგანობის პოზიცია, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტში უნდა ჯდებოდეს, რაც საზედამხედველო კაპიტალის 20%-ს შეადგენს.

ALCO (აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი) ადგენს დღის შიგა და ერთდღიანი ღია სავალუტო პოზიციების ლიმიტებს აგრეგირებული და ინდივიდუალური ვალუტებისთვის, რომლის შიგნითაც ბანკს შეუძლია იმუშაოს. პერიოდულად ALCO განახლებს ხოლმე ამ ლიმიტებს, ბაზრის პირობებზე რეაგირების მიზნით. ბანკის შიდა ლიმიტები გაცილებით უფრო დაბალია, ვიდრე საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ დადგენილი. მიმდინარე ლიმიტი საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ს უდრის. ბანკი სავალუტო რისკებს ICAAP სისტემის მიხედვით აკვირდება, 99% სანდოობის დონის შესაბამისი VaR-ით, (VaR შეფასება რისკის გათვალისწინებით) 10 დღიანი დაყოვნების პერიოდით. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რისკის გათვალისწინებით შეფასების (VaR) სიდიდემ 462 ათასი ლარი (2017: 180 ათასი ლარი) შეადგინა.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის წინაშე მდგარი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს:

ათასი ლარი	2018 წლის 31 დეკ			2017 წლის 31 დეკ		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულ.	წმინდა პოზიცია	ფულადი ფინანსურაქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულ	წმინდა პოზიცია
ლარი	552,719	350,163	202,556	390,796	218,908	171,888
აშშ დოლარი	740,437	738,333	2,104	731,642	730,751	891
ევრო	90,872	90,777	95	65,693	65,509	184
სხვა	537	479	58	632	586	46
სულ	1,384,565	1,179,752	204,813	1,188,763	1,015,754	173,009

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ზემოთ მოყვანილი ანალიზი გვაჩვენებს მხოლოდ ფულად აქტივებს და ვალდებულებებს. მიიჩნევა, რომ ინვესტიციები აქტივებში და არაფულად აქტივებში არ იწვევს რამე მნიშვნელოვან სავალუტო რისკს.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მოგების ან ზარალის და კაპიტალის მგრძობელობა გაცვლითი კურსების გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი, რომელიც საანგარიშო პერიოდის

ბოლოს მოხდა, ჯგუფის შესაბამისი შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციურ ვალუტასთან მიმართებაში, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას:

ათასი ლარი	2018 წლის 31 დეკ	2017 წლის 31 დეკ
	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება (2017: 20%-ით გამყარება)	421	178
აშშ დოლარის 20%-ით ვარდნა (2017: 20%-ით ვარდნა)	(421)	(178)
ევროს 20%-ით გამყარება (2017: 20%-ით გამყარება)	19	37
ევროს 20%-ით ვარდნა (2017: 20%-ით ვარდნა)	(19)	(37)

პოზიცია გაანგარიშებული იქნა მხოლოდ იმ ფულად ნაშთებზე, რომლებიც ჯგუფის შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციური ვალუტის გარდა სხვა ვალუტებშია დენომინირებული. ჯგუფის სავალუტო რისკის პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არ ასახავს წლის განმავლობაში არსებულ ტიპურ პოზიციას. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მოგება-ზარალის და კაპიტალის მგრძობელობა ვალუტის კურსების გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი წლის განმავლობაში არსებული სავალუტო რისკის საშუალო პოზიციით, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას:

ათასი ლარი	საშუალო პოზიცია 2018წ	საშუალო პოზიცია 2017წ
	განმავლობაში	განმავლობაში
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით(2017: 20%-ით გამყარება)	112	34
აშშ დოლარის ვარდნა 20%-ით (2017: 20%-ით ვარდნა)	(112)	(34)
ევროს გამყარება 20%-ით (2017: 20%-ით გამყარება)	(2)	(1)
ევროს ვარდნა 20%-ით (2017: 20%-ით ვარდნა)	2	1

საპროცენტო განაკვეთების რისკი. ჯგუფი მხედველობაში იღებს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების რყევების ზეგავლენას მის ფინანსურ პოზიციასა და ფულად ნაკადებზე. ამგვარი ცვლილებების შედეგად, საპროცენტო განაკვეთების მარჟები შეიძლება გაიზარდოს, ასევე შეიძლება შემცირდეს ან მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში დანაკარგები გამოიწვიოს. მენეჯმენტი ყოველდღიურად აკვირდება და ლიმიტებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების შეუსაბამობის დონეზე, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთების რისკის პოზიცია. ცხრილი აჩვენებს ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აგრეგირებულ ოდენობებს საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც დაჯგუფებულია სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთებისა და საკონტრაქტო ვადიანობების მიხედვით:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდ ე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	არასაპროცენ ტო	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი						
მთლიანი ფინანსური აქტივები	362,888	286,756	147,546	450,318	137,057	1,384,565
მთლ. ფინ. ვალდებ.	355,355	195,723	209,969	194,720	220,518	1,176,285
წმინდა საპროცენტო მგრძობელობის გეპი 2018 წლის 31 დეკ. მდგომ.	7,533	91,033	(62,423)	255,598	(83,461)	208,280

2017 წლის 31 დეკემბერი

მთლ. ფინანს. აქტივები	306,156	172,509	192,159	382,545	135,395	1,188,764
მთლ. ფინ. ვალდებ.	353,803	311,399	136,949	31,548	182,057	1,015,756
წმინდა საპროცენტო მგრძობელობის გეპი 2017 წლის 31 დეკ. მდგომ.	(47,647)	(138,890)	55,210	350,997	(46,662)	173,008

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საპროცენტო აქტივების და ვალდებულებების უმეტესობა აშშ დოლარითაა წარმოდგენილი, კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ნაწილი და ნასესხები სახსრები მცურავი საპროცენტო განაკვეთების პრინციპით აღირიცხება. 2018 წლის განმავლობაში საშუალო პოზიციისთვის, იმ პირობით, თუ საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით დაბალი იქნებოდა (2017: 200 საბაზისო პუნქტით დაბლა) ლარით დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლიან აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 1,068 ათასი ლარით ნაკლები (2017: 1,042 ათასი ლარით ნაკლები), რისი მიზეზიც 2,246 ათასი ლარის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე ნაკლები საპროცენტო შემოსავალი იქნებოდა, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების კლებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან 1,178 ათასი ლარით (2017: ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე 1,665 ათასი ლარით ნაკლები საპროცენტო შემოსავლის შედეგად, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების კლებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხებ სახსრებზე 623 ათასი ლარით); თუ საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით დაბალი იქნებოდა, (2017: 100 საბაზისო პუნქტით დაბალი) უცხოური ვალუტით დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლიან აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 153 ათასი ლარით ნაკლები (2017: 145 ათასი ლარით ნაკლები), ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე 642 ათასი ლარის აქტივებზე ნაკლები საპროცენტო შემოსავლის გამო, რაც აჭარბებს მცურავი კურსის მქონე 448 ათასი ლარის ნასესხები სახსრებიდან შემოსავლის ზრდას (2017: ძირითადად ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე ნაკლები საპროცენტო შემოსავლის გამო).

თუ საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი იქნებოდა (2017: 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი) ლარით დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლიან აქტივებზე და ვალდებულებებზე ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობისას, მოგება 1,068 ათასი ლარით მეტი იქნებოდა (2017: 1,042 ათასი ლარით მაღალი), ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე 2,246 ათასი ლარით მეტი საპროცენტო შემოსავლის გამო, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯის ზრდას მცურავი კურსის მქონე 1,178 ათასი ლარის ნასესხებ სახსრებზე (2017: ძირითადად ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე 1,665 ათასი ლარის აქტივებზე უფრო მაღალი საპროცენტო შემოსავლის გამო, რაც 632 ათასი ლარით აჭარბებს მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებით გამოწვეული საპროცენტო ხარჯების ზრდას). თუ საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი იქნებოდა, (2017: 100 საბაზისო პუნქტით მაღლა) უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებსა და ვალდებულებებზე, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 153 ათასი ლარით მეტი (2017: 327 ათასი ლარით ნაკლები), ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე 642 ათასი ლარის აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი გაიზრდებოდა, მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან შემოსავალი

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

კი 448 ათასი ლარით შემცირდებოდა (2017: ძირითადად ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე 471 ათასი ლარის ვალდებულებებზე გარდელი ხარჯების გამო, რაც აჭარბებს მცურავი კურსის მქონე 145 ათასი ლარის სესხებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავლის კლებას).

ჯგუფი აკვირდება მისი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთებს. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს საპროცენტო განაკვეთებს შესაბამისი საანგარიშო პერიოდისთვის, რომელიც მთავარი მენეჯმენტის მიერ განხილული ანგარიშების მიხედვითაა შედგენილი. ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს შემოსავალს ვადიანობიდან, საანგარიშო თარიღისთვის არსებული ბაზრის კვოტების მიხედვით:

	2018			2017		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
აქტივები						
ფული და ფულის ექვივ.	0.2%	1.0%	-	2%	1.0%	-
ფულადი სახსრები სებ-ში	-	0.8%	-0.6%	-	1.0%	-0.6%
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-	4.0%	-	-
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	8%	-	-	-	-	-
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	11.7%	8.7%	6.2%	11.8%	8.7%	7.1%
ობლიგაციები ამორტიზებული ღირებულებით	-	-	-	8.0%	-	-
ვალდებულებები						
სხვა ბანკების წინაშე არსებული ვალდებულებები	7.1%	5.3%	1.6%	7.4%	-	-
კლიენტების ანგარიშები	7.3%	3.5%	1.6%	7.0%	3.1%	1.9%
- მიმდინარე და საანგარიშსწორებო ანგარიშები	7.0%	3.4%	1.3%	7.3%	3.4%	0.9%
- ვადიანი ანგარიშები	7.7%	3.6%	1.7%	6.5%	3.0%	2.0%
სხვა ნასესხები სახსრები	12.4%	6.0%	3.4%	-	5.0%	3.8%

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში „-“ ნიშანი ნიშნავს, რომ ჯგუფს შესაბამის ვალუტაში არ აქვს აქტივები და ვალდებულებები.

ჯგუფის წინაშე დგას წინასწარ დაფარვის რისკი, რადგან ის ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთების მქონე სესხებს გასცემს, მათ შორის იპოთეკურ სესხებს, რაც მსესხებელს უფლებას აძლევს, ადრე დაფაროს სესხი. ჯგუფის მიმდინარე წლის მოგებაზე და მიმდინარე საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებულ კაპიტალზე წინასწარ დაფარვის სიდიდის ცვლილებები არსებით ზეგავლენას ვერ მოახდენს, რადგან ეს სესხები ბალანსზე ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, წინასწარ დაფარვის უფლება კი უდრის ან უახლოვდება კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ამორტიზებულ ღირებულებას (2017: არსებითი ზეგავლენა არ ყოფილა).

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა რეგულირდება ბანკის აქტივების და ვალდებულებების მართვის (ALM) პოლიტიკით. რისკების მართვის დეპარტამენტი რეგულარულად ამზადებს საპროცენტო მგრძობლობის გეგმის ანგარიშს გადაფასების პერიოდების მიხედვით. ამ ანგარიშის გამოყენებით ბანკი აფასებს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენას ბანკის მოგებაზე. ანგარიშში ნაჩვენებია საპროცენტო განაკვეთების სტრუქტურის სიდიდე (რომელიც საბაზისო პუნქტებით გამოიხატება), რომელსაც რისკების მართვის დეპარტამენტი განსაზღვრავს შესაბამის ვალუტებზე დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთების რყევების მიხედვით. ბანკის მოგებაზე დასაშვები შესაძლო გავლენის ლიმიტი განისაზღვრება საზედამხედველო კაპიტალის 1%-მდე ოდენობით.

გეოგრაფიული რისკების კონცენტრაცია. ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

(OECD ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაცია)

ათასი ლარი	საქართველ	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივ.	68,843	8	1,056	62,593	132,500
ფულადი სახსრები სებ-ში	170,443	-	-	-	170,443
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	175,690	-	-	-	175,690
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში	63	-	-	-	63
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	900,803	-	-	-	900,803
სხვა ფინანსური აქტივები	5,066	-	-	-	5,066
მთლიანი ფინანსური აქტივები	1,320,908	8	1,056	62,593	1,384,565
ფინანსური ვალდებულებები					
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	100,196	-	-	-	100,196
კლიენტთა ანგარიშები	647,067	80,354	-	-	727,421
სხვა ნასესხები სახსრები	-	91,527	247,810	6,445	345,782

8-111 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6,353	-	-	-	6,353
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	753,616	171,881	247,810	6,445	1,179,752
საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	567,292	(171,873)	(246,754)	56,148	204,813
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	154,212	2,414	-	-	156,626

აქტივები, ვალდებულებები და კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები ზოგადად იმ ქვეყანას ეხება, რომელშიც კონტრაგენტი მდებარეობს. ნაშთები კონტრაგენტებთან, რომელიც იმ კომპანიებისთვისაა გადასახდელი, ან მათგან მისაღები, რომლებსაც საბოლოო ჯამში ჩინეთში განლაგებული ბიზნესერთეულები აკონტროლებს, გაერთიანებულია სათაურში „ჩინეთი“. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოცემულია იმ ქვეყნის მიხედვით, სადაც ისინი ფიზიკურად იმყოფება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	საქართველო	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალ.	61,121	1	78,448	7	139,577
ფულადი სახსრები სებ-ში	130,824				130,824
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	15,094				15,094
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	757,874				757,874
გასაყიდი საინვესტიციო ფას. ქაღ.	63				63
საინვ. ფას. ქაღ. ვადის ბოლომდე ფლობით	143,903				143,903
სხვა ფინანსური აქტივები	1,429				1,429
მთლიანი ფინანსური აქტივები	1,110,308	1	78,448	7	1,188,764
ფინანსური ვალდებულებები					
სხვა ბანკ. წინ. არს. ვალდ.	59,982				59,982
კლიენტების ანგარიშები	533,096	144,724			677,820
სხვა ნასესხები სახსრები	9	-	158,358	111,913	270,280
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,674				7,674
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებ.	600,761	144,724	158,358	111,913	1,015,756
საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	509,547	(144,723)	(79,910)	(111,906)	173,008
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	105,777	2,347	-	-	108,124

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, როდესაც დაწესებულება წააწყდება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების სირთულეს. ჯგუფი ყოველდღიურად აწყდება მოთხოვნას ფულად რესურსებზე: ერთდღიან დეპოზიტებზე, მიმდინარე ანგარიშებზე, დაფარვის ვადას მიახლოებულ დეპოზიტებზე, სესხების ათვისებაზე, გარანტიებზე, მარჟაზე, ასევე სხვა მოთხოვნებს ფულით გაქვითვად წარმოებულ ინსტრუმენტებზე. ჯგუფს არ აქვს ფულადი რესურსები ყველა ამ საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, რადგან გამოცდილება აჩვენებს, რომ დაფარვის ვადას მიახლოებულ სახსრებზე ახალი ინვესტიციის მინიმალური დონე შეიძლება წინასწარ განისაზღვროს მაღალი სიზუსტით. ლიკვიდობის რისკს ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების კომიტეტი მართავს.

ჯგუფი ლიკვიდობის რისკს მართავს „აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის“ და „ლიკვიდობის მართვის რეგულაციის“ შესაბამისად, რომლებშიც ლიკვიდობის მართვის დეტალური პროცესები და ლიმიტების სისტემა აღწერილი. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის განხორციელებაზე, ხოლო ლიკვიდობის ყოველდღიური მართვა ევალება ხაზინის დეპარტამენტს.

ჯგუფი ცდილობს, შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება სხვა ბანკების წინაშე არსებული ვალდებულებებისგან, კორპორაციული და საცალო კლიენტების დეპოზიტებისგან. ჯგუფი სახსრების ინვესტირებას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა სწრაფი და შეუფერხებელი რეაგირება ჰქონდეს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდობის მოთხოვნებზე.

ჯგუფის მიერ ლიკვიდობის მართვა მოითხოვს ლიკვიდური აქტივების იმ დონეს, რომელიც აუცილებელია ვადადამდგარი ვალდებულებების შესასრულებლად, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროს შესანარჩუნებლად, გაუთვალისწინებელი გეგმებისთვის სახსრების შესანარჩუნებლად და საზედამხედველო მოთხოვნების შესასრულებლად აუცილებელი ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგისთვის. ბანკი ლიკვიდობის კოეფიციენტებს ანგარიშობს ყოველდღიურად, სებ-ის მოთხოვნის შესაბამისად, რომელიც გამოითვლება როგორც ლიკვიდური აქტივების შეფარდება ვალდებულებებთან და ექვს თვეზე ნაკლები ვადიანობის მქონე ნასესხებ სახსრებთან და გარებალანსურ ვალდებულებებთან. კოეფიციენტში დასაშვები მინიმუმი დაწესებულია 30% ზე.

ბანკი ლიკვიდობის კოეფიციენტებს ყოველდღე ანგარიშობს სებ-ის მოთხოვნის შესაბამისად, რაც ლიკვიდური აქტივები ვალდებულებებთან და ექვს თვემდე ვადის ნასესხებ სახსრებთან შეფარდების საშუალო კოეფიციენტია, გარებალანსური ვალდებულებები ყოველთვიურად მინიმუმ 30%-ია. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციენტი 57% იყო. (2017: 57%)

ჯგუფი ლიკვიდობის რისკს მართავს „აქტივებისა და ვალდებულებების პოლიტიკის“ და „ლიკვიდობის მართვის რეგულაციის“ მიხედვით, რომლებშიც დეტალურადაა აღწერილი ლიკვიდობის მართვის პროცესები, პროცედურები და შესაბამისი ლიმიტები. ლიკვიდობის მართვის რეგულაცია ლიმიტებს აწესებს:

- ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტი (LCR)
- კუმულაციური ლიკვიდობის გეპები

ხაზინის დეპარტამენტი იღებს ინფორმაციას ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდობის პროფილის შესახებ. შემდეგ დეპარტამენტი უზრუნველყოფს მოკლევადიანი ლიკვიდური აქტივების ადეკვატურ პორტფელს, რომელიც ძირითადად მოკლევადიანი ლიკვიდური სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებისგან, ბანკებში განთავსებული დეპოზიტებისგან და სხვა ბანკთაშორისი სესხებისგან შედგება. ის უზრუნველყოფს, რომ მთელ ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდობა უნარჩუნდება.

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ხაზინის დეპარტამენტი ასრულებს ყოველდღიური ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს და აკეთებს რეგულარულ ლიკვიდობის სტრეს-ტესტირებას სხვადასხვა სცენარით როგორც ბაზრის ჩვეულებრივ, ისე მკაცრ პირობებში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ვალდებულებებს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათი დარჩენილი სახელმეკრულებო ვადიანობით. ვადიანობის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების ოდენობა სახელმეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებია, მათ შორის მთლიანი ფინანსური ლიზინგის ვალდებულებები (მომავლის დაფინანსების ხარჯების გამოკლებამდე), მთლიანი სასესხო ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიები. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხისგან, რადგან

ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხა დისკონტირებულ ფულად ნაკადებზეა აგებული. ფინანსური დერევატივები შეტანილია მისაღები ან გადასახდელი სახელშეკრულებო თანხებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჯგუფი მოელის, რომ დერევატივის პოზიციას მისი ვადიანობის თარიღამდე დახურავს. ასეთ შემთხვევაში დერევატივი შეტანილია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიხედვით. ვადიანობის ანალიზის მიზნებისთვის, ჩართული წარმოებულები არ ცალკეედება ჰიბრიდული (კომბინირებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისგან.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია არაწარმოებული ფინანსური აქტივების ვადიანობის ანალიზი მათი საბალანსო ღირებულებით და სახელშეკრულებო ვადიანობების მიხედვით, გარდა იმ აქტივებისა, რომლებიც მზა სახით გაყიდვადია, თუ აუცილებელია ფინანსურ ვალდებულებებზე ფულადი ნაკადების გადინების დაკმაყოფილება. ამგვარი ფინანსური აქტივები შეტანილია ვადიანობის ანალიზში მათი რეალიზაციის მოსალოდნელი თარიღის მიხედვით. გაუფასურებული სესხები შეტანილია მათი საბალანსო ღირებულებით ფულადი ნაკადების შემოღინების მოსალოდნელი დროების მიხედვით. დერევატივები წარმოდგენილია მათი სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით.

როცა გადასახდელი თანხა არა ფიქსირებული, ნაჩვენები თანხა განისაზღვრება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების მიხედვით. უცხოური ვალუტით გადახდები კონვერტირდება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემო	სულ
აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალ.	132,500	-	-	-	-	132,500
ფულადი სახსრები სებ-ში	170,443	-	-	-	-	170,443
ინვესტიციები სავალო ვალდ-ში	6,021	27,114	52,592	89,963	-	175,690
ინვესტ. წილობრივ ფას. ქალ-ში	-	-	-	-	63	63
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	16,650	119,118	169,500	370,532	225,003	900,803
სხვა ფინანსური აქტივები	507	-	4,425	-	134	5,066
სულ	326,121	146,232	226,517	460,495	225,200	1,384,565
ვალდებულებები						
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	65,400	34,796	-	-	-	100,196
კლიენტთა ანგ. - ფიზ. პირები	123,154	51,585	70,663	26,742	2,410	274,554
კლიენტთა ანგ. - სხვა	287,796	49,664	94,555	34,250	589	466,854
სხვა ნასესხები სახსრები	5,353	87,038	114,003	157,486	10,595	374,475
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,588	4,765	-	-	-	6,353
ფინანსური გარანტიები	55,573	-	-	-	-	55,573
მთლიანი სასესხო ვალდებ-ები	77,771	-	-	-	-	77,771
მთლიანი შესაძლო სამომავლო გადახდები ფინანსურ ვალდებულებებზე	616,635	227,848	279,221	218,478	13,594	1,355,776
ფინანსური ინსტრუმენტებისგან წარმოშობილი ლიკვიდობის გეზი	(290,514)	(81,616)	(52,704)	242,017	211,606	28,789

35 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

გარანტიებზე მოთხოვნის და standby აკრედიტივების მხარდამჭერი ლიკვიდობის მოთხოვნები ბევრად ნაკლებია, ვიდრე ზემოთ მოყვანილ ვადიანობის ანალიზში მოცემული ვალდებულების ოდენობა, რადგან ჯგუფი ზოგადად არ მოელის, რომ მესამე მხარე შეთანხმების ფარგლებში მოახდენს სახსრების გატანას. კრედიტის გაცემის ვალდებულების მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხა, რომელიც ზემო ცხრილშია მოცემული, არ წარმოადგენს მომავლის მოთხოვნას ფულზე, რადგან ამ ვალდებულებებიდან ბევრს ვადა გაუვა ან შეწყდება დაფინანსების გარეშე.

ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	139,577	-	-	-	-	139,577
ფულადი სახსრები სებ-ში	130,824	-	-	-	-	130,824
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	15,094	-	-	-	15,094
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	13,611	117,206	194,569	261,911	170,577	757,874
გასაყიდი საინვესტ. ფას. ქაღ.	-	-	-	-	63	63
ობლიგაციები ამორტ. ღირ.	10,681	40,180	45,311	47,731	-	143,903
სხვა ფინანსური აქტივები	1,202	-	205	-	22	1,429
სულ	295,895	172,480	240,085	309,642	170,662	1,188,764
ვალდებულებები						
ვალდებულებები სხვა ბანკ. წინაშე	44,028	15,954	-	-	-	59,982
კლიენტთა ანგ. - ფიზ. პირები	112,444	29,566	44,439	23,197	1,462	211,108
კლიენტთა ანგ. - სხვა	303,058	60,646	91,320	22,413	591	478,028
სხვა ნასესხები სახსრები	60,157	68,872	80,111	67,514	-	276,654
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,590	84	-	-	-	7,674
ფინანსური გარანტიები	30,978	-	-	-	-	30,978
მთლიანი სასესხო ვალდებულებები	50,477	-	-	-	-	50,477
მთლიანი შესაძლო სამომავლო გადახდები ფინანსურ ვალდებულებებზე	608,732	175,122	215,870	113,124	2,053	1,114,901
ფინანსური ინსტრუმენტებისგან წარმოშობილი ლიკვიდობის გეპი	(312,837)	(2,642)	24,215	196,518	168,609	73,863

კლიენტთა ანგარიშები ზემოთ მოყვანილ ანალიზში მოცემულია სახელშეკრულებო ვადიანობით. თუმცა, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ, მათი დეპოზიტები გამოიტანონ ვადის დადგომამდე, თუ უარს იტყვიან მათ უფლებაზე, ისარგებლონ დაგროვილი პროცენტით.

ლიკვიდობის სამართავად ჯგუფი არ იყენებს ზემოთ მოყვანილ ვადიანობის ანალიზს, რომელიც ვალდებულებების არადისკონტირებულ სახელშეკრულებო ვადიანობაზეა აგებული. ამის ნაცვლად, ჯგუფი მოსალოდნელ ვადიანობებს და შედეგად მიღებულ ლიკვიდობის გეპს შემდეგნაირად აკვირდება:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზევით	სულ
2018 წლის 31 დეკ. მდგ.						
ფინანსური აქტივები	326,120	146,232	226,517	460,495	225,200	1,384,564
ფინანსური ვალდებულებები	169,088	246,422	285,521	323,456	197,944	1,222,431
ფინანსური და ოპერ. გარანტ.	374	-	-	-	-	374
აუთვის. კრედიტთან დაკავშ. ვალდებ.	7,777	-	-	-	-	7,777
წმინდა ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	148,881	(100,190)	(59,004)	137,039	27,257	153,982
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	148,881	48,691	(10,313)	126,726	153,982	-
2017 წლის 31 დეკ. მდგომ.						
ფინანსური აქტივები	295,896	172,479	240,085	309,642	170,661	1,188,763
ფინანსური ვალდებულებები	198,013	208,686	228,051	337,713	66,429	1,038,892
ფინანსური და ოპერ. გარანტ.	362	-	-	-	-	362
აუთვის. კრედიტთან დაკავშ. ვალდებ.	5,048	-	-	-	-	5,048
წმინდა ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	92,473	(36,207)	12,034	(28,071)	104,232	144,461
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	92,473	56,266	68,300	40,229	144,461	-

ფინანსური და ოპერაციული გარანტიების თანხები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები ნაჩვენებია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გადინების მიხედვით.

ჯგუფის მენეჯმენტისთვის არსებითი მნიშვნელობა აქვს აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობების და საპროცენტო განაკვეთების თანხვედრას და/ან კონტროლირებულ შეუსაბამობას. ბანკებისთვის უზვეულოა ბოლომდე თანხვედრა, რადგან ბიზნეს-ტრანზაქციები ხშირად გაურკვეველი ვადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შეუსაბამო პოზიციამ შეიძლება გაზარდოს მომგებიანობა, მაგრამ შეიძლება ასევე გაზარდოს დანაკარგების რისკი. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა და ვადადამდგარი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ვალდებულებების მისაღები ღირებულებით ჩანაცვლების შესაძლებლობა ჯგუფის ლიკვიდობის და საპროცენტო განაკვეთების და ვალუტის კურსების ცვლილებებისადმი მისი პოზიციის შეფასების მნიშვნელოვანი ფაქტორებია.

მენეჯმენტს სჯერა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ კლიენტთა ანგარიშების დიდი ნაწილი მოთხოვნამდე ხასიათისაა, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია შეანაბრებს რაოდენობის და ტიპების მიხედვით და ჯგუფის წარსული გამოცდილება იმას ადასტურებს, რომ ამ კლიენტთა ანგარიშები ჯგუფის დაფინანსების გრძელვადიანი და სტაბილური წყაროა.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მენეჯმენტს სჯერა, რომ შეძლებს ლიკვიდობის გეპის დახურვას სებ-ისგან ან სხვა ბანკებისგან ნასესხები სახსრების მოზიდვით, დამტკიცებული ლიმიტების ფარგლებში, როცა ამის საჭიროება იქნება.

36 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის ამოცანებია: 1) სებ-ის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნების შესრულება, 2) დაიცვას ჯგუფის უნარი, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, და 3) შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა, რათა მიაღწიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტს ბაზელის შეთანხმების თანახმად, სულ მცირე ნასესხები სახსრების შეთანხმებებში მითითებული დონის ზემოთ.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის დაცვა ყოველდღიურად კონტროლდება. შესაბამის ანგარიშებს, რომელშიც ამ კოეფიციენტების გაანგარიშებაა ახსნილი, იხილავს და ხელს აწერს გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების სფეროში. კაპიტალის მართვის სხვა ამოცანები ყოველკვარტალურად ფასდება.

ბაზელი 3-ის სისტემაზე გადასვლის პროცესში, გამჭვირვალობის და შედარებითობის გაზრდის მიზნით და არსებული კაპიტალის ინსტრუმენტების სეგრეგაციისთვის, ასევე შესაძლო რისკების დასაფარად, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) 2017 წლის დეკემბერში ცვლილებები შეიტანა კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში და პილარი 1-ით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნასთან ერთად შემოიღო ახალი პილარი 1 და პილარი 2-ის ბუფერები:

პილარი 1-ის ბუფერები:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი - რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2.5%; მისი მიზანია სტრესის შემთხვევაში დანაკარგების გადაფარვა; მანამდე მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებში იყო ჩადებული;
- კონტრცკლური კაპიტალის ბუფერი - შემოღებულ იქნა ბაზელი 3-ის სისტემით და მაკროპრუდენციული პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი ინსტრუმენტია; ამჟამად მისი განაკვეთი 0%-ია.
- სისტემური ბუფერები - ცალცალკე წესდება თითო კომერციული ბანკისთვის, რომელიც სისტემისთვის მნიშვნელოვან ბანკად მიიჩნევა (არ ეხება ბაზისბანკს).

პილარი 2-ის ბუფერები:

- არაჰეჯირებული სავალუტო რისკის ბუფერი (CICR)
- საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის ბუფერი, რომელსაც თან ახლავს სახელის და სექტორული კონცენტრაციის ბუფერები;
- წმინდა სტრესტესტის ბუფერი, რომელიც შემოღებული იქნება სებ-ის მიერ ადმინისტრირებულ სტრესტესტის შედეგების მიხედვით;
- წმინდა GRAPE ბუფერი, რომელიც სებ-ის რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის და ბანკის შიდა კაპიტალის მოთხოვნის შეფასების მიხედვით დაწესდა;

სებ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ამჟამად არსებული მოთხოვნების თანახმად, ბანკები ვალდებული არიან შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან შეფარდების კოეფიციენტი (კაპიტალის კოეფიციენტი) გაწერილი მინიმალური დონის ზემოთ. მთავარი მენეჯმენტისთვის მიწოდებული შიდა ინფორმაციის თანახმად, ჯგუფის მიერ მართული კაპიტალის რაოდენობა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 218,933 ათასი ლარი იყო. (2017: 185, 100 ათასი ლარი). ბანკის საზედამხედველო კაპიტალი 221,981 ათასი ლარია (2017: 187,028 ათასი ლარი). ჯგუფმა და ბანკმა 2018 და 2017 წლებში დაკისრებული ყველა კაპიტალის მოთხოვნა შეასრულეს.

სებ-ის მოთხოვნის თანახმად, კაპიტალის ადეკვატურობის ეს ანგარიში ცალკე მზადდება:

ათასი ლარი	2018 პილარი I/II	2017 პილარი I/II
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	16,138	16,097
საემისიო შემოსავალი	75,784	75,284
გაუნაწილებელი მოგება სებ-ის რეგ. თანახმ.	82,129	65,530
გადაფასების რეზერვი	9,653	8,602
მიმდინარე წლის მოგება სებ-ის რეგ. თანახმ.	35,230	19,588
პირველადი კაპიტალი კორექტივადე	218,934	185,101
პირველადი კაპიტალის კორექტირება	(11,017)	(9,463)
მთლიანი პირველადი კაპიტალი კორექტირების შემდეგ	207,917	175,638
მეორადი კაპიტალი		
საერთო რეზერვი	14,064	11,390
მთლიანი მეორადი კაპიტალი	14,064	11,390
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი	221,981	187,028
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, რომელიც მოიცავს საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციულ რისკებს	1,215,027	980,272
მინიმალური პირველადი კოეფიციენტი	11.1%	10.1%
პირველადი კოეფიციენტი	17.11%	17.92%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	18.27%	19.1%

37 პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო საქმეები. პერიოდულად, ბიზნესის ჩვეულებრივ რეჟიმში მუშაობისას, შეიძლება წარმოიშვას მოთხოვნები ჯგუფის მიმართ. საკუთარი შეფასებით და შიდა პერსონალის პროფესიონალური კონსულტაციით, მენეჯმენტი იმ აზრისაა, რომ ამ მოთხოვნებთან დაკავშირებით ბანკს არ მიადგება რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ზარალი, შესაბამისად, წინამდებარე დოკუმენტი არ ითვალისწინებს შესაბამის რეზერვს მასთან მიმართებაში.

გაუთვალისწინებელი საგადასახადო სიტუაციები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა, რომელიც შემუშავდა, ან ძირითადად შემუშავდა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, სხვადასხვა ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა, როცა ჯგუფის ტრანზაქციებსა და საქმიანობას მიესადაგება. შესაბამისად, მენეჯმენტის მხრიდან გადასახადებთან და თანმხლებ ოფიციალურ დოკუმენტებთან დაკავშირებით დაკავებულ პოზიციას საგადასახადო ორგანოები შეიძლება არ დაეთანხმონ. საგადასახადო წელიწადი მიყოლებით სამი კალენდარული წლის განმავლობაში ექვემდებარება განხილვას საგადასახადო ორგანოების მიერ. თუმცა, გარკვეულ სიტუაციებში, საგადასახადო წელიწადი შეიძლება უფრო დიდხანს დარჩეს ღიად.

საგადასახო ორგანოები ბანკს ამოწმებს 2015 წლის 1 აპრილიდან 2018 წლის 31 აგვისტომდე საგადასახადო პერიოდით. საგადასახადომ დასვა კითხვები გარკვეულ საკითხებზე, ბანკი არ დაეთანხმა მათ შეფასებებს, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათ შორის კამათი მოგვარებული არ იყო. საგადასახადო ინსპექტირება გრძელდება და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯერ არ არის დასრულებული. ამ შემთხვევისთვის სპეციალური რეზერვი არ შექმნილა, რადგან ჯგუფის მენეჯმენტს არ სჯერა, რომ ბანკს რაიმე მნიშვნელოვანი ზარალი მიადგება.

საქართველოს კანონი ტრანსფერ ფრაისინგის შესახებ ძირითადად „ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციის“ (OECD) მიერ შემუშავებული საერთაშორისო ტრანსფერ ფრაისინგის პრინციპების შესაბამისია, თუმცა სპეციფიკური მახასიათებლებიც აქვს. ეს კანონმდებლობა ითვალისწინებს კონტროლირებად ტრანზაქციებზე დამატებითი საგადასახადო შეფასების შესაძლებლობას (დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები და გარკვეული ტრანზაქციები ურთიერთდაუკავშირებულ მხარეებს შორის), თუ ასეთი ტრანზაქციები არ არის მხარეთა დამოუკიდებლობის და თანაბრობის, ანუ „გაშლილი ხელის მანძილის“ (ე.წ. arm's length principle) პრინციპის შესაბამისი. ტრანსფერ ფრაისინგის კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მენეჯმენტმა განახორციელა შიდა კონტროლი.

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ მან ადეკვატურად უზრუნველყო საგადასახადო ვალდებულებების შესრულება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების მისეულ ინტერპრეტაციაზე დაყრდნობით. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული იყოს და მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს ფინანსურ პოზიციაზე, თუ ეს ორგანოები წარმატებით შეასრულებდნენ ამ ინტერპრეტაციებს. ჯგუფი რეგულარულად მართავს კონსულტაციებს კვალიფიციურ გარე საგადასახადო მრჩეველებთან.

საოპერაციო ლიზინგის ვალდებულებები. თუ ჯგუფი არის მოიჯარე, მომავალი მინიმალური ლიზინგის დაფარვები არაგაუქმებადი საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულებებით იქნება შემდეგი:

ათასი ლარი	2018	2017
არაუგვიანეს 1 წლისა	327	297
მთლიანი საოპერაციო ლიზინგის ვალდებულებები	327	297

ჯგუფს საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულებებით აღებული აქვს რამდენიმე შენობა და აღჭურვილობა. ლიზინგის თავდაპირველი ვადა, როგორც წესი, 1-დან 5 წლამდე პერიოდია, განახლების შესაძლებლობით. ბაზარზე არსებული ფასების გათვალისწინებით, ლიზინგის დაფარვები წლიდან წლამდე როგორც წესი იზრდება.

საერთაშორისო ხელშეკრულებების პირობების (კოვენანტების) შესრულება. ჯგუფს დადებული აქვს რამდენიმე საერთაშორისო ხელშეკრულება, რომლებიც ძირითადად მის ნასესხებ სახსრებთანაა დაკავშირებული. ასეთი ხელშეკრულებების პირობების შეუსრულებლობა ჯგუფისთვის უარყოფით შედეგებს გამოიწვევს, მათ შორის ნასესხები სახსრების ხარჯების ზრდასა და დეფოლტის განცხადებას. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი საერთაშორისო შეთანხმებების პირობებს ასრულებს.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკმა დაარღვია ერთი კოვენანტი მიკროსაფინანსო ფონდ „ბლუ ორჩარდთან“ გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში. მენეჯმენტო მიიჩნევს, რომ ჯგუფი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ყველა სხვა ხელშეკრულების პირობებს ასრულებდა. შესაბამისი სესხის საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 52,913 ათასი ლარი იყო. დარღვევა ადეკვატურად აისახა წინამდებარე დოკუმენტის „ფინანსური რისკების მართვის“ ნაწილში, სახელშეკრულებო ვადიანობების ცხრილში.

ბანკი ასევე ასრულებს სასესხო შეთანხმებების კოვენანტებით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებს, მათ შორის კაპიტალის ადეკვატურობის დონეს, რომელიც გაანგარიშებულია ბაზელის შეთანხმების მოთხოვნების თანახმად, როგორც ეს განსაზღვრულია კაპიტალის გაანგარიშების და კაპიტალის სტანდარტების საერთაშორისო კონვერგენციით (განახლდა 1998 წლის აპრილში) და „ბაზელის შეთანხმების“ გადამუშავებულ ვერსიაში, რომელშიც შეტანილ იქნა საბაზრო რისკები (განახლდა 2005 წლის ნოემბერში), და ბაზელი II-ის სახელითაა ცნობილი. ბანკმა შეასრულა ამ სესხის შესახებ კოვენანტი.

ბანკის კაპიტალის კომპოზიცია ბაზელის შეთანხმების შესაბამისად ასეთია:

37 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	2018	2017
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	90,980	90,980
გაუნაწილებელი მოგება	146,999	113,316
მთლიანი პირველადი კაპიტალი	237,979	204,296
მეორადი კაპიტალი		
გადაფასების რეზერვები	9,372	8,387
საერთო რეზერვი	4,483	8,230
მთლიანი მეორადი კაპიტალი	13,767	16,617
მთლიანი კაპიტალი	251,746	220,913

მეორად კაპიტალში შედის საერთო რეზერვი, რომელიც განისაზღვრება როგორც მინიმალური თანხა ამ ორი ფაქტორიდან: ა) IFRS სესხებზე შექმნილი რეზერვები გაუფასურების ნიშნების გარეშე და ბ) გაუფასურების გამომწვევი მოვლენის გარეშე არსებული სესხების 2%.

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანი იმის

უზრუნველყოფაა, რომ როცა დასჭირდება, კლიენტზე გასაცემი სახსრები არსებობს. გარანტიები და standby აკრედიტივები წარმოადგენს იმის მყარ გარანტიას, რომ კლიენტის მიერ მესამე მხარისთვის წინაშე არსებული ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ჯგუფი განახორციელებს გადახდებს. გარანტიებს და standby აკრედიტივებს იგივე საკრედიტო რისკი აქვს, რაც სესხებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები არის ჯგუფის მიერ კლიენტის სახელზე დაწერილი პირობები, რომელიც მესამე მხარეს უფლებას აძლევს, გაიტანოს ჯგუფიდან თანხები გარკვეულ ლიმიტამდე და გარკვეული პირობებით. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივების უზრუნველყოფად ითვლება საქონლის ის პარტია, რომლებსაც ისინი ეხება ან ფულადი დეპოზიტები და ამიტომ ნაკლები რისკი აქვს, ვიდრე პირდაპირ სესხებს.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის გაცემის ავტორიზაციის მიცემის გამოუყენებელ ნაწილს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების ფორმით. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ჯგუფის წინაშე შესაძლოა იდგას ზარალის რისკი იმ ოდენობით, რომელიც უდრის მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებას, თუ აუთვისებელი თანხები ათვისებული უნდა ყოფილიყო. თუმცა, ზარალის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებაზე, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია კლიენტების მიერ კრედიტის კონკრეტული სტანდარტების დაცვაზე.

ჯგუფი აკვირდება კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ვადის დადგომამდე დარჩენილ პერიოდს, რადგან შედარებით გრძელვადიან ვალდებულებებს ზოგადად მეტი საკრედიტო რისკი აქვს, ვიდრე შედარებით მოკლევადიანებს.

კრედიტთან დაკავშირებული დაუფარავი ვალდებულებები შემდეგია:

ათასი ლარი	შენიშვნა	2018	2017
გაცემული ფინანსური გარანტიები		55,573	30,979
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები		77,771	50,477
მთლიანი სასესხო ვალდებულებები		133,344	81,456
შემცირებული: ფინანსური გარანტიების რეზერვი		(95)	(168)
შემცირებული: სასესხო ვალდებულებების რეზერვი		(262)	-
შემცირებული: ფულადი დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი ვალდებულება		(24,422)	(23,295)
მთლიანი კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები, რეზერვების და ფულით დაფარული პოზიციების გარდა		108,565	57,993

37 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

აუთვისებელი საკრედიტო ხაზებისა და გარანტიების მთლიანი დასაფარი სახელშეკრულებო თანხა არ წარმოადგენს მომავლის ფულადი სახსრების მოთხოვნებს, რადგან ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებს შეიძლება ვადა გაუვიდეს ან შეწყდეს დაფინანსების გარეშე.

ფინანსური გარანტიების რეზერვების ცვლილებები ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12 თვის ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR-ისთვის)	მთლიანი რეზერვი	მთლიანი გარანტირებული თანხა
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2018 წლის 1 იანვ. მდგომ.	77	1	78	30,978
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფუძნება ჰქონდა რეზერვზე ტრანსფერები:				
- არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(44)	44	-	-
გაცემული გარანტიები	95	-	95	49,887
აღიარების შეწყვეტა პერიოდის განმავლობაში	(77)	(1)	(78)	(25,380)

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12 თვის ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR-ისთვის)	მთლიანი რეზერვი	მთლიანი გარანტირებული თანხა
წლის მოგების ან ზარალის ხარჯი	(26)	43	17	55,485
<i>პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ცვლილება რომელსაც ეფექტი არ ჰქონდა რეზერვზე უცხოური ვალუტის ცვლილებები</i>	-	-	-	88
ფინანსური გარანტიების რეზერვები 2018 წლის 31 დეკ. მდგ.	51	44	95	55,573

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანალიზი კრედიტის ხარისხის მიხედვით, კრედიტის რისკების კატეგორიებზე დაყრდნობით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 არს.მთლ. პერ. ECL საკრედიტო რისკით გაუფას.)	სულ
გაგებულ				
- მალიან კარგი	10,674	-	-	10,674
- კარგი	39,431	-	-	39,431
- დამაკმაყოფილებელი	-	5,468	-	5,468
მთლიანი თანხა აღიარების გარეშე	50,105	5,468	-	55,573
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(51)	(44)	-	(95)
სასესხო ვალდებულებები				
- მალიან კარგი	7,334	-	-	7,334
- კარგი	53,358	-	-	53,358
- დამაკმაყოფილებელი	-	17,037	-	17,037
- სპეც. მონიტორინგს დაქვემდ.	-	43	-	43
მთლიანი თანხა აღიარების გარეშე	60,692	17,080	-	77,772
სასესხო ვალდებულებების რეზერვი	(123)	(139)	-	(262)

37 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო რისკების კატეგორიების და ECL მიდგომით გაანგარიშების შესახებ ინფორმაციისთვის, ასევე კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებთან მიმართებაში დეფოლტის და SICR-ის განსაზღვრების შესახებ იხ. განმარტება 35.

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 638 ათასი ლარი (2017: 1,379 ათასი ლარი).

ეფექტიანობის გარანტიები. ეფექტიანობის გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით საკრედიტო რისკის გადაცემა არ ხდება. ეფექტიანობის გარანტიების კონტრაქტში არსებული რისკი იმის შესაძლებლობაში მდგომარეობს, რომ დაზღვეული მოვლენა (ანუ სხვა მხარის მიერ საკონტრაქტო ვალდებულების შეუსრულებლობა) მოხდება. ჯგუფის წინაშე მდგარი მთავარი რისკები ამ კონტრაქტებით გათვალისწინებული დაფარვების სიხშირის და სიმძიმის მნიშვნელოვანი ცვლილებებებია, მოლოდინთან შედარებით. ასეთი დაფარვების პროგნოზირებისთვის ჯგუფი იყენებს ისტორიულ მონაცემებსა და სტატისტიკურ მეთოდებს. მოთხოვნების წაყენება ხელშეკრულების ვადის დადგომამდე უნდა მოხდეს. ამ მოთხოვნების უმეტესობის დაკმაყოფილება

მოკლე ვადაში ხდება. ეს ჯგუფს საშუალებას მაღალი ხარისხის სიზუსტით განსაზღვროს მოსალოდნელი დაფარვები და შესაბამისად, მომავალი ფულადი ნაკადები. ჯგუფი ასეთ რისკებს მართავს ასეთ პროდუქტებზე დაფარვების მუდმივად დაკვირვებით და საშუალება აქვს მომავალში მისი საკომისიოების კორექტირება მოახდინოს და ამაში ასახოს მოთხოვნების დაკმაყოფილების გამოცდილებაში მომხდარი ცვლილება. ჯგუფს აქვს მოთხოვნების დაკმაყოფილების თხოვნების მართვის პროცესები, რომლებიც გულისხმობს მოთხოვნის განხილვის და თაღლითური ან შეუსაბამო თხოვნების დაუარების უფლებას.

ეფექტიანობის გარანტიების პოზიცია და კონცენტრაცია, გამოხატული გარანტირებული თანხებით, ასეთია:

ათასი ლარი	შენიშვნა	2018	2017
მშენებლობა		14,216	10,266
ვაჭრობა		747	1,653
მომსახურება		1,454	2,081
სხვა		6,865	12,669
მილიანი გარანტირებული თანხები		23,282	26,669

ეფექტიანობის გარანტიის რეზერვების ცვლილება ასეთია:

ათასი ლარი	Note	2018	2017
საბალანსო ღირებულება 1 იანვ. მდგ.		179	79
გაცემული ეფექტიანობის გარანტიების თავდაპ. აღიარება რეზერვის გამოყენება		9 (171)	686 (586)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემ. მდგ.		17	179

37 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

გირაოში ჩადებული და შეზღუდული აქტივები. ჯგუფს ჰქონდა უზრუნველყოფის სახით გირაოში ჩადებული აქტივები შემდეგი საბალანსო ღირებულებით:

ათასი ლარი	შენიშვნა	31 დეკ 2018		31 დეკ 2017	
		გირ.ჩად. აქტ.	დაკავშ. ვალდებ.	გირ.ჩად. აქტ.	დაკავშ. ვალდებ.
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში		40,427	38,153	-	-
სებ-ში დაგირ. იპოთ. სესხ. პორტფ.		27,309	21,847	-	-
ამორტ. ღირ. აღრიცხ. ობლიგაციები		-	-	39,416	30,000
სულ		67,736	60,000	39,416	30,000

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული ფულადი ნაშთები არის 134 ათასი ლარის ნაშთები (2017: 130 ათასი ლარი), რომლებიც საერთაშორისო საგადახდო ბარათების ტრანზაქციების გადასაფარადაა გამოყენებული.

ამასთან ერთად, სებ-ში რიცხული ფულადი სახსრები 170,444 ათასი ლარია (2017: 130,824, ათასი ლარი), რაც სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს წარმოადგენს და მათით არ შეიძლება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დაფინანსება, როგორც ეს მე-7 განმარტებაშია გამჟღავნებული.

38 ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ურთიერთგადაფარვას, ურთიერთჩათვლის შეთანხმებებს და მსგავს ღონისძიებებს.

39 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება

სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონის მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ტარდება შემდეგი სახით: (1) 1-ლი დონე გულისხმობს მოქმედ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კვოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს, (2) მე-2 დონის გაანგარიშებები წარმოადგენს შეფასების ტექნიკას, რომლებიც იყენებს აქტივებზე ან ვალდებულებებზე პირდაპირ (ანუ ფასების) ან არაპირდაპირ (ანუ, ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვების ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (3) მე-3 დონის შეფასებები ის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვების საბაზრო მონაცემებს (ანუ ეფუძნება არადაკვირვების მონაცემებს). ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიების განსაზღვრისას მენეჯმენტი იყენებს შეფასებას სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება ისეთი დაკვირვების მონაცემები, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებას საჭიროებს, ამგვარი შეფასება მე-3 დონის შეფასებაა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა განისაზღვრება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიხედვით.

ა) სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები

აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები ის შეფასებებია, რომელთა განხორციელებაც სავალდებულო ან ნებადართულია ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები შემდეგ დონეებზე კატეგორიზდება:

ათასი ლარი	31 დეკ 2018				31 დეკ 2017			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივები სამართლიანი ღირებ-ით								
ფინანსური აქტივები								
ინვესტიციები სავსისი ფასიან ქაღალდებში	-	63	-	63	-	-	-	-
არაფინანსური აქტივები								
- შენობები	-	-	21,345	21,345	-	-	18,961	18,961
მთლიანი აქტივები სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებით	-	63	21,345	21,408	-	-	18,961	18,961

39 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება

(ბ) სამართლიანი ღირებულების ერთჯერადი შეფასებები

გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები იზომება, როგორც სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის დანახარჯები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით სამართლიანი ღირებულება მიეკუთვნება მე-3 დონის შეფასებას. სამართლიანი ღირებულება შეადგენს: 6,301 ათას ლარს (2017: 2,800 ათასი ლარი).

მე-3 დონის შეფასებისას სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასების ტექნიკა და მონაცემები და ამ მონაცემებში გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი მგრძობელობა 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	სამართლ. დირ. 31 დეკ. მდგ.		შეფასების ტექნიკა	გამოყ. მონაც.	მონაც. დიაგ. (საშუალო შეწონილი)
	2018	2017			
აქტივები სამართლიანი ღირებულებით					
არაფინანსური აქტივები				კვ.მ. ფასი	კომერციულ ფართი 3,640-10,831
- შენობები	21,345	18,961	მსგავსი აქტივები ბაზარზე		ოფისი 2,460-4,100 გარაჟი 1,179-1,591 (3,568)
მთლიანი ერთჯერადი სამართლიანი ღირებულების შეფასება მე-3 დონეზე	21,345	18,961			

დ) (აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც მუდგენდება;

სამართლიანი ღირებულების ანალიზი იერარქიების დონეების მიხედვით და აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომელიც არ შეფასებულა სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

ათასი ლარი	31 დეკ 2018				31 დეკ 2017			
	დონე 1 სამართ. დირ.	დონე 2 სამართ. დირ.	დონე 3 სამართ. დირ.	საბალ. დირ.	დონე 1 სამართ. დირ.	Level 2 სამართ. დირ.	Level 3 სამართ. დირ.	საბალ. დირ.
აქტივები								
ფული და ფულის ეკვივ.								
- ნაღდი ფული	32,099	-	-	32,099	30,341	-	-	30,341
- ფულადი სახსრები სებ-ში	-	31,750	-	31,750	-	27,902	-	27,902
- საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	-	68,650	-	68,650	-	81,333	-	81,333
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ								
- მოკლევადიანი განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე მეტი საწყისი ვადიანობით	-	-	-	-	-	15,094	-	15,094
ფულადი ნაშთები სებ-ში	-	170,443	-	170,443	-	130,824	-	130,824
ინვესტიციები საჯარო ფასიან ქაღალდებში								
-საქ. მთავრობის სახაზ, ობლიგაციები	-	107,067	-	106,109	-	-	-	-
-საქ. მთავრ. სახაზ. ფას. ქაღ.	-	66,948	-	66,850	-	-	-	-
-სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	-	2,731	-	2,731	-	-	-	-
სესხები და ავანსები კლიენტებზე AC-ით								
- კორპორაციული სესხები	-	-	679,068	683,919	-	-	594,712	604,695
- იპოთეკური სესხები	-	-	142,684	134,980	-	-	110,060	99,049
- სამომხმარებლო სესხები	-	-	82,602	77,245	-	-	51,497	49,140
- საკრედიტო ბარათები	-	-	4,659	4,659	-	-	4,990	4,990
ობლიგაციები ამორტ. დირ.								
საქ. მთავრობის სახაზ. ობლიგაციები	-	-	-	-	-	88,721	-	87,747
საქ. მთავრობის სახაზ. ფას. ქაღალდები	-	-	-	-	-	56,103	-	56,156
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა ფინ. აქტივები	-	5,066	-	5,066	-	1,429	-	1,429
არაფინანსური აქტივები								
- საინვესტიციო ქონება	-	-	3,972	1,572	-	-	1,636	1,078
სულ	32,099	452,655	912,985	1,386,073	30,341	401,406	762,895	1,189,779

ქვემოთ მოცემულია სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეების და იმ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ იზომება:

ათასი ლარი	დონე 1 სამართ. დირ.	დონე 2 სამართ. დირ.	დონე 3 სამართ. დირ. სულ	საბალ. დირ.	დონე 1 სამართ. დირ.	Level 2 სამართ. დირ.	Level 3 სამართ. დირ. სულ	საბალ. დირ.
------------	------------------------	------------------------	-------------------------------	-------------	------------------------	-------------------------	--------------------------------	-------------

ფინანსური ვალდებულებები							
სხვა ბანკ, წინ, არს. ვალდ.							
- საკორესპონდენტო ანგარიშები და სხვა ბანკების ერთდღიანი განთავსებები	-	1	-	1	-	1	1
- სხვა ბანკების მოკლევადიანი განთავსებები	-	50,155	-	50,155	-	29,963	29,963
- სეზ-ის მოკლევადიანი სესხები	-	50,039	-	50,039	-	30,018	30,018
კლიენტთა ანგარიშები							
- სახ. და საჯარო ორგ. მიმდინარე/საანგარიშსწ. ანგარიშები	-	128,789	-	128,789	-	151,577	151,577
- სახ. და საჯარო ორგ. ვად. ანგარიშები	-	-	35,638	35,137	-	14,387	13,638
- სხვა ოურიდ. პირ. მიმდ/საანგარიშსწ. ანგარიშები	-	135,716	-	135,716	-	136,051	136,051
- სხვა ოურ. პირ. ვად. დეპოზიტები	-	-	163,226	161,995	-	187,130	171,321
- ფიზ. პირ. მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგ.	-	109,751	-	109,751	-	93,866	93,866
- ფიზ. პირების ვად. ანგ.	-	-	159,211	156,033	-	128,551	111,367
სხვა ნასესხები სახსრები							
- საერთ. ფინ. ინსტ. ნას. სახს.	-	374,476	-	345,782	-	296,617	270,270
- მთავრობისგან ნას. სახს.	-	-	-	-	-	10	10
სხვა ფინანსური ვალდებ.							
-	-	6,352	-	6,352	-	7,673	7,673
სულ	-	855,279	358,075	1,179,750	-	745,776	330,068
						330,068	1,015,755

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის შეფასების ტექნიკით. მცურავი კურსის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არაა კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, წინასწარ განისაზღვრა, როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წინასწარ შეფასდა პროგნოზირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია და რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით.

ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა ჯგუფის საკუთარი მზარდი სასესხო განაკვეთით. მოთხოვნამდე ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა იმ პირველივე დღიდან, როცა ჯგუფს შეიძლება მოეთხოვოს თანხის გადახდა.

კლიენტების მიმართ ჯგუფის ვალდებულებები დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სქემაშია შეტანილი, როგორც განმარტება 0-შია მოცემული. ამ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ამ კრედიტის გაუმჯობესებას ასახავს.

40 ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნით, IFRS 39-ში “ფინანსური ინსტრუმენტები” ფინანსური აქტივები დაყოფილია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები FVTPL-ით (დ) ფინანსური აქტივები AC-ით. ფინანსური აქტივები FVTPL-ით იყოფა ორ ქვეკატეგორიად: (ა) აქტივები, რომელთა FVTPL-ით გაზომვა სავალდებულოა და (ბ) აქტივები, რომლებსაც თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდეგ ასეთი დანიშნულება აქვს მინიჭებული. გარდა ამისა, ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები ცალკე კატეგორიას ქმნის.

შეფასების მიზნით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, IAS 39 “ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და გაზომვა” ფინანსური აქტივები დაყოფილია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) L&R (ბ) AFS ფინანსური აქტივები; (გ) HTM ფინანსური აქტივები და (დ) FVTPL ფინანსური აქტივები. FVTPL ფინანსური აქტივები იყოფოდა ორ ქვეკატეგორიად: (ა) საწყისი აღიარებისას ამგვარად აღნიშნული აქტივები და (ბ) აქტივები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც სავაჭროდ განკუთვნილი. გარდა ამისა, ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები სახსრები ცალკე კატეგორიას ქმნიდა. ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედიოდა L&R კატეგორიაში გარდა ფინანსური წარმოებულებისა და გასაყიდი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა. წარმოებულების გარდა, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება აღრიცხულია ამორტიზირებული ღირებულებით. წარმოებულები სამართლიან ღირებულებას მიეკუთვნება მოგება-ზარალის შეფასების კატეგორიის

მეშვეობით და მათ სარეალიზაციოდ ფლობდნენ. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი არ ფლობდა წარმოებულ ფინანსურ აქტივებს (ნული 2017 წლის დეკემბრის მდგომარეობით).

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მიეკუთვნება „სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომის“ შეფასების კატეგორიას. ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება გარდა წარმოებულებისა AC-ით აღირიცხებოდა. წარმოებულები მიეკუთვნებოდა FVTPL შეფასების კატეგორიას და მათ სარეალიზაციოდ ფლობდნენ.

2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება AC-ით იყო აღირცხული.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების რეკონსილიაცია შეფასების კატეგორიების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით	AC	სულ
აქტივები			
<i>ფული და ფულის ეკვივალენტები</i>	-	132,500	132,500
<i>ფულადი სახსრები სებ-ში</i>	-	170,443	170,443
<i>ინვესტიციები საფალო ფასიან ქაღალდებში</i>	-	175,690	175,690
საქ. მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	-	106,109	106,109
საქ. მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	-	66,850	66,850
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	-	2,731	2,731
<i>ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში</i>	63	-	63
<i>სესხები და ავანსები კლიენტებზე</i>	-	900,803	900,803
- სტანდარტული დაკრედიტება	-	683,919	683,919
- იპოთეკური სესხები	-	134,980	134,980
- სამომხმარებლო სესხები	-	77,246	77,246
- საკრედიტო ბარათები	-	4,659	4,659
<i>სხვა ფინანსური აქტივები:</i>	-	5,066	5,066
მთლიანი ფინანსური აქტივები	63	1,384,501	1,384,564

41 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად ითვლებიან თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან ან ერთ მხარეს აქვს მეორის კონტროლის შესაძლებლობა ან ერთ მხარეს შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს მეორე მხარის ფინანსურ თუ საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. სავარაუდო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, ცალკე თავში, შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციების შესახებ მოცემულია ინფორმაცია ინვესტიციების შესახებ შვილობილ კომპანიებში, ესენია: შპს “ბაზის აქტივების მართვის ჰოლდინგი”, სს ჰუალინგ დაზღვევა და სს BHL ლიზინგი.

ათასი ლარი	სახელწოდება	მთავარი საქმიანობა	2018		2017	
			ინვესტიცია	აკუმულირებული მოგება (ზარალი)	ინვესტიცია	აკუმულირებული მოგებაში (ზარალი)
	შპს Basis Asset Management	ჰოლდინგი				
		აქტივების მართვა	3,796	(52)	3,797	(56)
	სს ჰუალინგ დაზღვევა	დაზღვევა	4,300	1,470	4,300	8
	სს BHL ლიზინგი	ლიზინგი	2,000	(3)		
Total			10,096	1,415	8,097	(48)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
<i>ათასი ლარი</i>							
სესხები და ავანსები კლიენტებზე (სახელშეკრ. საპრ. გან. 4.7% - 16%)	-	23	-	7	676	261	195
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკ. მდგ.	-	(1)	-	-	(15)	(9)	(4)
კლიენტთა ანგარიშები (სახელშეკრ. საპრ. გან. 2% - 10%)	386	1,241	9,800	560	2,288	37,486	829

2018 შემოსავალი და ხარჯი დაკავშირებულ მხარეებთან, გარდა მთავარი მენეჯმენტის ანაზღაურებისა, იყო:

	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
<i>ათასი ლარი</i>							
საპროცენტო შემოსავალი	-	6	-	21	59	1,455	20
საპროცენტო ხარჯი	(22)	(33)	(230)	(42)	(145)	(1,649)	(49)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-	1	(3)	4	1
მოგებას გამოკლებული უცხ. ვალ. ვაჭრ. გამოწ. დანაკარგები	-	5	-	4	-	597	-
უცხ.ვალ. კონვერტ. მოგებას გამოკლ. დანაკარგები	-	(23)	(236)	33	(90)	1,498	(16)
შემოსავალი საკომისიოდან	-	-	-	-	-	5	-
ადმინისტრაციული და სხვა ოპერაციული ხარჯები	-	-	-	-	(2)	-	(86)

41 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან სხვა უფლებები და მოვალეობები იყო:

	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
<i>ათასი ლარი</i>							
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ეფექტიანობის გარანტიები	-	-	-	-	-	1,065	-
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ფინანსური გარანტიები	-	-	-	-	-	1,536	-
აუთოვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	-	295	-	160	496	739	18

2018 წელს დაკავშირებულ მხარეებზე გაიცა და ამ მხარეების მიერ დაიფარა შემდეგი აგრეგირებული თანხები:

	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
<i>ათასი ლარი</i>							
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გასესხებული თანხები	-	1,042	-	849	332	3,613	-
დაკავშირებული მხარეების მიერ დაფარული თანხები წლის განმავლობაში	-	(1,364)	-	(1,253)	(626)	(41,234)	(114)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ვაგანსების მთლიანი თანხა (სახელმწიკრულებო სპროცენტო განაკვეთი: 4% -24%)	-	-	-	1	959	36,424
გაუფასურების რეზერვო კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე 31 დეკემბერს	-	-	-	-	(6)	-
კლიენტების ანგარიშები (სახელმწიკრულებო სპროცენტო განაკვეთი: (სახელმწიკრულებო სპროცენტო განაკვეთი: 0% - 12.25%)	363	1,007	6,757	1,034	1,845	85,837

დაკავშირებულ კომპანიებზე გაცემული სესხები მთლიანად უზრუნველყოფილია დეპოზიტებით.

41 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2017 წელს დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლების და ხარჯების მუხლები, გარდა მთავარი მენეჯმენტის ანაზღაურების გარდა, იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
საპროცენტო შემოსავალი	4	-	-	-	56	910
საპროცენტო ხარჯი	(25)	(28)	(205)	(47)	(128)	(2,044)
(რეზერვის ხარჯი)/სესხის გაუფასურების ამოღება	-	-	-	-	(1)	245
მოგებას გამოკლ. დანაკარგები უცხ. ვალუტ. ვაჭრობიდან	9	-	1	1	4	603
უცხ. ვალ. კონვერტ. მოგებას გამოკლ.	-	(23)	(75)	14	(4)	1,087
ადმინისტრ. და სხვა საოპერ. ხარჯები	-	-	-	-	-	(71)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან სხვა უფლებები და მოვალეობები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ვექტიანობის გარანტიები	-	-	-	452
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ფინანსური გარანტიები	-	-	-	1,553
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	98	38	288	-

2017 წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაიცა და მათ მიერ დაიფარა შემდეგი აგრეგირებული თანხები:

ათასი ლარი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
წლის განმ. დაკ. მხარეებზე გასესხებული თანხები	275	-	621	45,654
წლის განმ. დაკ. მხარეების მიერ დაფარული თანხები	(733)	-	(453)	(12,723)

41 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპენსაცია:

ათასი ლარი	2018		2017	
	ხარჯი	დარიცხ. ვალდ.	ხარჯი	დარიცხ. ვალდ.
მოკლევადიანი ბენეფიტები:				
- ხელფასები	173	-	173	-
სულ	173	-	173	-

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია:

ათასი ლარი	2018		2017	
	ხარჯი	დარიცხ. ვალდ.	ხარჯი	დარიცხ. ვალდ.
მოკლევადიანი ბენეფიტები:				
- ხელფასები	838	-	837	-
- მოკლევადიანი ბონუსები	1,360	837	905	780
აქტივზე დაფუძნებული კომპენსაცია:				
წილობრივ აქტივზე დაფუძნებული გადახდები	488	-	463	-
სულ	2,686	837	2,205	780

მოკლევადიანი ბონუსების მთლიანი გადახდის დრო იმ პერიოდის დასრულებიდან 12 თვის განმავლობაში მოდის, როცა მენეჯმენტმა შესაბამისი მომსახურება გასწია.

42 2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკა

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული შესადარებელი პერიოდისთვის მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელმაც IFRS 9-ის მიხედვით განახლება განიცადა, შემდეგია:

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. კლასიფიკაციის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით, ხარჯით ან AC (ამორტიზებული ღირებულება)-ით აღირიცხება, როგორც ქვემოთაა აღწერილი. სამართლიანი ღირებულების და AC-ის განსაზღვრებისთვის, ასევე შეფასების ტექნიკის აღწერისთვის იხ. განმარტება 3.

თვითღირებულება არის გადახდილი ფულის ან ფულის ეკვივალენტის ოდენობა, ან აქტივის შესაძენად გაცემული სხვა ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება მისი შესყიდვის დროს და მოიცავს ტრანზაქციის ხარჯებს. თვითღირებულებით დათვლა ვრცელდება წილობრივ ინსტრუმენტებში მხოლოდ იმ ინვესტიციებზე, რომელთაც არ აქვს კოტირებული საბაზრო ფასი და რომლის სამართლიანი ღირებულებაც სანდოდ არ დაითვლება; ასევე ვრცელდება წარმოებულ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც დაკავშირებულია და უნდა ანაზღაურდეს ამგვარი არაკოტირებული წილობრივი ინსტრუმენტების მიწოდებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით აღირიცხებოდა და მათი გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში აღიარებოდა, იმ შემთხვევაში თუ აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა ერთი ან რამდენიმე მარწმუნებელ მოვლენას (ზარალის გამომწვევი მოვლენები), და რომელმაც გავლენა იქონია ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადის მოძრაობის ოდენობაზე ან ვადაზე, რაც შეიძლება სანდოდ შეფასებულიყო. თუ ჯგუფი განსაზღვრავდა, რომ არ არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ გაუფასურება მოხდა ინდივიდუალურად შეფასებულ ფინანსურ აქტივზე, სულერთია მნიშვნელოვანი იყო თუ არა, მას ეს აქტივი შეჰქონდა იმ ფინანსური

აქტივების ჯგუფში, რომლებსაც საკრედიტო რისკის მსგავსი მახასიათებლები აქვს, და კოლექტიურად აფასებდა მათ გაუფასურებას.

ძირითადი ფაქტორები, რომლებიც ჯგუფი ითვალისწინებდა იმის განსაზღვრისას, იყო თუ არა ფინანსური აქტივი გაუფასურებული, იყო მისი ვადაგადაცილების მდგომარეობა და მასთან დაკავშირებული უზრუნველყოფის ასეთის არსებობის შემთხვევაში) რეალიზებადობა. იმის განსაზღვრისას, არსებობდა თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ საკრედიტო ზარალი დადგა, გათვალისწინებული იყო სხვა პრინციპული კრიტერიუმებიც:

- ერთი რომელიმე გადახდა იყო ვადაგადაცილებული და დაგვიანებით გადახდა არ იყო გამოწვეული საგადახდო სისტემებში არსებული შეფერხებით;
- მსესხებელს მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულე ჰქონდა, რაც ცხადი გახდა მსესხებლის შესახებ იმ ფინანსური ინფორმაციიდან, რომელიც ჯგუფმა მოიპოვა;
- მსესხებლის საგადამხდელო მდგომარეობამ უარყოფითი ცვლილება განიცადა ქვეყნის ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების ცვლილების გამო, რამაც მსესხებელზე იმოქმედა, ან
- უზრუნველყოფის ღირებულება მნიშვნელოვნად შემცირდა ბაზრის გაუარესებული პირობების გამო.

საკრედიტო ზარალის კოლექტიური შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები ჯგუფდებოდა საკრედიტო რისკის მსგავსი მახასიათებლების მიხედვით. ეს მახასიათებლები შეესაბამებოდა ამგვარი აქტივების ჯგუფისთვის პროგნოზირებულ მომავალ ფულადი ნაკადების მოძრაობას, რადგან ასახავდა მოვალის უნარს, დაეფარა ყველა თანხა შეფასებას დაქვემდებარებული აქტივების სახელშეკრულებო პირობების თანახმად.

მომავალი ფულადი ნაკადების მოძრაობა იმ აქტივების ჯგუფისთვის, რომლებიც კოლექტიურად ფასდებოდა საკრედიტო ზარალის დადგენის მიზნით, განსაზღვრებოდა აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით და ასევე, იმის მიხედვით, თუ რა გამოცდილება ჰქონდა მენეჯმენტს იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად იქნებოდა ეს თანხები ვადაგადაცილებული და რამდენად წარმატებით იქნებოდა ამოღებული ვადაგადაცილებული დავალიანებები, წარსულის გამოცდილება კორექტირდებოდა მიმდინარე დაკვირვების მონაცემების მიხედვით და აისახებოდა მიმდინარე პირობების ზეგავლენა, რომელსაც წარსულის პერიოდებზე არ უმოქმედია, და ჩამოშორდებოდა წარსულის პირობების ზეგავლენა, რომელიც მიმდინარე ეტაპზე აღარ არსებობს.

საკრედიტო ზარალი ყოველთვის აღიარდებოდა სარეზერვო ანგარიშის საშუალებით, რომელზეც ხდებოდა აქტივის საბალანსო ღირებულების ჩაწერა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულებით (რომელიც გამორიცხავდა მომავლის საკრედიტო დანაკარგებს, რომელიც არ დამდგარა), რომელიც დისკონტირდებოდა აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის საპროგნოზო ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება ასახავდა ფულადი ნაკადების მოძრაობას, რომლებიც დასაკუთრების შედეგი შეიძლება ყოფილიყო და აკლდებოდა უზრუნველყოფის მიღების და გაყიდვის ხარჯები, სულერთია დასაკუთრების ალბათობა იყო თუ არა.

თუ ადგილი ჰქონდა AC-ით აღრიცხული გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობებზე გადახედვას, ან თუ ეს აქტივი სხვაგვარად იქნა მოდიფიცირებული მსესხებლის ან ემიტენტის ფინანსური სირთულის გამო, გაუფასურება ფასდებოდა საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიხედვით, პირობების შეცვლამდე. ამის შემდეგ ხელახალ მოლაპარაკებას დაქვემდებარებული ამ აქტივის აღიარება წყდებოდა და ახალი აქტივი აღიარდებოდა სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივის რისკები და სარგებელი საფუძვლიანად იყო შეცვლილი. ამის მტკიცებულება იყო თავდაპირველი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულებასა და ახალი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის ღირებულებას შრის მნიშვნელოვანი განსხვავება.

თუ მომდევნო პერიოდში საკრედიტო ზარალის ოდენობა შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს იმ მოვლენას, რომელიც გაუფასურების აღიარების შემდეგ მოხდა (მაგალითად, როგორცაა მოვალის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესება), უკვე აღიარებული

42. 2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალი ამოზრუნდებოდა და წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში სარეზერვო ანგარიშზე ხდებოდა შესაბამისი კორექტირება.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერებოდა შესაბამისი საკრედიტო ზარალის რეზერვიდან მას შემდეგ, რაც ამ აქტივის ამოღებისთვის აუცილებელი ყველა პროცედურა დასრულდებოდა და განისაზღვრებოდა ზარალის რაოდენობა. უკვე ჩამოწერილი თანხების ამოღებები აისახებოდა საკრედიტო ზარალის ანგარიშზე წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში.

თვითღირებულებით აღრიცხული ინვესტიციები. მენეჯმენტს არ შეეძლო სანდოდ შეეფასებინა ჯგუფის 63 ათასი ლარის აქციებში სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება. ინვესტიციები აღრიცხება თვითღირებულებით. აქციის მფლობელს არ გამოუქვეყნებია ახალი ფინანსური ინფორმაცია მისი საქმიანობის შესახებ, მისი აქციები არაა კოტირებული აქტიურ ბაზარზე და ვაჭრობის ახალი ფასების შესახებ ინფორმაცია საჯარო არაა.

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ფინანსური გარანტიები და სესხის გაცემის ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგ კი ანგარიშდება, როგორც მაქსიმუმი შემდეგი ორ სიდიდეს შორის: ა) თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ბალანსი თავდაპირველი აღიარებისას და ბ) საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულების დასაფარად საჭირო ხარჯის საუკეთესო პროგნოზი.

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS. ეს კლასიფიკაცია მოიცავდა საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს, რომელთა ფლობაც ჯგუფს განუსაზღვრელი პერიოდით ჰქონდა განზრახული და რომელიც შეიძლებოდა გაყიდულიყო ლიკვიდობის საჭიროებებიდან გამომდინარე ან საპროცენტო განაკვეთების, გაცვლითი კურსის ან აქციების ფასების ცვლილების გამო.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები AFS სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხებოდა. AFS სავალო ფასიანი ქაღალდებზე საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშებოდა ეფექტური პროცენტის მეთოდით და აღიარდებოდა წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში.

AFS წილობრივ ინსტრუმენტებზე დივიდენდები წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში აღიარდებოდა, როცა დაწესდა ჯგუფის მიერ გადახდის მიღების უფლება და იყო იმის ალბათობა, რომ მოხდებოდა დივიდენდების აღება. სამართლიან ღირებულებაში ყველა სხვა ცვლილების ელემენტები აღიარდა სხვა სრულ შემოსავლებში იმ დრომდე, სანამ ინვესტიციის აღიარება შეწყდა ან ის გაუფასურდა. ამ დროს კუმულაციური მოგება ან ზარალი გადაკლასიფიცირდა სხვა სრული შემოსავლიდან წლის მოგება-ზარალის ანგარიშზე. გაუფასურების ზარალი აღიარდა წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში, როცა ის დადგა ერთი ან რამდენიმე იმ მოვლენის შედეგად (ზარალის გამომწვევი მოვლენები), რომლებიც მოხდა AFS საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. წილობრივი ფასიანი ქაღალდის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვანი ან გახანგრძლივებული ვარდნა მის თვითღირებულებაზე დაბლა მისი გაუფასურების მაჩვენებელი იყო. კუმულაციური გაუფასურების ზარალი - რომელიც იზომებოდა, როგორც შესყიდვის ღირებულებას და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის განსხვავებას გამოკლებული გაუფასურების ზარალი მოგება-ზარალში უკვე აღიარებულ აქტივზე - გადაკლასიფიცირდებოდა სხვა სრული შემოსავლიდან წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში. გაუფასურების ზარალი წილობრივ ინსტრუმენტებზე არ ამოზრუნდებოდა და შემდგომი მოგება აღიარდებოდა სხვა სრულ შემოსავალში. თუ შემდგომ პერიოდში AFS-ად კლასიფიცირებული სავალო ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზრდებოდა და ეს ზრდა ობიექტურად არ უკავშირდებოდა იმ მოვლენას, რომელიც მოხდა გაუფასურების ზარალის მოგება-ზარალის ანგარიშში აღიარების შემდეგ, გაუფასურების ზარალი ამოზრუნდებოდა წლის მოგება-ზარალის ანგარიშის საშუალებით.

HTM ფასიანი ქაღალდები. ეს კლასიფიკაცია მოიცავს კოტირებულ არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით და ფიქსირებული ვადიანობით, რომლის ვადიანობის ბოლომდე ფლობის განზრახვა და უნარი აქვს ჯგუფს. ინვესტიცია არ კლასიფიცირდება, როგორც

42. 2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ვადიანობის ბოლომდე ფლობადი ინვესტიცია, თუ ჯგუფს უფლება აქვს მოითხოვოს რომ ემიტენტმა ინვესტიცია დაფაროს ან გამოითხოვოს მის ვადიანობამდე, რადგან ამგვარ ინსტრუმენტზე გადახდა არ შეესაბამება აქტივის ვადიანობის ბოლომდე ფლობის განზრახვის გამოხატვას. მენეჯმენტი განსაზღვრავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების HTM კლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარებისას და თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ხელახლა აფასებს ამ კლასიფიკაციის მართებულობას. HTM საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება AC-ით.

შესყიდული ვექსილები. შესყიდული ვექსილები შედის სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებში, AFS ფასიანი ქაღალდებში, სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნებში ან კლიენტებზე სესხების და ავანსების კატეგორიაში, გააჩნია მათ არსს. ისინი ბუღალტრულად ტარდება, შემდეგ ხელახლა იზომება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებისთვის განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები. გაუფასურების ზარალი აღიარებოდა წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში, როცა ის დადგებოდა ერთი ან რამდენიმე მოვლენის შედეგად (ზარალის გამოძწვევი მოვლენები), რომლებიც ხდებოდა ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. იმის დასადგენად, არსებობდა თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ გაუფასურების ზარალი დადგა, ჯგუფი იმავე პრინციპულ კრიტერიუმებს იყენებდა, რასაც AC-ით აღრიცხული სესხების შემთხვევაში. გაუფასურების ზარალი აღიარებოდა სარეზერვო ანგარიშის საშუალებით, რომელზეც ხდებოდა მისაღები შემოსავლის საბალანსო ღირებულების ჩაწერა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულებით (რომელიც გამორიცხავდა მომავლის საკრედიტო დანაკარგებს, რომელიც არ დამდგარა), რომელიც დისკონტირდებოდა ფინანსურ ლიზინგში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. საპროგნოზო ფულადი ნაკადების მოძრაობა ასახავდა ფულადი ნაკადების მოძრაობას, რომლებიც ლიზინგს დაქვემდებარებული აქტივების მიღების და გაყიდვის შედეგი შეიძლება ყოფილიყო.

შემოსავლების და ხარჯების აღიარება. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის ითვლება დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური პროცენტის მიდგომის გამოყენებით. ამ მიდგომით გადავადდება, მხარეთა შორის გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო ხელშეკრულების ფარგლებში, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, ტრანზაქციის ხარჯები და ყველა სხვა პრემია ან დისკონტი, როგორც საპროცენტო შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილი.

ის საკომისიოები, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ნაწილია, მოიცავს წარმოშობის საკომისიოებს, რომლებსაც იხდის ან იღებს ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებული მხარე, მაგალითად გადახდისუნარიანობის შეფასების, გარანტიის ან უზრუნველყოფის შეფასების და ჩაწერის, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და ტრანზაქციის დოკუმენტების დამუშავების.

იმ სესხის, რომლის საპროცენტო განაკვეთი შეესაბამება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთს, დამტკიცების საკომისიო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, თუ არის იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი რაიმე კონკრეტულ სასესხო შეთანხმებას გააფორმებს და არ მოელის ამ შეთანხმების შედეგად გაცემული სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობის შემდეგ მოკლე პერიოდში. სასესხო ვალდებულებებს ჯგუფი არ ანიჭებს ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიას, რომლებიც მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება.

როცა სესხები და სხვა სავალო ინსტრუმენტები ამოღების თვალსაზრისით საეჭვო ხდება, ისინი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულებით იწერება და შემდეგ საპროცენტო შემოსავალი იწერება მიმდინარე ღირებულების დისკონტის პოზიციის დაფარვისთვის, აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიხედვით, რომელიც გამოყენებულ იქნა გაუფასურების ზარალის გასაზომად.

ყველა სხვა საკომისიო და სხვა შემოსავლების და ხარჯების მუხლები ზოგადად დარიცხვის მეთოდით იწერება, კონკრეტული ტრანზაქციის დასრულების მიხედვით, რაც ფაქტობრივად გაწეული მომსახურებით ფასდება (რაც მთლიანად გასაწევი მომსახურების პროპორციაა).

ის საკომისიოები, რომლებიც წარმოიშობა მესამე მხარისთვის ტრანზაქციის შესახებ მოლაპარაკებიდან, ან ამ მოლაპარაკებებში მონაწილეობიდან, მაგალითად სესხების, აქციების და სხვა ფასიანი ქაღალდების ყიდვა, ან ბიზნესის შესყიდვა ან გაყიდვა, და ის საკომისიოები, რომლებიც ტრანზაქციის განხორციელების შემდეგ გადაიხდება, ბუღალტრულად მათი დასრულების შემდეგ ჩაიწერება. პორტფელის და სხვა მენეჯმენტის საკონსულტაციო და მომსახურების საკომისიოები აღიარდება შესაბამისი მომსახურების ხელშეკრულებების მიხედვით, როგორც წესი, პერიოდის პროპორციულად. საინვესტიციო სახსრებთან დაკავშირებული აქტივების მართვის საკომისიოები იწერება თანაზომიერად იმ პერიოდში, როცა მომსახურების გაწევა ხდება. იგივე პრინციპი მოქმედებს ქონების მართვას, ფინანსურ დაგეგმვას და შენახვის სერვისს, რომლის გაწევაც მუდმივად, ხანგრძლივი დროის განმავლობაში ხდება.

43 აბრევიატურები

ქვემოთ მოცემულია კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოყენებული აბრევიატურები:

აბრევიატურა	ტერმინის დასახელება სრულად
AC	ამორტიზებული ღირებულება
ADR	ამერიკული სადეპოზიტო ქაღალდი
AFS	სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი
CCF	კრედიტის კონვერსიის ფაქტორი
EAD	რისკი დეფოლტის შემთხვევაში
ECL	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
EIR	ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
FVOCI	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლით
FVTPL	სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალით
FX, Forex	უცხოური ვალუტის გაცვლა
GDR	გლობალური სადეპოზიტო ქაღალდი
HTM	ფლობა ვადის ბოლომდე
IFRS	ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი
IRB system	რისკებზე დაფუძნებული შიდა სისტემა
L&R	სესხები და მისაღები შემოსავლები
LGD	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში
LTV	სესხის ღირებულება შეფარდებული უზრუნველყოფის ღირებულებასთან
PD	დეფოლტის ალბათობა
POCI financial assets	შემენილი ან წარმოშობილი, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები
SDIA	დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სააგენტო
SICR	საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა
SME	მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები
SPPI	ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვები
SPPI test	შეფასება იმისა, ფინანსური ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების მოძრაობა წარმოადგენს თუ არა ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს
